

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Перемога

Донька
болгарського
комуніста —
перша жінка-
президент
Бразилії

▶ СТОР. 9

Проблема

Селище
забудували так,
що ніде
покійників
хоронити

▶ СТОР. 20

Музеї

Гуцульське
село в
покутському
місті

▶ СТОР. 22

№ 205 (4955)

ВІВТОРОК, 2 ЛИСТОПАДА 2010 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР

Цього тижня Податкового кодексу не буде

Такого висновку дійшли вчора учасники погоджувальної ради. За словами Голови Верховної Ради Володимира Литвина, до цього документа надійшло більш як чотири тисячі поправок. Таку кількість пропозицій розглянути до четверга профільний комітет просто не в змозі. За словами його очільника Віталія Хомутинника, до цього четверга, коли планувалося розглянути фінансову конституцію, комітет зможе опрацювати лише два розділи документа. Їх народний депутат і запропонував розглянути в сесійній залі цього тижня. А наступного — приступити до решти розділів кодексу. Однак глава парламенту підкреслив, що розривати такий важливий документ не можна. Відтак, імовірно, Податковий кодекс розглядатимуть 16 листопада. ▶ СТОР. 4

ООН прогнозує зростання виробництва сільськогосподарської продукції

До 2019 року виробництво сільгосподарської продукції в Україні зросте на 29 відсотків. Як повідомляє Укрінформ з посиланням на Центр новин ООН, про це йдеться у доповіді Генерального секретаря Об'єднаних Націй Пан Гі Муна «Сільськогосподарський розвиток і продовольча безпека». Згідно із доповіддю, найдинамічніший у світі розвиток сільськогосподарського сектору спостерігається в Бразилії. До 2019 року обсяги виробництва у цій галузі збільшаться на 40 відсотків порівняно з періодом 2007—2009 років. У Росії та Україні виробництво сільгосппродукції до 2019 року збільшиться відповідно на 26 і 29 відсотків, за умови підтримки цього сектору урядами.

Місцеві вибори відбулися

Їх оцінка: від демократичних — до найбрудніших

За даними екзит-полу, проведеного компанією GFK, у середньому по Україні Партія регіонів набрала 36,2 відсотка, «Батьківщина» — 13,1, «Фронт змін» — 6,8, Комуністична партія — 5,9, ВО «Свобода» — 5,1, «Сильна Україна» — 4,3, «Наша Україна» — 2,3, Народна партія — 1,8, СПУ — 1,7 та «Єдиний центр» — 1,6 відсотка. Проти всіх проголосували 7,2 відсотка опитаних виборців. Похибка вибірки — 2,5 відсотка.

Офіційні результати, відповідно до закону, тервиборчками мають оприлюднити не пізніше як на п'ятий день із дня встановлення результатів виборів. ▶ СТОР. 4—5

Інші фото з цієї події шукайте
в фотوماгазині на сайті
www.golos.com.ua.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Передплата-2011

Щоб одержувати з 1 січня парламентську газету українською чи російською мовами, бути в курсі подій політичного та соціально-культурного життя держави, слід оформити передплату на «Голос України». Ви можете це зробити в будь-якому відділенні поштового зв'язку.

Передплатна вартість:

5-разовий випуск газети на тиждень (крім неділі та понеділка) для індивідуальних передплатників — 10 гривень на місяць;
3-разовий випуск (вівторок, четвер і п'ятниця) для індивідуальних передплатників — 6 гривень на місяць;
5-разовий випуск газети (крім неділі та понеділка) для підприємств, установ та організацій — 30 гривень на місяць.
У ці суми входить вартість приймання передплати та доставки газети.
Індивідуальні передплатники 5-разового випуску газети на рік або півроку можуть отримати безплатну юридичну консультацію і взяти участь у розігравші автомобіля, грошового призу (3000, 2000 і 1000 гривень) та різноманітних подарунків.
«Голос України» — це твій вибір, читачу, твоя газета!

ПОДІЇ

Нагадають про Листопадовий зрив

Упродовж першого тижня листопада у навчальних закладах Тернопільщини відбудуться виховні заходи з нагоди 92-ї річниці утворення Західноукраїнської Народної Республіки. Про історію Листопадового зриву розкажуть також матеріали виставок у музеях, бібліотеках, архівних установах. Окрім того, першого листопада голова облдержадміністрації Михайло Цимбалюк рекомендував підприємствам, установам, організаціям зробити вихідним, адже саме цього дня на Галичині вшановують померлих родичів і кожен намагатиметься відвідати могили. Робочий день перенесено на суботу, 6 листопада, повідомляє наш власний кореспондент у Тернопільській області Любов ЛЕВИЦЬКА.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ — НА 10-Й СТОР.

Будують космодром

Його називають «сухим» не тільки тому, що разом із ВАТ «Дніпроважмаш», яке веде будівництво, він прописаний на вулиці Сухий острів. А передусім через те, що передбачає повний набір пускових послуг, але без заправлення ракети паливом. Днями голова облдержадміністрації Олександр Вілкул і міський голова Дніпропетровська Іван Куліченко заклали в фундамент новобудови капсулу з посланням для нащадків. Офіційна назва майбутнього космодрому — заводський випробувальний комплекс. ▶ СТОР. 10

КОРОТКО

■ Житлові субсидії вже одержують 761,3 тисячі сімей, повідомило Мінпраці (Укрінформ).
■ З 1 листопада 2010 року Мексика вводить для деяких категорій громадян України — бізнесменів, туристів і транзитних пасажирів — безкоштовну систему дозволів на в'їзд до країни, повідомляє прес-служба МЗС України.
■ Майже 12 відсотків виноробної продукції, переробленої спеціалістами Держспоживстандарту України за дев'ять місяців цього року, не відповідають вимогам нормативної документації. Про це повідомили у прес-службі Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики (Укрінформ).

Україна та Білорусь підписали договір про транспортування венесуельської нафти до Мозирського НПЗ

Конституційна реформа в Україні: історія, сучасний стан та перспективи

До постановки питання

У світі є не так вже й багато держав, які можуть пишатися досконаліми й одночасно стабільними конституціями. Як правило, ступінь досконалості конституції безпосередньо залежить від шляху та методів її пристосування до вимог діючої правової системи. Вибір такого шляху та методології, власне як і результати, можуть бути принципово різними.

Існує цілком позитивний досвід США, де за понад як 200 років внесено лише 27 поправок, проте від автентичної Конституції зваляки «творчій» роботі Верховного суду США практично не залишилося нічого. Відомою є «лабораторія конституцій» — Франція, неофіційний «чемпіон» з кількості прийнятих основних законів, причому кожна нова республіка чи монархія починалася з нової конституції. Є стабільна Швейцарія, де лише технології 21 століття змусили її мешканців відмовитись від конституції, яка в тому числі регламентувала виробництво абсенту.

У цьому ряду Україна посідає своє унікальне місце. Адже навіть через 20 років після проголошення незалежності України, основне засадниче питання, з якого розпочинається будь-яка держава — **створення основного закону, своєрідного «паспорту» держави, — як показують останні події, досі остаточно не вирішене.** Дії політиків протягом останніх років настільки заплутали ситуацію зі створенням адекватної конституції, що сьогодні вона здається чи не складнішою, ніж у далекому 1996 році.

Роки, що минули з моменту проголошення незалежності, у контексті творення Основного Закону до певної міри справедливо називають буремними. Конституційний процес, що розпочався ще в 1990 році, тобто ще за часів УРСР, призвів до створення кількох проектів конституцій протягом 1993–96 років, лавини змін до чинного на той час Основного Закону 1978 року, укладення «малої конституції» — Конституційного Договору 1995 року, прийняття Конституції 1996 року.

Проте **епопея з прийняттям Основного Закону, що тривала майже 6 років, змінилась іншою епопеею з його зміни або реформування.** У часи особливого загострення політичної ситуації конституційні проекти створювалися практично всіма основними політичними гравцями.

На сьогодні, здається, не розглядався лише варіант з монархією, адже всі інші форми державного правління — від радянської республіки до дуалістичної, тією чи іншою мірою були відображені в конституційних проектах. Особливо активним був період 2006–09 років, коли не тільки представлені в парламенті політичні сили визначились зі своїм баченням конституції, але і позапарламентські партії, Президент України і, навіть, окремі політики та науковці-практики.

З огляду на перелічені тенденції в певному сенсі чинна Конституція України вже є унікальним нормативно-правовим актом. З моменту прийняття Основного Закону в періоді загострення політичної ситуації з ним відбувалися чи відбуваються дивні метаморфози, незважаючи на те, що його власне українські політики називали чи не найкращим в Європі і, навіть, у

світі. Проте з такої якісної характеристики робиться алогічний висновок про необхідність корекції чи не половини тексту Конституції. Практично єдиною її складовою, що не викликає особливих зауважень, є Розділ 2 «Права і свободи...». Усі інші частини тією чи іншою мірою пропонується змінити.

Історія питання. Таке ставлення до Конституції України, як це не дивно, спостерігається чи не з моменту її схвалення.

Ще 28 червня 1996 року, буквально через кілька годин після прийняття Основного Закону, тодішній Голова Верховної Ради, віддаючи належне факту появи нової Конституції, піддав критиці її зміст і висловив переконання про необхідність внесення до неї змін.

З того часу і розпочинається історія перманентних намагань «удосконалити» Конституцію з точки зору політичної доцільності та розсуду, тих чи інших партій, гілок влади та окремих політиків.

Історичні перипетії щодо внесення змін до Основного Закону навряд чи здатні дати багато інформації для роздумів та узагальнень щодо процесів, які відбуваються з Конституцією в наш час. Але загальні тенденції, дискурс змін, його залежність від загальнополітичної ситуації, кон'юнктурні моменти, врешті-решт, конституційні смаки та уподобання різних політичних сил та центрів влади — прослідковують досить чітко.

Практично до початку 2000-х років питання про внесення змін до Конституції серйозно не ставилося. Логічно було б першим у цьому ряду розглядати всеукраїнський референдум 2000 року, оскільки саме на ньому вперше були поставлені питання (структура парламенту, депутатський імунітет тощо), реалізація яких призводила б до розвитку та вдосконалення Конституції.

Проте основним спонукальним фактором до такого роду дій стали пошуки варіантів для подальшого стабільного функціонування державної влади. У 2001 році з'явився перший з таких проектів, і словосполучення «політична реформа» з того часу чітко асоціюється з конституційними змінами.

Врешті-решт у січні 2001 року та в квітні 2004 році доходило навіть до голосування у Верховній Раді, щоправда, невдалого для остаточного вирішення питання. Ці спроби знайшли своє відображення в конституційних змінах, внесених 8 грудня 2004 року. Каталізатором дій щодо вдосконалення Основного Закону стало набрання конституційною реформою чинності.

З усією впевненістю можна стверджувати, що **за своєю суттю проекти реформування Основного Закону або створення нової конституції були наслідком жорсткої політичної боротьби.** Зайвий раз цей факт підтверджується законодавчою заборорою для Конституційного Суду України розглядати конституційність Закону № 2222, до речі, визнаної ним самим — неконституційною.

Кожна із провідних політичних сил в такого роду проектах викладала своє бачення нової конституції. Президентом України В. Ющенком навіть створювалася конституційна комісія, а проект його конституції, начебто, всенародно обговорювався. Єдиним наслідком

подібних дій стала домінуюча нині думка про повернення до дореформеного варіанта Конституції. При цьому його органічні вади намагаються не згадувати. Ситуація, що склалася, нашоухе на думку про індиферентне ставлення рухів цього процесу до справжньої якості норм Основного Закону. Форма знову стає вищою за сутність.

Аналізуючи сутнісну сторону подій 2004 року, ми вбачаємо в них певну аналогію з іншими де факто конституційними змінами, що відбулися дев'ятьма роками раніше. Мається на увазі Конституційний Договір 1995 року. В обох випадках мова йшла про зміну форми державного правління. Ці казуси були наслідком жорсткої політичної кризи і, хоча причини, що їх викликали, були принципово різні (в 1995 році колапс з підготовкою Конституції, у 2004 — колапс з виборами), вихід було знайдено практично один і той самий — зміна форми державного правління. Тільки в першому випадку для цього потрібно було скасувати частину Конституції 1978 року, а в 2004 році — внести зміни до Конституції 1996 року. Зауважимо, що в 1995 році ні Президент, ні Верховна Рада взагалі не мали таких повноважень, тоді як парламент у 2004 році формально міг це зробити.

Основний висновок з цієї аналогії — **за кризових умов Конституція змінювалася «революційним» шляхом, оскільки дотримання всіх процедур або було в принципі неможливим (1995 рік), або потребувало багато часу (2004 рік),** що було неприйнятним через поглиблення кризових явищ. За своєю природою вказані рішення є нічим іншим, як пактом політичних еліт, їх консенсусом, що дозволяли державі функціонувати далі.

Оцінки прийнятого 8 грудня 2004 року Закону «Про внесення змін до Конституції України» висловлювалися різні, часом полярні. Так, на думку деяких вчених, прийняття зазначеного Закону стало свідченням того, що політична реформа увійшла в русло законодавчого процесу, набула необхідної чіткості і предметності. Інші науковці вважали, що чимало ідей політичної реформи (формування уряду парламентською більшістю, підвищення його відповідальності перед парламентом, налагодження більш ефективного законотворчої роботи тощо) можна було успішно реалізувати в межах чинної Конституції України, тим більше, що закладений у ній потенціал був ще далеко не вичерпаним. Зміни ж до Конституції, хоча певною мірою і поліпшили її текст, спричинили низку нових проблем, пов'язаних, зокрема, з тим, що ряд положень згаданого Закону був продиктований потребами не стільки довгострокового розвитку держави, скільки тогочасної політичної кон'юнктури.

Варто зауважити, що майже не було коментарів, в яких внесення змін до Конституції України розглядалися у системному зв'язку із ситуацією, що склалася в нашій державі на момент їх внесення.

Узагальнюючи історичний огляд конституційної реформи, можна стверджувати, що напрацювання періоду 2001—2009 років та більш ранні проекти внесення змін до Основного Закону початку 90-х років практично не впливають на її сучасний стан, оскільки був обраний та реалізується принципово інший шлях вирішення пов'язаних з нею проблем.

Нинішня ситуація з реформуванням Основного Закону, на наш погляд, є наслідком змін, що були внесені в Конституцію 8 грудня 2004 року. Їх недосконалість стала очевидною чи не одразу після прийняття відповідного Закону і призвела до того, що про доцільність їх скасування заговорили вже у 2005 році.

Охарактеризуємо спочатку наслідки реформи 2004 року. Вважаємо, що ідеологія змін 2004 року полягала в необхідності забезпечення від надмірної концентрації влади в руках Президента України. Таким чином, мова йшла загалом про зміну балансу влади в рамках змішаної форми державного правління.

Така необхідність була зумовлена непередбачуваними наслідками

виборів Президента України 2004 року. За суттю, ці зміни були нічим іншим, як політичним компромісом, основним засобом вирішення політичної кризи, в якій опинилась Україна після другого туру зазначених виборів. Саме тому зміни зачепили в основному баланс влади в трикутнику: президент — парламент — уряд і, як наслідок, форму державного правління.

Зі специфічно змішаної республіки, де баланс повноважень був зміщений у бік Президента, було створено своєрідну змішану республіку з очевидно розбалансованими повноваженнями глави держави, парламенту та уряду, про що неодноразово зазначали політики та науковці. Змін зазнали також повноваження деяких інших владних інститутів, що зайвий раз підкреслювало компромісний характер конституційної реформи.

Основні новації полягали в наступному:

- глава держави значною мірою втратив контроль над урядом та Прем'єр-міністром; був позбавлений права на створення, ліквідацію та реорганізацію структур виконавчої влади; втратив право накладення вето на закони про внесення змін до Конституції;

- Прем'єр-міністр позбувся права заміщати главу держави;

- розширилися підстави для розпуску парламенту;

- запроваджувався інститут «коаліції»;

- Прем'єр-міністр фактично призначався, а уряд формувалася за поданням коаліції.

Це лише найбільш принципові новації, що цілкомовно змінили баланс влади. Як показав досвід їх реалізації, за наявної політичної ситуації, що склалася в Україні протягом 2006—2009 років, практично реалізувати хоча б якісь преференції від такого балансу не вдалося.

Зауважимо, що **запроваджена у 2004 році в Україні форма державного правління, як і будь-яка змішана форма, могла бути дієздатною лише за однієї умови — коли глава держави користується підтримкою більшої частини парламенту, а ця більшість, у свою чергу, формує уряд.** Власне, це було доведено в 2005–06 роках за часів уряду «технічного» Прем'єр-міністра та повторно в 2010 році з обранням нового Президента, створенням нової коаліції у Верховній Раді та формуванням нового уряду. І навпаки, будь-який збій у цьому механізмі створював такі суперечності, що система ставала недієздатною в цілому. Що й було неодноразово продемонстровано в період 2006—2009 років.

Слід також зазначити те, що дореформений варіант Основного Закону також не відрізнявся особливою довершеностю в плані збалансування гілок влади. Згідно з ним виникали «патові» ситуації, коли, наприклад, створення уряду стало неможливим, але для того, щоб виправити таку ситуацію, засобів не передбачалося.

Стимування та протидія між різними гілками влади в дореформеному варіанті Конституції були недосконалими. Президент міг розпустити парламент лише за однієї умови — коли останній не міг зібратися на засідання протягом 30 днів. При цьому для створення уряду була необхідна згода більшості парламенту на призначення Прем'єр-міністра. Її відсутність не давала можливості створити уряд. Механізм, що застосовувався у типово змішаній республіці (Франція), — розпуск парламенту — в Україні був відсутній. Подвійна відповідальність уряду перед Президентом і парламентом також ускладнювала систему, не даючи жодних вигащів. Неефективними були намагання забезпечити вплив парламенту на уряд через здійснення контрольної функції. Мінімальний вплив Президента на парламент і навпаки потребував свого «Верховного суду США», що застосовував би арбітраж, а за наявної конструкції все переходило в площину конфронтації.

Очевидно, що вказані недоліки мали також політичні причини і пояснювалися тим фактом, що для прийняття Конституції необхідно було досягти певного політичного

компромісу, а це характерно для природи будь-якої конституції. Інше питання — ціна компромісу, і як це позначилося на якості Конституції 1996 року.

Таким чином, Конституція 1996 року поклати сумний початок невизначеності стосовно вибору форми державного правління в Україні. Дореформений варіант Основного Закону, зважаючи на наслідки гострої боротьби між Президентом і парламентом, поєднував у собі елементи дуалістичної та змішаної республік. Проте від дуалістичної республіки його відрізняла здатність парламенту впливати на формування та функціонування уряду, а від змішаної — відсутність у глави держави всіх необхідних засобів для здійснення арбітражу (від права розпуску парламенту до права введення надзвичайного стану та делегованої законотворчості). Ситуація обтяжувалася відсутністю більш-менш спроможної партійної та адекватної виборчої систем.

З досвіду функціонування Верховної Ради в Україні протягом останніх 19 років (проблеми розробки конституційних проектів, практика укладення Конституційного Договору, реалізація дореформеної та зміненої конституції) слід наголосити на невизначеності позиціонування виконавчої влади, про що говорять і вітчизняні, і зарубіжні дослідники правової системи України. Та форма державного правління, що формувалася в Україні за роки незалежності, принципово нічим не відрізнялася від радянської моделі з поправкою на формальний поділ влади. За радянських часів уряд був лише технічним інструментом у руках партії, а потім — Президента. Цю модель намагалися реалізовувати в Україні чи не до 2006 року.

Змішана республіка в Україні значною мірою була ширмою, що приховувала істинну модель відносин. При цьому будь-яка змішаність у формі державного правління за своєю природою, як показує досвід Франції, є нестійкою, що, у свою чергу, призводило до постійної зміни урядів (конкурентні повноваження по лінії: глава держави — глава уряду) і протистояння між главою держави та парламентом. Це чи не найбільша вада дореформеного варіанта Конституції.

Таким чином, і це підкреслюється в сучасних дослідженнях, **недоліки функціонування системи органів публічної влади в Україні після прийняття Конституції України 1996 року зводилися до наступного: невідповідність конституційного статусу Кабінету Міністрів України як вищого органу в системі органів виконавчої влади його реальному статусу, недостатня ефективність парламентського контролю у сфері виконавчої влади, недосконалість місцевого самоврядування, невідповідність системи територіального устрою держави принципу повсюдності місцевого самоврядування.**

Але ситуація значно погіршилась після політичної реформи 2004 року. Основні вади змін, що були внесені до Конституції у 2004 році, можна звести до суттєвого розбалансування влади в нашій державі. Фактично було створено «кентавра», для якого не знайшлося навіть назви в конституційному праві, і до сьогодні вживають невизначено полілогічне — «парламентсько-президентська республіка».

Розвиток ситуації, на наш погляд, міг би зводитися до альтернативи. Це або скасування реформи 2004 року із використанням потенціалу Конституційного Суду України, або поступова корекція Конституції шляхом внесення змін до неї. У практичній площині, як відомо, було обрано перший варіант.

Як показав розвиток подій, визнання Закону № 2222 неконституційним знайшло широкий відгук в українському соціумі. Практично не існує професіоналів, які б з більшою або меншою фаховістю не обговорювали як сам факт звернення до КСУ, так і можливу перспективу розвитку подій, наслідки прийняття рішення щодо неконституційності Закону № 2222.

Нині можна чітко виділити кілька груп, де такого роду процеси проходили найбільш інтенсив-

но. Насамперед, це фахові юристи-практики та представники теоретичної науки. Ще більшою активністю відзначається реакція політологів. Жваво дискутувалася дана ситуація політиками, представниками різних політичних течій і напрямків. Специфічним аналізом ситуації, що включає в себе елементи правового, політологічного та загальносоціального дискурсу, відзначалися представники ЗМІ. Ну і врешті-решт, на події в Україні, як завжди, відгукнулися представники діаспори.

Які ж загальні висновки можна зробити із сукупного аналізу представлених позицій та підходів?

Насамперед, що стосується реакції професійної спільноти. Зауваження науковців, як правило, відрізнялися поміркованими та виваженими позиціями. На неадекватність конституційних змін 2004 року вказували всі експерти. При цьому варіанти розвитку подій та рецепти виходу із ситуації принципово не відрізнялися — внесення змін до Конституції. Одностайні вони також були і в тому, що скасування змін Конституційним Судом України призведе до певних негативних наслідків.

У цілому, **правове експертне поле було одностайним щодо необхідності конституційної реформи.**

Коментарі політологічного співтовариства відзначалися більш бурхливою реакцією на події та своєрідністю і образністю підходів. Не можна сказати, що це було намагання «заговорити» проблему, проте **вибраний формат дискусії та її напрямком навряд чи сприяв компромісному, а тим більше консенсусальному вирішенню проблеми.** У політологічних колах було менше одностайності і в сприйнятті ситуації, а варіанти її вирішення були діаметрально протилежними. При цьому більше зверталось уваги на загальносоціальні ефекти від можливих варіантів розвитку ситуації. Власне правові аспекти сприймалися лише загально, без особливого аналізу в перекладі на існуючу ситуацію. По суті, їх експертний ефект через свою специфічність був незначним.

Реакція політиків відображала позиції тих політичних сил, які вони представляють. Через це їхні аргументи нерідко були упередженими та необ'єктивними. По суті, визначилися три основні підходи. Перший полягав у тотальному запереченні будь-яких дій КСУ, окрім припинення провадження. Протилежний підхід визначав, що рішення КСУ — це єдино можливий варіант для подолання проблеми. Третій підхід пропонував аналізувати ситуацію більш широко, із залученням до її вирішення інших органів державної влади (парламенту).

Найбільш безкомпромісною була реакція представників діаспори. Процес у КСУ розглядався у виключно негативному ключі з досить упередженими коментарями. У зв'язку з цим слід констатувати певну відірваність представників вказаної групи від подій, що проходять в українській правовій системі та державотворчих процесах. Водночас **західні аналітики в цілому до ситуації в Україні поставили нейтрально, навіть індіферентно.**

Врешті-решт, надзвичайно специфічною була позиція українських ЗМІ. У цілому, їх можна розділити на **дві групи. До першої** належать видання, що спеціалізуються на інформаційному аспекті питання, без аналізу ситуації, а отже, вплив їх був специфічним. **Аналітичні ж дослідження** відзначалися образністю, упередженістю і суперечливістю висновків, аж до взаємного заперечення, що загально впливало на їхню об'єктивність. Часті посилення на невідомі джерела, які до того ж містили протилежні варіанти ситуації, навряд чи сприяли виваженому аналізу. До того ж, більшість такого роду видань тривіально нагнітали пристратії без будь-яких розумних альтернатив. Напівправовий аналіз сукупно із власними суб'єктивними оцінками не стільки, власне, аналізував ситуацію, скільки спрямовував її у певному напрямку. У цьому сенсі можна говорити про певні маніпуляції як з оцінкою ситуації, так і з суспільною свідомістю. Важко говорити про доцільність чи ефективність такого роду підходу, водночас певний негативний ефект від нього, безумовно, існував.

Скасування конституційних змін 2004 року, безумовно, вплинуло на баланс повноважень Верховної Ради, Президента та Кабі-

нету Міністрів. **Водночас головною проблемою є виконання Основного Закону.** Як показав досвід останніх 14 років, «левова» частка проблем функціонування Основного Закону пов'язана саме з його неналежним виконанням.

Стосовно скасування конституційної реформи 2004 року із залученням Конституційного Суду України зазначимо таке. Як відомо, у поданні зверталася увага на порушення норм не матеріального, а процесуального права. Тобто мова йшла про порушення процедури при прийнятті змін до Основного Закону. Зауважимо, що такі порушення насправді були. Водночас не слід забувати умови, в яких приймалися конституційні зміни, коли в країні виникла гостра політична криза, і потрібно було терміново знаходити вихід з тієї складної ситуації. Конституційна реформа в комплексі з іншими заходами і була таким виходом-компромисом. Звичайно, це не заперечує і не виправдовує процесуальні недоліки, але будь-який законодавчий акт, прийнятий у подібних умовах, страждає на такого роду «хвороби».

30 вересня ц. р. КСУ прийняв Рішення у справі щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону № 2222 «Про внесення змін до Конституції України». Як і передбачалося більшістю експертів, Закон був визнаний таким, що не відповідає Конституції.

Одночасно КСУ зобов'язав органи державної влади привести усі нормативно-правові акти у відповідність до редакції Конституції, яка діяла до внесення змін 2004 року. У мотивувальній частині Рішення КСУ зазначається, що визнання неконституційним Закону № 2222 у зв'язку з порушенням процедури його розгляду та ухвалення означає відновлення дії попередньої редакції норм Конституції України, які були змінені, доповнені та виключені Законом № 2222.

Деякі слова стосовно реакції на саме Рішення. Як зазначалося, вітчизняний політикум та правознавці озвучили свою позицію ще до його винесення. Проте якщо поява Рішення коментувалася з попередніх позицій, то створена ним реальність сприймається з точки зору можливих подальших та необхідних дій. **Рішення визнається даниною, у зв'язку з чим потрібно визначити обсяг робіт для приведення правової системи в належний стан та означити коло проблем, що виникли у зв'язку з його прийняттям.**

Незважаючи на дискусії щодо ступеня легітимності самого Рішення, воно є чинним актом, який скасувати або змінити може лише КСУ, причому в межах іншого провадження.

Одним із принципових питань у зв'язку з прийняттям Конституційним Судом Рішення у даній справі є розгляд та моделювання ситуації, що стали його наслідком.

Поновлення дореформеного варіанта Конституції спричинило низку проблем, а саме:

1) зумовило необхідність внесення змін до законів, прийнятих на основі зміненої Конституції («Про Кабінет Міністрів України», «Про Регламент Верховної Ради України» тощо) та відповідних підзаконних актів. Власне, це відображено в самому Рішенні КСУ;

2) поставило питання про доцільність збереження існуючої виборчої системи;

3) зробило сумнівним легітимність актів Конституційного Суду України, прийнятих на основі редакції Конституції 2004 року;

4) поставило питання про строки повноважень вищих органів державної влади;

5) фактично зробило велику кількість нормативно-правових актів неконституційними, що ускладнює роботу органів державної влади та органів місцевого самоврядування, яких стосуються ці акти.

Проте і формальної точки зору нічого екстраординарного не відбулося. Процес по суті нагадує внесення змін до Конституції. У результаті, як зазначалося, маємо дореформений варіант Основного Закону. Принципово ситуація нічим не відрізняється від 1996 року. Саме тому будь-які зауваження стосовно того, що змінюються повноваження вищих органів державної влади та баланс влади, втрачають сенс після того досвіду. Доктринальна проблема, що зводиться до суперечності між набутими в ході виборів повноваженнями та зміненими у зв'язку з рі-

шенням КСУ, а також строками цих повноважень, нейтралізується досвідом 1996 року. Під час прийняття дореформеного варіанта Конституції на такі речі особливої уваги не зверталось, що врешті-решт обумовило необхідність розгляду в Конституційному Суді України питання про строки перебування на посаді глави держави.

Наголошуємо ще раз, що із формальної точки зору державний механізм буде працювати, маючи в основі дореформений варіант Основного Закону.

Важливо дати відповіді на запитання щодо того, як надалі мають розвиватися події?

У контексті скасування конституційних змін 2004 року постає низка проблемних питань, пов'язаних із подальшим функціонуванням дореформеного варіанта Конституції. Адже, як зазначалося, він не є ідеальним.

На певні недоліки зазначеної Конституції вказувала і Венеціанська Комісія у своєму Висновку. Зокрема, вона відзначала, що кілька положень Основного Закону залишаються незадовільними з юридичної точки зору. Наявні невідповідності мають політичні причини і можуть бути пояснені тим фактом, що для прийняття Конституції необхідно було досягти політичного компромісу. Венеціанська Комісія зауважила, що здійснюючи ці положення Конституції, Україна повинна взяти до уваги цей Висновок Комісії, а також відповідні стандарти Ради Європи.

Варто також зауважити, що правова система функціонує не лише на основі Конституції, але й системи нормативно-правових актів, законів та підзаконних актів, для яких Основний Закон є базисом.

Видається доцільним зробити, насамперед, такі кроки для належного функціонування Основного Закону. Деякі з них вже називалися політиками і фахівцями.

1. **Привести систему нормативно-правових актів у відповідність до чинної Конституції.** Насамперед мова йде про закони, потім — про інші нормативно-правові акти. Частина з них була прийнята на основі нині вже нечинних змін 2004 року, інші — адаптовані під ці зміни. Були також такі (наприклад, Закон «Про всеукраїнський та місцеві референдуми»), що суперечили як дореформеній, так і зміненій Конституції.

У цілому тільки на початковому етапі приведення нормативних актів у відповідність до чинної Конституції, за підрахунками фахівців, слід внести зміни до близько 50 законів та 700 інших нормативно-правових актів.

У зв'язку з цим утворення парламентом Тимчасової спеціальної комісії (з правами головного комітету Верховної Ради України) для підготовки пропозицій щодо змін до чинного законодавства у зв'язку з прийняттям Конституційним Судом Рішення щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 року № 2222-IV видається цілком слушним. Робота в цьому напрямку вже здійснюється: прийнято оновлену редакцію Закону «Про Кабінет Міністрів України» та внесено ініційовані урядом зміни до деяких інших законів.

2. **Заповнити правові «лакуни», що залишилися з 1996 року.** Конституція 1996 року була принципово новим актом у правовій системі України, оскільки унормовувала значний масив нових суспільних відносин, що обумовило необхідність прийняття значної кількості нормативно-правових актів і, насамперед, законів. Це було необхідно для того, щоб розкрити потенціал нового Основного Закону, конкретизувати загальні норми тощо. Маються на увазі акти принципової важливості, що законодавчо визначили б структуру, організацію та порядок функціонування органів державної влади й органів місцевого самоврядування, основи безпосередньої демократії тощо. Водночас було прийнято лише частину з них.

На наш погляд, одна з основних причин того, що Конституція 1996 року з моменту її прийняття діяла неналежним чином, полягає саме в тому, що не були прийняті всі необхідні закони у найбільш важливих публічно-правових сферах.

Реалізація положень Конституції України вимагає прийняти відповідні закони, що прямо передбачені Основним Законом або опосередковано зумовлені ним. Йдеться, зокрема, про закони: «Про порядок організації і проведення мирних зборів», «Про безоплатну правову допомогу», «Про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної

Ради України», «Про нормативно-правові акти», «Про Фонд державного майна України», «Про Державний Герб України», «Про Державний Прапор України», «Про громадські організації», «Про територіальний устрій», «Про місто-герой Севастополь», «Про міністерства та інші центральні органи виконавчої влади», «Про організацію і порядок проведення референдумів», Кодекс конституційного судочинства України.

Прийняття зазначених законів є важливим ще й з огляду на те, що нині **з'явилися багато «інтерпретаторів» Основного Закону із середовищ, далеких від права**, які використовують довільну методологію, тлумачать конституційні засади, не конкретизовані у законодавстві, на свій смак і розсуд.

Слід також врешті-решт виконати завдання, передбачене пунктом 9 Розділу XV «Перехідні положення» Конституції України, щодо формування системи досудового слідства і введення в дію законів, що регулюють її функціонування.

3. **Внести зміни до Конституції, спрямовані на визначення строків повноважень органів державної влади.** Певні кроки у цьому напрямку вже зроблено.

4. **Здійснити інші заходи законодавчого характеру в рамках чинної Конституції, спрямовані на вдосконалення організації влади в Україні.** Базисом цих змін мають бути загрози, виклики й завдання, що стоять перед Україною, а також рекомендації таких міжнародних інституцій, як Венеціанська Комісія та ПАРЕ.

Необхідно, на нашу думку, вирішити долю Закону «Про Президента Української РСР» від 5 липня 1991 року. Він вважається чинним, хоча його зміст значною мірою не узгоджується з Конституцією. Блокування будь-яких спроб прийняти нову редакцію даного Закону пояснювалося, насамперед, тим, що повноваження Президента вищерпно визначено в Конституції і їх обсяг не може бути розширений іншими законами. Про це неодноразово йшлося і в рішеннях КСУ. Водночас у цьому Законі могли б бути закріплені механізми вступу на посаду, здійснення та припинення повноважень глави держави, питання забезпечення його діяльності тощо.

На наш погляд, варто дещо вдосконалити законодавчу базу, що регулює діяльність органів АРК. Видається доцільним розроблення і прийняття єдиного закону про основи організації влади в Автономній Республіці Крим, що замінив би ряд чинних законів, які за формою дублюють закони про вищі органи державної влади.

Крім того, діє значна кількість законів, що регулюють суспільні відносини неналежним чином. Серед таких, що потребують прийняття в новій редакції або внесення суттєвих змін, слід назвати закони «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про державну службу», «Про прокуратуру», «Про Державний Гімн України», «Про адвокатуру», «Про політичні партії», «Про Рахункову палату», «Про Конституційний Суд України», «Про міліцію», «Про статус народного депутата України», Кримінально-процесуальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення тощо.

Неврегульовані законами відносини лежать переважно у сфері організації та функціонування державної влади, а також реалізації приписів другого розділу Конституції «Права та свободи людини і громадянина». Серед найбільш важливих законодавчих актів, які у зв'язку з цим мають бути прийняті, варто виділити: Виборчий кодекс України, Адміністративно-процесуальний кодекс України,* закони «Про адміністративні (управлінські) послуги», «Про закони і законодавчу діяльність», «Про доступ до публічної інформації», «Про конфлікт інтересів на державній службі та в органах місцевого самоврядування» тощо.

5. **Окремою проблемою є перспектива проведення конституційної реформи.** Практично немає заперечень щодо її необхідності. Більше того, Президент України, одразу після прийняття Конституційним Судом відповідного Рішення, зауважив, що воно лише відкриває шлях для глибокої конституційної реформи. Та ж позиція була підтверджена ним під час закордонних виступів.

Знову ж таки, варто згадати рекомендації щодо вдосконалення Конституції, які були висловлені такими поважними міжнародними інституціями, як ПАРЕ і Венеці-

анська Комісія, що також є спонукальним фактором для реформування Основного Закону.

При цьому слід зауважити, що Конституція України 1996 року передбачає обов'язкову участь у процесі її реформування КСУ та Верховної Ради.

У зв'язку з цим проблемним видається питання, яке порушується в Україні протягом останніх років, **щодо використання для подальшого розвитку Конституції конституційної асамблеї (конституанти).** Науковці, які підтримують цю ідею, вважають, що саме конституанта, за умов політично не заангажованого порядку її формування, здатна підготувати системні зміни до Конституції не під замовлення основних політичних сил чи осібностей, а для блага громадян і прогресу держави на шляху демократії і верховенства права.

Звичайно, конституанта є чи не найдемократичнішим та найфаховішим способом прийняття конституції, який до того ж неодноразово використовувався в минулому (США, Франція). Але чи доцільно його застосовувати на даному етапі функціонування Основного Закону?

Варто згадати слова М. Грушевського, який ще у 1918 році писав, що скликання будь-яких установ, зборів (виявляється, цю ідею вже тоді обговорювали) є продовженням революційного періоду і відкладанням періоду конституційного життя.

Слід також зауважити таке. По-перше, конституанта є способом прийняття основного закону. Внесення змін до конституції за допомогою конституанти у світі не практикується. До того ж існуючі на сьогодні проекти конституцій чи конституційних змін страждають органічними вадами, на що неодноразово вказувала Венеціанська Комісія. Правова система України також не передбачає подібного способу зміни Основного Закону, та й нормативні підстави для функціонування цієї інституції в Україні відсутні.

Крім того, як показав досвід створення Конституції 1996 року та проведення конституційної реформи 2004 року, **спочатку слід виробити та узгодити чітку концепцію, бачення розвитку Основного Закону, а вже потім обирати спосіб внесення змін до нього.** Вважаємо, що перша проблема є набагато принциповішою від другої.

Найбільш оптимальним шляхом, на нашу думку, було б узгодження майбутніх новацій Основного Закону в межах створеної у парламенті Тимчасової спеціальної комісії з подальшим їх прийняттям Верховною Радою. Зміни, запропоновані до розділів I, III, XIII, мають бути затверджені всеукраїнським референдумом.

Важливим є питання щодо змісту майбутніх конституційних новацій.

Серед принципово нових позицій науковців-практиків — пропозиція врахувати під час можливої конституційної реформи проект Конституції колишнього Президента України В. Юшенка. Принагідно зауважимо, що даний законопроект був досить критично оцінений Венеціанською Комісією, яка, відзначивши деякі його позитивні положення, зауважила про сумнівність досягнення поставленої мети — покласти кінець постійним інституційним конфліктам між головними державними органами влади. На погляд Комісії, проект зберігає напівпрезидентську систему з подвійною виконавчою владою і залишає зони потенційного конфлікту між Президентом та Кабінетом Міністрів.

Нині немає чіткого бачення необхідних змін до Основного Закону. Є невелика кількість проблемних моментів, наприклад, конституційні положення про місцеве самоврядування, вектор змін яких не викликає заперечень у переважної більшості суб'єктів законодавчого процесу. Все ж інше, починаючи від форми державного правління та структури парламенту, і закінчуючи мовою та державними символами, викликає дискусії.

Для визначення концептуальних напрямів конституційної реформи видається доцільним проведення широкого обговорення її змісту із залученням народних депутатів, провідних науковців, фахівців. Результати такої дискусії могли б стати базою для вироблення стратегії конституційної модернізації та особливостей її реалізації на нормативному рівні.

Голова Верховної Ради України, академік НАН України Володимир ЛИТВИН.

* При цьому варто відзначити дещо спрощений підхід до проблеми кодифікації національного законодавства. Інколи пропонується прийняти як кодекс механічне об'єднання певних чинних законів, хоча процес кодифікації є значно складнішим, оскільки, як зазначають науковці, полягає в удосконаленні законодавчих актів через зміну змісту правових норм, пов'язаних предметом правового регулювання, і об'єднанні їх у новий єдиний нормативно-правовий акт.

Цього тижня Податкового кодексу не буде

ПОГОДЖУВАЛЬНА РАДА

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Загалом протягом чотирьох наступних днів планується розглянути 85 законопроектів. Значна їх частина перейшла з минулого сесійного тижня. У вівторок — 37 питань. Третина з них — для включення до порядку денного. Деякі очікують розгляду в повторному першому читанні. Цього дня планують заслухати такі законопроекти, як зміни до закону про митний тариф, стосовно зміни мита на окремі види продовольчих товарів, і до закону про статус депутатів місцевих рад з приводу декларації про доходи депутатів.

Хоча подібної вимоги у Регламенті вже немає, в середу — окрім одного питання ратифікації — всі решта будуть подані опозицією. У зв'язку з цим представник Партії регіонів Олександр Єфремов звернувся до своїх опонентів з проханням не блокувати цього дня роботу парламенту. Бо виходить так, що не розглядаються ані питання більшості, ані меншості. Та чи знайде така позиція відгук — прогнозувати важко. Адже з приводу того, кого запросити у Верховну Раду в п'ятницю на годину запитань до уряду, вчора на погоджувальній раді виникла певна суперечка. За словами першого заступника голови фракції БЮТ Андрія Кожем'якіна, опозиція у зв'язку із зловживаннями під час місцевих виборів хотіла б заслухати інформацію Генерального прокурора. Однак Володимир Литвин наголосив,

Анатолій Гриценко, Володимир Яворівський, Віталій Хомутиннік, Юрій Мірошніченко.

що цей посадовець не є членом уряду, тож із цим можуть виникнути деякі складнощі. Загалом Андрій Кожем'якін під час наради підкреслив, що на виборах зафіксовано чимало правопорушень. Так, політична сила,

яку він представляє, має намір оскаржувати результати цього народного волевиявлення у низці регіонів. У тому числі на Львівщині, Київщині, Тернопільщині тощо. За словами бютівця, також у парламенті ініціюватимуть

створення ТСК, яка займеться вивченням порушень, що були на цих виборах.

У середу по обіді відбудуться парламентські слухання про становище молоді в Україні «Молодь за здоровий спосіб життя». А наступного дня у планах — одинадцять законопроектів у другому читанні. Окрім цього, питання про обрання та звільнення суддів. За словами Володимира Литвина, ця процедура потребує певного корегування, виходячи із законодавчої бази і «здорового глузду». Цього дня хочуть також розглянути проект змін до закону про використання земель оборони, щодо будівництва житла для військовослужбовців та членів їхніх сімей. На п'ятницю, окрім години запитань до уряду, запланували лише п'ять питань порядку денного.

Під час учорашнього зібрання розгорнулася дискусія навколо законопроекту про доступ до публічної інформації. Як відомо, за ухваленням цього документа в Україні стежить європейська спільнота. Минулого сесійного тижня його з розгляду зняли. За наполяганням Президента проект закону мали розглянути 2 листопада. Однак у порядку денному це не відображено. Для того, щоб розгляд закону у сесійній залі увінчався успіхом, підкреслив Володимир Литвин, необхідно, щоб комітет належним чином опрацював усі пропозиції, які надійшли.

Надія СМІЯН.
Інші фото з цієї події
шукайте у фотوماгазині
на сайті www.golos.com.ua.

Місцеві вибори відбулися

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Проте суб'єкти виборчого процесу порізно оцінюють перебіг волевиявлення. Принаймні у Партії регіонів переконані: вибори відбулися демократично. Порушення, які мали місце у день голосування, не є системними, грубими, а відтак суттєво не вплинуть на результати волевиявлення. Про це в коментарі «Голосу України» заявив народний депутат Вадим Колесніченко. А випадки визнання виборів недійсними, якщо й будуть, то поодинокі, впевнений він. А загалом вибори можна вважати такими, що відбулися.

За словами депутата, такий само висновок зробили й міжнародні спостерігачі. Принаймні в попередньому висновку. Офіційна ж резолюція буде згодом. Слова регіонала підтверджують спостерігачі Міжнародної парламентської асамблеї країн СНД. Вони не побачили будь-яких порушень під час голосування. Про це, як повідомив «Інтерфакс-Україна» розповів спостерігач Борис Третяк. «Ми не побачили порушень тих норм, за якими проводилися вибори. Особливих зауважень у спостерігачів немає», — зазначив він.

Заступник голови ЦВК (1999—2007 рр.), член Венеціанської комісії Марина Станішчук заявляє, що це найбрудніший виборчий процес за всі роки незалежності України, що чинний виборчий закон має надзвичайно низьку якість і не в змозі забезпечити прозоре волевиявлення громадян.

Представники опозиційної «Батьківщини» переконані: «чесними ці вибори не можна визнати». Відповідну заяву зробив перший заступник лідера партії «Батьківщина» Олександр Турчинов. Ще до 31 жовтня, за його словами, було достатньо фактів, які перекреслили ці вибори, як демократичні. Народні депутати від фракції БЮТ мають намір вимагати створення в парламенті Тимчасової слідчої комісії для вивчення фактів фальсифікації місцевих виборів. Крім того, «Батьківщина» не визнаватиме результати виборів у тих регіонах, де через свавілля влади вона не була представлена. Цими регіонами, за словами О. Турчинова, виявилися області, де у «Батьківщини» зазвичай була висока підтримка.

У Комітеті виборців України місцеві вибори оцінили як проблемні. Про це «Голосу України» сказав голова КВУ Олександр Черненко. «Вони не стали кроком уперед в утвердженні демократичності, але, разом з тим, не можна говорити й про те, що ці вибори були набагато гірші за попередні місцеві перегони», — зауважив він. За словами О. Черненка, місцеві перегони завжди проблемні, але цього разу це зумовлено й недосконалим законом. «Проте політична конкуренція була забезпечена і день голосування, за невеликими винятками, пройшов у нормальній атмосфері», — додав голова КВУ. Водночас він зауважив, що, відповідно до чинного законодавства, визнати загальом результати місцевих виборів недійсними неможливо. Це можна зробити лише на окремих дільницях, але чи будуть такі спроби результативними, невідомо.

Олена ГОРБУНОВА.

Київ. За даними екзит-полу Gfk Ukraine, у Київській області 23 відсотки виборців проголосували за Партію регіонів, 11,4 — за «Фронт змін», 8,4 — за «Батьківщину», 7,8 — за «Сильну Україну», 7,6 — за «Свободу» та 7,2 відсотка — за партію «Удар». Водночас у Київському обласному штабі Партії регіонів вважають, що ця політична сила зможе самостійно сформувати переконливу більшість в обласній раді, оскільки перемогу здобули й чимало її кандидатів в одномандатних мажоритарних округах.

Вінниця. Приблизно 57 відсотків виборців Вінниччини взяли участь у голосуванні на виборах до місцевих рад. За інформацією голови облвирборчкому Станіслава Кучинського, це один з найнижчих показників за період останніх виборчих кампаній. За попередніми підрахунками, до обласної ради найбільше голосів набрали представники Партії регіонів, другою йде партія «Батьківщина», третя — партія «Єдність». За даними екзит-полу, проведеного обласним відділенням КВУ, у Вінниці переконливу перемогу на виборах міського голови здобув чинний голова Володимир Гройсман — 79,8 відсотка голосів.

Дніпропетровськ. Представники найбільш рейтингових політичних партій області визнали вибори 31 жовтня на Дніпропетровщині чесними і законними. Про це вони заявили на прес-конференції пізно увечері 31 жовтня в ІА «Новий міст». Стосовно неординарних випадків, то в Нікополі 54-річний виборець прийшов голосувати напідпитку і порвав свої бюлетені — ним зайнялася міліція. А в Дніпропетровську на виборчій дільниці від гострої серцевої недостатності помер 64-річний чоловік.

Донецьк. На Донеччині зафіксовано рекордно низьку за останні два десятиліття активність виборців. Правом голосу скористалися лише 44 відсотки громадян. Байдужість мешканців області політологи пояснюють, у тому числі, й передбачуваністю результату: прогнозується, що переважно більшість крісел у місцевих радах посядуть, як і раніше, представники Партії регіонів. На думку керівника Донецької обласної громадської організації «Комітет виборців України» Сергія Ткаченка, найбільш системними порушеннями в області стали помилки в бюлетенях: у багатьох із них прізвища кандидатів були написані неправильно. На думку голови Донецької обласної державної адміністрації Анатолія Близнюка, який є заступником голови обласної організації Партії регіонів, вибори відбулися в межах чинного законодавства без порушень, які могли б вплинути на результати. А. Близнюк прогнозує, що Партія регіонів набере близько 65 відсотків голосів в області. Крім того, на думку голови облдержадміністрації, прохідний бар'єр подолають комуністи та «Сильна Україна», а в деяких містах чи районах — «Батьківщина» і «Фронт змін».

Житомир. В обласному центрі за право сісти в крісло міського голови боролися 16 кандидатів. Брудних технологій не бракувало. Наприклад, уже наприкінці виборчої кампанії група житомир'ян звернулася до прокуратури області з повідомленням про те, що із своїх поштових скриньок вони вийняли адресовані їм листи, що значилися як виклики до прокуратури для надання свідчень у розслідуванні кримінальної справи щодо підкупу виборців. Йшлося про те, нібито прокуратурою ведеться розслідування фак-

Членам дільничної комісії в Кам'янці (Житомирська область) не було коли вгору глянути. Фото Олексія КАВУНА.

тів зловживання владою або службовим становищем, виявлених у рамках діяльності міської програми «Турбота», у зв'язку з чим громадянам необхідно прийти до слідчого прокуратури та повідомити про отримання грошової і матеріальної допомоги, наданої під час виконання цієї програми. У зв'язку з цим прокуратура області офіційно повідомила, що таких викликів-листів нікому не надсилала і така кримінальна справа не порушувалася. Серед усіх міст області результати виборів у Житомирі прогнозувати було найскладніше.

Запоріжжя. Коли порахували, скільки ж городян скористалися своїм правом голосу, то, здається, такого показника в новітній історії Запоріжжя ще не було: лише 37,78%, а по області — 42,9%. Як свідчать одразу два екзит-поли, у боротьбі за посаду запорізького міського голови лідирує представник «Батьківщини» Олександр Сіна. Та чи відповідатимуть ці дані результатам підрахунку голосів, поки що не зрозуміло, бо вже вранці в понеділок, як тільки на деяких дільницях почала спостерігатися хоч невелика перевага О. Сіна, оголошувалася перерва «на відпочинок» або разом з печатками почали «пропадати» голови комісії.

Івано-Франківськ. Голосування в Івано-Франківську розпочалося з трагічної події. На виборчій дільниці №15 помер чоловік 1938 року народження. Як повідомив голова обласного відділення КВУ Юрій Лисюк, процес голосування на дільницях відбувався з численними порушеннями. Немало людей не знайшли своїх прізвищ у списках виборців. Серед них — і народний депутат попередніх скликань, а нині кандидат у депутати обласної ради Євген Гриник. За попередніми даними, на виборах до обласної ради за партійними списками лідирує ВО «Свобода». У Івано-Франківську міську раду — теж. На посаду міського голови Івано-Франківська начебто перемагає Юрій Соловей від політичної партії «Третя сила». Однак недалеко від нього відстав і нині чинний міський голова Віктор Анушкевичус. Загалом в області проголосувало понад 58% від загальної кількості виборців.

Кіровоград. Судячи з усього, Кіровоградщина змінила свої політичні орієнтири. Бо якщо у 2006 році БЮТ під час виборів до Кіровоградської обласної ради здобув 31,08% голосів, випередивши Партію регіонів, що посіла друге місце (12,77%), то нині ситуація змінилася з точністю до навпаки. За попередньою інформацією, рейтинг Партії регіонів в області близько 40%, тоді як у «Батьківщини» — 17,3%. Рівень підтримки інших політичних сил такий: «Фронт змін» — 8,2%, КПУ — 5,8%, Народна партія — 4,4%, Соцпартія — 3,7%, «Сильна Україна» — 3,6%. Міським головою Кіровограда, мабуть, стане представник Партії регіонів Олександр Саїнкус.

Луганськ. Ті луганчани, які на виборах віддали свої голоси ВО «Батьківщина», виявилися замішаними у внутрішньому скандалі організації. У бюлетенях з виборів кандидатів у депутати до районних і міської рад Луганська фігурують списки кандидатів від міської організації партії ВО «Батьківщина», яку очолює Дмитро Плугін. Однак, згідно із заявою, що її зробила в день виборів голова Луганської обласної організації Ірина Віригіна, ця людина була виключена з партії і її організація вважається нелегальною. За інформацією Віригіної, Юлія Тимошенко зверталася до Луганської міської виборчої комісії з вимогою виключити зі списків кандидатів від незаконної парторганізації. Однак списки так і залишилися без змін.

Львів. Правом волевиявлення скористалося 60,55% виборців Волині. Стосовно самих результатів голосування, то найбільше прихильників, як і раніше, в партії «Батьківщина», друге місце — в Партії регіонів, третє — у Всеукраїнського об'єднання «Свобода». Для багатьох лучан вибори розпочалися з ранкового озайомлення з листівкою, де в досить різкій формі критикувався нині діючий міський голова Богдан Шибя та депутати із фракції БЮТ. Їх знаходили у під'їздах будинків, у поштових скриньках, на шляху до виборчих дільниць.

Миколаїв. Вибори до місцевих рад на Миколаївщині здивували слабкою громадською активністю. За повідомленням прес-служби керівника обласного виборчого штабу Партії регіонів Ігоря Дятлова, невисока явка — ознака «спокійної обстановки в суспільстві».

За даними центру з вивчення громадської думки «Наваль-експерт», у Миколаєві лідирує Партія регіонів. За нею йдуть — «Фронт змін» і Комуністична партія України. За інформацією громадської організації «Молодь України», за Партією регіонів другим по місту йде ВО «Батьківщина», третьою — Комуністична партія України. Екзит-поли сходяться в одному: міським головою Миколаєва, судячи з опитувань виборців, у четверте буде Володимир Чайка.

Меморандум про чесні й прозорі вибори, схоже, для деяких залишився порожнім звуком. На виборчих дільницях спостерігалася всяке: і бюлетені порвали, і бійку влаштували, і в неналежному вигляді з'являлися, і скандали провокували.

Львів. На виборах до міської ради Львова, за даними екзит-полу R&B Group, лідирує партія «Свобода» — за її партійний список проголосували 32,05 відсотка виборців. Далі — Партія регіонів (8,58), «Фронт змін» (7,91), «Наша Україна» (7,38) та «За Україну» (5,1). На

Сигнал для влади

Місцеві вибори, що відбулися в неділю, були місцевими лише за формою. А за змістом це було продовження президентської кампанії і підготовка до парламентських перегонів. Це не був період для обговорення проблем організації влади і життя на місцях, наголосив Голова Верховної Ради Володимир Литвин учора під час брифінгу. За його словами, протягом останнього часу говорилося здебільшого про проблеми, які турбують політиків у Києві, а розмови про регіональну політику не було.

Глава парламенту звернув увагу журналістів на те, що населення значною мірою пробойкотувало вибори. «Це сигнал для влади, який говорить про те, що сьогодні суспільство і Київ живуть паралельними курсами», — сказав він. Однак, незважаючи на це, найголовніше на сьогодні, на думку Володимира Литвина, щоб результати цих виборів порахували об'єктивно. Хоча самі підсумки голосування турбують парламентаря не так сильно, як питання подальшої організації влади і того, наскільки вона буде ефективною. Відповідаючи на запитання, Володимир Литвин підкреслив, що парламент не має повноваження скасувати результати місцевих виборів. У сесійній залі це можна зробити лише в окремих округах, наголосив він.

З приводу невнесення до порядку денного закону про доступ до публічної інформації Володимир Литвин зауважив: «Мотивація одна — не почути голосу Уповноваженого Верховної Ради з прав людини». Ніна Карпачова має певні зауваження до документа і хотіла б висловити їх на засіданні комітету, — підкреслив глава парламенту. «Я би просив, аби комітет провів, якщо потрібно, розширене засідання, — сказав він. — Для того щоб остаточно вийти на той документ, який дістане високу підтримку Верховної Ради».

Сплікуючись із журналістами, Голова Верховної Ради висловив сподівання, що Конституційний Суд дасть позитивний висновок з приводу того, що вибори в парламент мають відбутися восени 2012 року. Володимир Литвин також зауважив, що Верховна Рада не може заслухати звіт Генпрокурора в п'ятницю під час години запитань до уряду. Від посадовця, якого призначає, парламент може вимагати лише письмового звіту і тільки якщо з'являться певні питання — можна заслухати його особисто на засіданні. Відтак, представники меншості погодилися запросити у п'ятницю якогось іншого урядовця. З приводу кандидатури поки що радяться.

Надія СМІАН.

Сподіваються на формування дієвої опозиції

У всіх регіонах, найімовірніше, вдасться сформувати дієву опозицію, в тому числі й через відповідні домовленості з іншими демократичними партіями. На цьому акцентував увагу заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко, окреслюючи головні тенденції виборчої кампанії, повідомили в секретаріаті заступника глави парламенту. «Нам необхідно зберегти хоча б елементи опозиційності та демократичності в системі місцевого самоврядування», — наголосив парламентарій.

«Голови обласних адміністрацій, які Президентом та урядом були делеговані займатися виборчою кампанією на місцевому рівні, так захопилися фальсифікацією результатів виборів та прагненням забезпечити хто 90, хто 70, а хто 50 відсотків результатів на користь Партії регіонів, що повністю провалили організаційну підготовку виборчої кампанії», — зазначив заступник глави парламенту.

За словами політика, за п'ятибальною шкалою роботу голів ОДА, на яких Президент поклав відповідальність за проведення виборів, «можна оцінити на двійку». Водночас М. Томенко наголосив на тому, що є й позитивні моменти. Це, зокрема, те, що масштабний план зняття з реєстрації популярних кандидатів усе-таки не був реалізований.

Водночас заступник глави парламенту зауважив, що, виступивши у суботу зі зверненням, Президент «порушив виборче законодавство». Микола Томенко нагадав, що глава держави неодноразово наголошував, що переживає і турбується про чесні вибори. «Але під час свого звернення, напередодні голосування, він дозволив собі агітувати громадян, використовавши у своїй промові виборчий рекламний слоган. «Будуємо нову країну» — це було ключове передвиборне гасло Партії регіонів на цих виборах, — сказав М. Томенко і додав: — Отже, насправді це була передвиборна агітація».

Їх оцінка: від демократичних — до найбрудніших

виборах міського голови Львова зі значним відривом лідує Андрій Садовий — за нього віддали свої голоси 44,6 відсотка виборців.

Члени виборчої комісії йдуть із виносною урною для голосування під час місцевих виборів, у с. Віднів (Львівська обл.)
Фото Петра ЗАДОРОЖНОГО (УНІАН).

Одеса. Без порушень чинного виборчого законодавства голосування не обійшлося. Так, у селі Фонтанка Комінтернівського району один із кандидатів на посаду сільського голови оголосив, що в день голосування бере на себе всі видатки виборців за витрати, які вони зроблять у магазинах, барах і ресторанах. А за кілька годин до початку голосування було вчинено напад на одного із членів тервиборчого, якому завдали черепно-мозкової травми. Питання про те, хто переміг на виборах міського голови, поки що залишається неясним. За одними соціологічними даними, переможцем є діючий міський голова Едуард Гурвіц, а за іншими — Олексій Костусєв.

Полтава. За попередніми даними, у місцевих виборах на Полтавщині взяли участь 50,8 відсотка виборців. Традиційно активніше голосували виборці «сільських» районів, а от у найбільших містах — Полтаві, Кременчуці, Лубнах — у виборах взяло участь менше половини від тих, хто має право голосу. Водночас через зіпсовані бюлетені на двох виборчих дільницях — №51 та №52 — вибори депутатів Автотоварської районної у м. Кременчуці ради не відбулися. Повторне голосування очікується ще на одній дільниці у Кременчуці — № 28. Її бюлетені помилково потрапили на іншу дільницю, де їх уже «проштампували». А на дільниці №35 спостерігач від однієї з партій намагався знищити бюлетень 64-річного пенсіонера.

Рівне. 72 пацієнти Рівненського геріатричного пансіонату, що розміщений між селами Забороль та Олександрія Рівненського району, так і не дочекалися членів дільничної виборчої комісії. Хоча у ДВК своєчасно надійшли заяви виборців з проханням надати їм можливість проголосувати «на дому», тобто в пансіонаті, де вони постійно проживають. Адже окремі з них прикуті до ліжка тяжкими недугами, деякі — на інвалідних візках, тож самотійно не можуть дістатися до виборчої дільниці у село Забороль.

Обділені увагою членів ДВК, літні люди поскаржились до корпункту «Голосу України», вважають, що до них не прийшли не через зайнятість, а навмисно. Адже до Рівненської районної ради по одномандатному мажоритарному виборчому округу №14 балотувався директор їхнього пансіонату Василь Дрозд, якого вони дуже поважають і за якого віддали б свої голоси, і начальник відділу освіти РДА Алла Марчук. За попередніми підрахунками, В. Дрозду, щоб випередити суперницю, забракло п'ятдесяти голосів. «Якраз наших», — вважають виборці — пацієнти пансіонату, які пишуть скарги до територіальної виборчої дільниці, що їх незаслужено залишили за бортом виборів.

Сімферополь. За словами голови виборчої комісії Криму Михайла Малишева, число тих, хто проголосував, становило 47,7 відсотка зареєстрованих виборців. Серед міст Криму за явкою виборців лідує Судак — там проголосували 56,69, а найнижча явка виявилася в Джанкої — 38,95 відсотка.

Прокуратура АР Крим розглядає 103 звернення стосовно порушень під час виборів, а безпосередньо від виборчків отримано 8 таких заяв. «Найчастіше скаржилися на порушення порядку проведення передвиборної агітації, відмову в реєстрації кандидатів, перешкоджання виборчому процесу», — сказали в прокуратурі Криму.

Севастополь. На виборах 31 жовтня місто, мабуть, уперше в новітній історії країни голосував практично так само, як і вся Україна.

За попередньою інформацією після підрахунку трохи більш як 10 відсотків бюлетенів, за кандидатів від Партії регіонів проголосували понад третина городян. Гарні шанси бути представленими в Севастопольській міській раді наступного скликання мають комуністи (майже 14 відсотків), «Російський блок» (трохи менш як 10), прогресивні соціалісти (майже 6) і «Сильна Україна» (5,5 відсотка).

Але головним підсумком минулого голосування багато хто в Севастополі вважає безпрецедентно низьку активність виборців: за офіційними даними, вона ледь перевищила 40 відсотків.

Суми. На думку міжнародних спостерігачів, область проголосувала спокійно і без ексцесів, хоча на окремих дільницях були незначні порушення. Так, на одній із дільниць міста Суми 73-річний виборець, котрий прийшов голосувати разом із дружиною, на знак протесту, що його не допустили в кабінку до дружини, котра через поганий зір не могла прочитати прізвища, порвав усі 10 бюлетенів.

За попередніми підсумками, в Сумах з величезним відривом перемагає нинішній міський голова Геннадій Мінаєв, який набирає понад 60 відсотків голосів виборців.

Тернопіль. За попередніми даними, лідером на виборах міського голови Тернополя є депутат облради від ВО «Свобода» Сергій Надал. Серед партій також найбільше голосів (понад 30 відсотків) збирала «Свобода», друге місце — за Партією регіонів. Таким чином, «Свобода» матиме найбільше представництво не лише в обласній раді, позачергові вибори до якої відбулися у березні минулого року, а й у міській, а також двох своїх представників на посадах голови облради і міського голови Тернополя. Загалом вибори на Тернопільщині відбувалися у спокійній обстановці. Це відзначили як спостерігачі від Комітету виборців України, так і громадської мережі «Опора». Правоохоронні органи також не виявили порушень, які б вплинули на волевиявлення виборців.

Ужгород. Явка виборців у Закарпатській області становила трохи більше половини тих, хто має право голосу. Хоча треба врахувати той фактор, що переважна більшість чоловічого населення краю цієї пори перебуває на заробітках за кордоном. Тому в традиційно «заробітчанських» районах — Тячівському і Хустському — явка була найменша, відповідно, 42,6 та 48,3%. Нижчою ця цифра була хіба що в місті Мукачеве — 41,8%. В інших містах обласного значення картина має такий вигляд: Хуст (50,8%), Берегове (51,2%), Ужгород (52,4%). Офіційні результати виборів очікуються за два-три дні.

Харків. Загалом явка виборців досить низька — 42,5% по Харкову та 46% по області. За повідомленням Комітету виборців України, після опрацювання 50% бюлетенів кандидат від Партії регіонів на посаду харківського міського голови Геннадій Кернес набирає близько 32% голосів, а представник «Батьківщини» Арсен Аваков — близько 28% (нагадає-

Члени виборчої комісії висипають бюлетені з урн після закінчення голосування під час виборів до міських рад на одній з виборчих дільниць, у смт Пісочин Харківської обл.
Фото Володимира АНДРЕЄВА (УНІАН).

Успіх попри серйозну конкуренцію

Попередні результати виборів свідчать, що Народна партія здобула вагому перемогу в більшості областей та районів. На цьому наголосив заступник голови НП, народний депутат Олег Зарубінський, повідомила прес-служба партії.

«Народна партія, попри серйозну конкуренцію, жорстку боротьбу та не завжди добросовісну поведінку опонентів, зуміла здобути успіх на місцевих виборах завдяки постійній, системній, шоденній роботі з людьми», — зазначив О. Зарубінський. За його словами, цей успіх є свідченням того, що прихильники й однодумці народників продовжують довіряти їм і розділяти їхні ідеї. Парламентарій повідомив, що підтримку Народна партія дістала зокрема в Центрі країни (у низці багатомандатних округів з виборів депутатів до Житомирської облради). А також у Полтавській та Хмельницькій областях, де за Народну партію до райрад по багатомандатних округах висловилося понад чверть громадян, які взяли участь у виборах. Підтримали народників до райрад і у Тернопільській та Запорізькій областях.

Водночас О. Зарубінський зауважив: у більшості регіонів, де Народна партія висунула кандидатів по мажоритарних округах, народники здобули переконливу перемогу.

мо, що за даними екзит-полу: Аваков — 34,7%, Кернес — 30,9%). Голова Харківської облдержадміністрації Михайло Добкін прогнозує, що в результаті виборів Партія регіонів одержить переважну більшість в обласній, міській і районній радах. Як заявив він на прес-конференції, Партія регіонів матиме від 51% до 60% мандатів у міській раді, така сама ситуація буде в обласній і районній радах.

Херсон. За інформацією облдержадміністрації, на момент закриття виборчих дільниць в області проголосувало 42,3% виборців. Крісло міського голови Херсона, схоже, і надалі обійматиме повпред Партії регіонів Володимир Сальдо. Результат переможиа — 33,08 % голосів. Але це дані екзит-полу, проведеного Херсонським держуніверситетом. Їх у прямому ефірі обласної державної телерадіокомпанії «Скіфія» оприлюднила директор інституту соціології, психології та історії вузу Ірина Шапошнікова.

Хмельницький. За інформацією Хмельницького обласного осередку Комітету виборців України, політичні сили в день виборів нарікали на низьку активність виборців. Це й не дивина, адже про деякі партії населення взагалі ніколи не чуло. Спрацювали також суворі життєві реалії, тотальне підвищення цін, розчарування у владі. Мешканка одного із сіл Чемеровецького району Хмельницької області була така роздратована, що нецензурно висловлювалася на дільниці на адресу членів дільничної виборчої комісії та знищила бюлетені, видані їй для голосування. Нині у міліції вивчають питання про порушення кримінальної справи за звинуваченням у хуліганстві.

Серйозних порушень на виборчих дільницях не було зафіксовано, за винятком того, що на одній із дільниць через технічні причини голосування було розпочато трохи пізніше. Ще одним порушенням, яке зафіксував Комітет виборців, стало те, що на одній із дільниць були знайдені незаповнені протоколи виборчої комісії, у яких стояли підписи її членів. Результати виборів хмельницького міського голови не були несподіваними. За даними екзит-полу, переміг теперішній міський голова, висуванець «Батьківщини» Сергій Мельник. Що стосується політичних уподобань мешканців краю, то першу позицію у виборчому рейтингу вперше зайняла Партія регіонів. Опитування показали, що за неї проголосувало близько 22 відсотків подолян. А «Батьківщина» впритул наблизилася до лідера, набравши близько 19 відсотків голосів. Третім став «Фронт змін» — 11 відсотків. «Сильна Україна» та ВО «Свобода», за попередніми результатами, мають відповідно 6,9 та 5,6 відсотка голосів.

Чернівці. На Чернігівщині в голосуванні взяли участь 450 тисяч виборців, що становить 51 відсоток від них усіх. Лідерами виборчих перегонів стали Партія регіонів та ВО «Батьківщина». За попередніми підрахунками вони набрали відповідно 24—25 та 15—16 відсотків. В обласному центрі знову переміг міський голова Олександр Соколов. Він із великим розривом випередив своїх конкурентів. Під час виборів на Придесенні було зареєстровано низку порушень. Зокрема, у бюлетенях виборчих дільниць Ніжина та Новгород-Сіверського району виявлені істотні помилки. Кандидат у депутати до Чернігівської обласної ради від партії «Батьківщина» Микола Зверев не зміг проголосувати, оскільки був виключений зі списку виборців дільничною комісією без пояснення причини. Водночас правоохоронці не зафіксували грубих порушень громадського порядку.

Черкаси. Вибори до обласної ради по одномандатних та багатомандатному виборчих округах можуть визнати недійсними. Як повідомив народний депутат України, член фракції Блоку Литвина у Верховній Раді Сергій Терещук, у більш як мільйоні виборчих бюлетенів пропустилися серйозної помилки. Замість назви «Народна партія» у бюлетенях було надруковано «Народна партія України». Обласна ТВК зареєструвала відповідну заяву щодо помилки у назві партії, але передрукувувати виборчий документ не мала ні технічної можливості, ні часу.

Стислий термін проведення агітаційного процесу, неточні списки виборців, тіснота на виборчих дільницях, зазначили численні спостерігачі від партійних та громадських організацій, знизили масовість і якість голосування. За останні 19 років в області зареєстровано найнижчу явку виборців — близько 45 відсотків. За даними двох екзит-полів, на Черкащині лідує Партія регіонів. Відрив між нею і БЮТ — близько 10 відсотків. З великим відривом від своїх суперників на виборах черкаського градоначальника лідує чинний міський голова Сергій Одарич.

Чернівці. За попередніми даними, у Чернівецькій області проголосували 48,57% виборців, причому в Чернівцях явка становить менше 40%. А от чинний міський голова Чернівців Микола Федорук, схоже, стане ним уп'яте. Правоохоронці стверджують, що загалом волевиявлення буковинців пройшло спокійно, хоч і не обійшлося без певних порушень та інцидентів. Зокрема, поблизу виборчих дільниць № 13013 та № 13014 (студмістечко Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича) затримали людей, які пропонували продати свій голос. За попередньою інформацією, факт підкупу задокументований, а затримані особи наразі перебувають у райвідділі міліції.

Будь ласка, живи!

У столичному Молодому театрі — два дні повного аншлагу

Харківський дитячий театр «Тимур» уперше привіз до Києва благодійну виставу «Будь

ласка, живи!» за п'єсою Алли Калмикової. Сцени списані з реального життя центральної

республіканської дитячої клінічної лікарні Москви. Хворі діти грають хворих дітей. Точніше, не грають, а розповідають про самих себе. Дія триває рівно годину. Більше, напевно, було б неможливо: бо в горлі стискається й не вистачає сліз...

Дівчинка Люба в інвалідному візку одержала найбажаніший подарунок на свій день народження — донорську нирку. Незабаром вона змогла ходити самостійно. Маленький хлопчик Маке помер від тяжкої невиліковної хвороби, а перед смертю просив улаштувати свого улюбленого плюшевого ведмедика до школи. Такі історії багаті.

За статистикою, кожному восьму дитину з десяти можна врятувати, потрібні тільки ліки й кошти для їх придбання.

Усі кошти — а за два дні зібрано більш як 60 тис. гривень — організатори планують направити в Центр дитячої

онкогематології і трансплантації кісткового мозку лікарні «Охматдит».

Після вистави народний депутат України Олег Ляшко (на знімку праворуч), який прийшов до театру з рідними, сказав: «Я довідався, що в лікарні не вистачає коштів на закупівлю реагентів для лабораторних аналізів. Офіційно направляю

запит міністрові охорони здоров'я України, щоб міністерство терміново знайшло кошти для придбання необхідних препаратів. Дуже жаль, що на такі вистави не ходять наші чиновники, від яких залежить порятунок людських життів. Особливо дитячих».

Андрій НЕСТЕРЕНКО.
Фото автора.

Нас уже багато хто намагався залякати

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

«Голос України» 14 вересня ц. р. опублікував лист-звернення до Прем'єр-міністра Миколи Азарова, голови Антимонопольного комітету Олексія Костусева, в якому висловлювалася стурбованість безпідставним підвищенням вартості газетного паперу.

Голова НСЖУ Ігор Лубченко, головні редактори: «Голосу України» — Анатолій Горлов, «Сільських вістей» — Василь Грузін, «України молоді» — Михайло Дорошенко, «Факти и комментарии» — Олександр Швець просили оперативно розібратися із ситуацією та напрацювати заходи, які унеможливили б у майбутньому загострення проблеми. На жаль, офіційної відповіді поки що не надійшло. Зате відреагували постачальними паперу. Вважаємо за потрібне повністю опублікувати лист керівника ТОВ «Прем'єр Папір» та відповідь на нього голови НСЖУ.

Пану Ігорю Лубченку!
Пану Анатолію Горлову!

Компанія «Прем'єр Папір», ознайомившись із змістом Вашого листа на адресу Прем'єр-міністра України М. Я. Азарова та голови Антимонопольного комітету України О. О. Костусева від 09 вересня 2010 року №137, опублікованого в засобах масової інформації, з великим подивом дізналось про розповсюдження Вами інформації про існуючу, на Ваш погляд, змову між іншими учасниками ринку та компанією «Прем'єр Папір» щодо підвищення цін на папір газетний польського виробництва (Kwidzen).

Відзначаємо, що інформація, яка міститься у вище згаданому листі та розповсюджена засобами масової інформації, є не достовірною та такою, що зашкодила діловій репутації компанії «Прем'єр Папір».

Наша компанія протягом тривалого періоду підтримує позитивний імідж на вітчизняному ринку картонно-паперової продукції, практикуючи, в тому числі, абсолютно прозору та гнучку систему встановлення вартості продукції в залежності від форми оплати (передплата або відстроч-

ка, термін відстрочки) та видів логістики, умов поставки та обсягів замовлення. При цьому підкреслюємо, що ціна товару для кожного окремого покупця встановлюється окремо.

Ваш лист та недостовірна інформація підприємства довіру наших партнерів до компанії «Прем'єр Папір».

Виходячи з цього наполягаємо на тому, щоб інформація, яка викладена у Вашому листі стосовно компанії «Прем'єр Папір», була офіційно спростована як не правдива та така, що не відповідає дійсності та шкодить компанії «Прем'єр Папір».

Відзначаємо, що згідно зі ст. 94 Цивільного Кодексу України компанія «Прем'єр Папір» має право на недоторканність своєї ділової репутації. Керуючись ст. 277 ЦК, вимагаємо спростування недостовірної інформації у спосіб, яким була вона розповсюджена.

В іншому випадку ми будемо змушені захищати ділову репутацію компанії «Прем'єр Папір» у порядку, передбаченому законодавством України.

Генеральний директор
МАРКЕВИЧ М. С.

Генеральному директору
ТОВ «Прем'єр Папір»
пану Маркевичу М. С.
Шановний пане Маркевичу!

Керівники провідних українських засобів масової інформації разом з Національною спілкою журналістів України звернулися до Прем'єр-міністра М. Я. Азарова і голови Антимонопольного комітету О. О. Костусева. Нас стривожило стрімке зростання ціни на газетний папір — власне, зміст нашого листа Вам відомий.

Хоча ми й не просили Вас надіслати нам відповідь. Ви її прислали. І що ж у ній?

Ви спростували наше твердження про підвищення ціни на папір? Ні.

Ви пояснили це підвищення якимись серйозними причинами — наприклад, подорожчанням компонентів, які використовують при виробництві газетного паперу, зростанням, скажімо, митних тарифів? Теж ні.

Для чого ж Ви тоді його писали? Полякати Спілку і керівників журналістських колективів? Так нас уже багато хто намагався залякати, а потім їм доводилося вибачатися.

Ми ж у даному випадку

вирішили звернутися до наших польських колег, щоб вони поінформували про Ваш демарш польську спільноту, і попросити керівництво виробників паперу, який продає на українському ринку «Прем'єр Папір», прокоментувати ситуацію.

Ксерокопії Вашого листа і цієї відповіді я надсилаю М. Я. Азарову, О. О. Костусеву і головним редакторам газет «Голос України», «Сільські вісті», «Україна молода», «Факти и комментарии».

Ігор ЛУБЧЕНКО,
голова Національної спілки журналістів України.

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про встановлення меж міста Шостка і Шосткинського району Сумської області

Верховна Рада України постановляє:

1. Включити в межі міста Шостка Сумської області 321,87 гектара земель, які знаходяться у віданні Ковтунівської сільської ради, 84,20 гектара земель — Ображіївської сільської ради, 14,00 гектара земель — Миронівської сільської ради, 391,75 гектара земель, які знаходяться у віданні Гамаліївської сільської ради Шосткинського району, та затвердити територію міста Шостка загальною площею 4368,82 гектара і територію Шосткинського району загальною площею 121089,18 гектара.

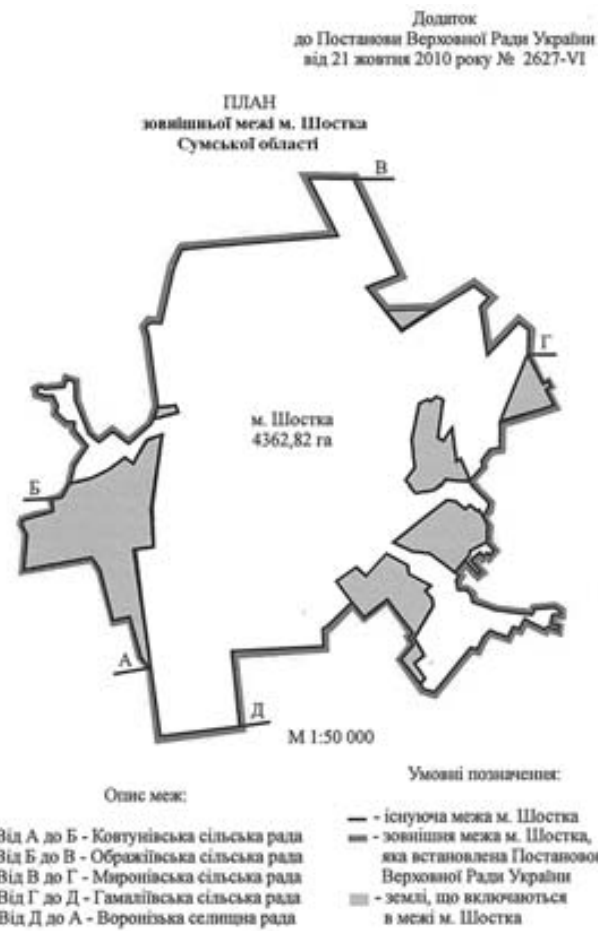
2. Встановити межі міста Шостка Сумської області згідно з додатком.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
21 жовтня 2010 року.
№ 2627-VI.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ, 21 жовтня 2010 року.
№ 2633-VI.

Управління адміністративними будинками Управління справами апарату Верховної Ради України оголошує конкурс на заміщення вакантних посад державних службовців

Вимоги до кандидатів: громадянство України, повна вища освіта відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста, стаж роботи за фахом не менше 5 років, обов'язкове вільне володіння українською мовою, досконале знання комп'ютера.

Особи, які бажають взяти участь у конкурсі, подають такі документи: заяву на ім'я керівника управління про участь у конкурсі; заповнену особову картку (форма П-2ДС) з відповідними додатками; дві фотокартки розміром 4х6 см; копії документів про освіту; декларацію про доходи; копію першої та другої сторінки паспорта.

Під час проведення конкурсу кандидати складають письмовий іспит. З переліком питань до іспиту можна ознайомитись у відділі кадрів управління.

Документи приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення за адресою: 01009, м. Київ, вул. Банкова, 6-8а, к. 304.

Довідки за тел. 255-44-40.

У центрі уваги — судова експертиза

Мабуть, немає такої людини, яка б не чула про судових експертів. Дехто може думати, що вони чарівники — бачать те, що інші не змогли. Наприклад, установити, яку зброю було застосовано, в якій послідовності та хто скоїв злочин, або навіть з'ясувати, чи писав Дантес Пушкіну анонімні листи, які негативно вплинули на їхні стосунки (було й таке дослідження). Що ж таке експертиза, яка її природа, чи повинна експертна діяльність мати науковий характер чи бути тільки прикладною, в чому принципова різниця в статусі експерта й фахівця, чи потрібна нам правова експертиза? На ці та інші запитання шукали відповіді учасники міжнародної науково-практичної конференції «Судова експертиза, сучасний стан і перспективи розвитку», що відбувалася наприкінці минулого тижня в Києві.

Коло обговорюваних питань справді було дуже широким. І це не дивно, адже спеціальні, по суті експертні, знання вкрай необхідні при відправленні правосуддя практично в усіх сферах діяльності людини. Та й назви секцій, створених на конференції для обговорення проблем, говорять самі за себе: «Актуальні питання криміналістичної експертизи», «Сучасні фізико-технічні, хімічні й біологічні методи дослідження», «Питання вдосконалення методології експертного дослідження дорожньо-транспортних пригод», «Тенденції розвитку будівельно-технічної експертизи», «Актуальні питання судово-економічної експертизи», «Судово-психологічна експертиза у

вирішенні завдань судово-слідчої практики», «Актуальні проблеми теорії й практики експертизи об'єктів інтелектуальної власності». І це ще не все. З'ясовується, уже сьогодні фахівці проводять антикорупційні експертизи та експертизи у віртуальних комп'ютерних мережах. Як закордонні, так і вітчизняні фахівці на конференції відзначали негативну тенденцію згортання бюджетного фінансування наукових досліджень експертних установ. Директор Київського науково-дослідного інституту судових експертиз, доктор технічних наук Володимир Кисельов вважає, що кожна експертиза є не що інше як

І в перерві конференції дискусії не припинялися
На знімку (зліва направо): постійний представник Верховної Ради України у Конституційному Суді України **Анатолій Селіванов**, відповідальний секретар з випуску збірника «Кримінальна і судова експертиза» **Богдана Ісакович**, директор Київського науково-дослідного інституту судових експертиз **Володимир Кисельов**, завідувач кафедри криміналістики юридичного факультету Київського національного університету ім. Т. Шевченка **Іван Котюк**.

дослідження експертів на основі спеціальних пізнань матеріальних об'єктів, явищ і процесів. Невже таке дослідження не можна віднести до розряду прикладного наукового або науково-технічного дослідження? — запитує В. Кисельов. Він вважає, що можна. Результати експертиз передусім ґрунтуються на глибоких, фундаментальних теоретичних дослідженнях, а розробка нових методів проведення експертиз узагалі без науки неможлива. Відмова від наукових досліджень в експертних установах призведе до застою в галузі розвитку експертної діяльності. Та й закон про експертизу варто було б назвати не «Про судову експертизу», а «Про судово-експертну діяльність», що повніше відображало б суть роботи експертів.

Гостру дискусію викликав виступ постійного представника Верховної Ради України в Конституційному Суді, доктора юридичних наук **Анатолія Селіванова** про необхідність і можливості застосування в судовій юрисдикції правової експертизи.

Без наукової правової експертизи суддя не повинен мати право приймати у провадження справи, призначати їх до слухання, — вважає професор А. Селіванов. Розгляд у суді всіх правових спорів має починатися з визначен-

ня судової юрисдикції. Також А. Селіванов спробував визначити предмет і об'єкт правової експертизи.

Професор кафедри цивільного права Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, доктор юридичних наук **Наталя Кузнецова** вважає, що сьогодні правова експертиза в аспекті сучасного розуміння судової експертизи занадто далека. Якщо говорити про предмет експертизи, то сьогодні при призначенні експертизи суд може ставити питання експертові, які повинні стосуватися лише предмета доказування у справі, що розглядається в суді. Питання, що ставляться по застосуванню правових норм або їх тлумаченню, не можуть ставитися перед експертом. Це вимога чинного законодавства України. Для посилення ролі експертів і фахівців, яких залучають до встановлення істини в суді, Н. Кузнецова вважає, що законодавство України потребує якісних змін.

У результаті дводенної роботи учасники конференції змогли поділитися наявними проблемами в судово-експертній галузі, обмінятися досвідом, повідомити колег про свої досягнення і виробити рекомендації для органів державної влади щодо вдосконалення законодавства.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

На допомогу правосуддю

Ефективне, кваліфіковане правосуддя безпосередньо залежить від суддів, які застосовують свої знання різних галузей права, розглядаючи справи відповідно до процесуальних вимог. Проте судовий процес кримінальних, адміністративних чи цивільних справ, а особливо господарських, завжди ґрунтується на доказах, які мають оцінюватися з позицій закону виключно судами. Для встановлення істини у кожній судовій справі суди використовують експертизу, яка чим далі більше відіграє важливу роль у судочинстві. Без експертів у складних справах обійтися неможливо, а тому закон розглядає їх як фахівців із спеціальними знаннями.

Закон про судову експертизу не передбачає, щоб суди призначали цей вид експертизи, і тому вона повноцінно допомагає вирішенню складних питань, коли справа розглядається в Конституційному Суді України. Ця стадія підготовки до розгляду як теоретичних, так і практичних питань у колишній справі обов'язкова. Інститут експертизи обов'язковий і в процесі нормотворення. І ніхто у цих випадках не стверджує: ми юристи і власне самі здатні провести відповідний аналіз, зробити необхідні правові висновки. Проводити дослідження

законів, обґрунтовувати своє праворозуміння в змозі і, зауважимо, зобов'язаний кожний суддя, прокурор, слідчий. Але порівняти свої загальні знання права із фактами та обставинами у справі вдається не кожному. Навіть досвідчені практики допускають помилки у розумінні права і закону, а це вже має серйозні наслідки, передусім для громадян та суспільства. Для судової системи це стало падінням її авторитету, що спричиняє мотивацію подальшої судової реформи. Назрілим питанням для судочинства є доступ її учасників

до судової експертизи. На жаль, цей універсальний інститут додаткових доказів, незалежних (фахових) висновків із спеціальними знаннями залишається нерозвинутим процесуально. В кримінальному, цивільному судочинстві є обов'язкове призначення експертиз по категоріях справ, в адміністративному обумовлюється лише порядок проведення і статус експерта, а в Кодексі про адміністративні проступки лише вказується на експерта. Такий неоднаковий підхід у законодавстві мав би, насамперед, зацікавити Міністерство юстиції України, адже експертиза водночас є умовою справедливого правосуддя.

Стверджувати про те, що в судах діє презумпція: *jura novit curia* (судді знають право) означає затуляти очі на всі суддівські рішення. За навантаження, яке сьогодні припадає на суддів, можливість услідкувати за змінами у законодавстві, розібратися із підставами правової оцінки фактів та обставин, зокрема, у банківських справах, податкових та інших публічно-правових відносинах, земельних, медичних, транспортних справах вкрай важко. Сподіватися на апеляцію та касацію — означає принижувати та спрощувати правосуддя і знову втрачати користь правосуддя як для людини, так і для держави. Отже, категорично заперечува-

ти сьогодні проти інституту правової експертизи, як це пролунало із вуст найавторитетнішого вченого цивіліста на міжнародній конференції експертів, — це ніяк не підтверджується ні теоретичними аргументами, ані судовою практикою. Хіба можна не визнавати, шановний професоре, всю важливість введення правової судової експертизи, якщо тільки обмежуватися академічними уявленнями? Тоді як бути з категорією справ у судах, коли суддям, наприклад, дуже не просто без експертів оцінювати право інтелектуальної власності? До того ж ст. 145 ЦПК не відносить цю експертизу до обов'язкової. Чи не слід нарешті бути більш реальним і практичним, щоб досягати справедливого, об'єктивного і кваліфікованого правосуддя?

Правова судова експертиза має всі підстави для законодавчого закріплення, оскільки на практиці це інструмент судового пізнання. Для суддів, учасників процесу цей інститут є вагомою умовою оцінки доказів.

Особливо це стосується адміністративного та кримінального процесу, у зв'язку з дедалі більшим розповсюдженням правопорушень у сферах економічної та господарської діяльності. Правова експертиза вкрай необхідна в екологічній сфері, оскільки законодавство насичено нормами з банкетни-

ми диспозиціями, і судді з їх помічниками припускаються помилок, не враховуючи посилення. Скептичні заперечення криміналістів зводяться до того, що суд краще за будь-якого спеціаліста повинен уміти відповісти на поставлені запитання у позовному провадженні. Проте часто суддям бракує спеціальних знань, коли стоять питання порушення спеціальних правил (правил охорони праці, охорони надр, пожежної безпеки, користування природними багатствами тощо).

За таких обставин законодавець має замислитися над необхідністю введення у процесуальні кодекси повноцінного механізму правової судової експертизи. Вже не час відкладати, нехтувати цим питанням, та завершити дискусії про те, що питання юридичного характеру відносяться до спеціальних знань і виходять за межі експертної компетенції. Правосуддя здійснюється в інтересах людини та суспільства і держава має створювати для нього необхідні законодавчі умови.

Анатолій СЕЛІВАНОВ,
доктор юридичних наук, професор.
Р. S. Редакція дізналася, що автора багатьох цікавих публікацій у нашій газеті заслужено обрано академіком Національної академії правових наук України, з чим ми його поздоровляємо.

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» щодо створення умов для забезпечення належного обігу облігацій підприємств

Верховна Рада України постановляє:

І. Внести до Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 31, ст. 268) такі зміни:

1. Статтю 1 після абзацу тринадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«строк обігу облігацій — строк, що починається з дня, наступного за днем реєстрації Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку звіту про результати розміщення облігацій і видачі свідоцтва про реєстрацію випуску облігацій, та закінчується днем, що передуює дню початку погашення таких облігацій відповідно до проспекту їх емісії».

У зв'язку з цим абзац чотирнадцятий вважати абзацом п'ятнадцятим.

2. Статтю 7 доповнити частиною десятою такого змісту:

«10. Емітентами цільових облігацій, виконання зобов'язань за якими забезпечується однією житлової нерухомості, можуть бути юридичні особи, що мають право власності, оренди чи постійного користування земельною ділянкою, на якій буде розташовано об'єкт житлового будівництва, яким забезпечуватиметься виконання зобов'язань за цільовими облігаціями».

3. Статтю 8 доповнити частиною сьомою такого змісту:

«7. Емітент облігацій підприємств може прийняти рішення про продовження визначених проспектом емісії строків обігу та погашення облігацій у разі викупу ним усього відповідного випуску (серії) облігацій або згоди на продовження таких строків усіх власників відповідного випуску (серії) облігацій. У разі такого викупу його ціна не може бути меншою ніж номінальна вартість облігацій.

Тривалість періоду, на який можуть бути продовжені строки обігу та погашення облігацій підприємств не допускається.

Порядок продовження строків обігу та погашення облігацій підприємств встановлюється Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку».

4. Частину восьму статті 30 доповнити абзацом другим такого змісту:

«Внесення змін до проспекту емісії цінних паперів після їх розміщення допускається у випадку, передбаченому частиною сьомою статті 8 цього Закону. Інформація про такі зміни до проспекту емісії цінних паперів має бути опублікована протягом 15 днів з дня реєстрації цих змін».

ІІ. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Положення цього Закону застосовуються також до обігу облігацій підприємств, випуски (серії) яких були зареєстровані в установленому порядку до набрання ним чинності.

3. Кабінету Міністрів України у двомісячний строк з дня опублікування цього Закону забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
8 жовтня 2010 року.
№ 2601-VI.

Як треба захищати суспільну мораль

Днями виповнилася перша річниця роботи у Верховній Раді України міжфракційної депутатської групи «За духовність, моральність та здоров'я України». За минулий рік міжфракційній депутатській групі вдалося зробити ряд важливих кроків, одним із найважливіших стала розробка нової редакції Закону України «Про захист суспільної моралі». Законопроект №7132 було зареєстровано у Верховній Раді менше місяця тому, проте він уже викликав низку заперечень та звинувачень у спробах обмеження свободи слова. Як один із авторів цього документа розумію, що такі висновки більшість людей зробили через недостатню ознайомленість з його змістом. Адже вдатися до розробки нового закону про захист моралі нас, насамперед, змусило піклування про наших дітей та їхнє майбутнє. Можливо, саме тому ми отримали підтримку депутатів з усіх фракцій Верховної Ради. Та й опір певних бізнесових кіл теж каже про те, що ми йдемо вірною дорогою.

Боротьба за мораль об'єднує український політикум

Відповідно до Регламенту, у Верховній Раді України функціонує кілька міжфракційних депутатських груп, які об'єднують депутатів-однодумців навколо гострих соціальних питань. Найбільшою та однією з найактивніших нині є міжфракційна депутатська група «За духовність, моральність та здоров'я України», створена 23 жовтня 2009 року. До її складу входять 68 депутатів із усіх фракцій Верховної Ради України.

З перших же днів своєї роботи міжфракційна депутатська група визначила основні вектори своєї діяльності — це об'єднання зусиль у двох напрямках. По-перше, встановлення чіткого законодавчого заслону всьому тому непотребу, який іде до України і з Заходу, і зі Сходу, всьому бруду в Інтернеті та телевізійному просторі, протидія дитячому алкоголізму, наркоманії, тютюнокурінню, суїцидам серед молоді, божевільні кількості абортів, особливо серед молодих жінок. А по-друге, активно працювати над законопроектами, що сприятимуть як моральному і духовному, так і фізичному здоров'ю молодого покоління, нормальному, гармонійному розвитку українського народу.

Зокрема, в рамках співпраці з громадськістю та релігійними організаціями 16 грудня 2009 року створено експертну раду громадських та релігійних організацій міжфракційної депутатської групи «За духовність, моральність та здоров'я України». До неї увійшли представники 54 громадських та благодійних організацій, а також основних християнських конфесій. Мета експертної ради — консультування та ініціювання нових законів і державних програм, розробка рекомендацій та пропозицій щодо покращення законодавства стосовно актуальних питань у суспільстві.

Окрім цього, в стінах парламенту силами міжфракційної депутатської групи було організовано низку заходів: напередодні Різдва Христового — вручення Біблії кожному депутату, перед травневими святами — висадка дерев на схилах Дніпра депутатами-представниками всіх фракцій.

У рамках законодавчої роботи за рік міжфракційною групою було розроблено та внесено до парламенту кілька важливих законопроектів, серед найбільш резонансних слід виділити: законопроект №6299 — стосовно заборони діяльності екстрасенсів, знахарів, ворожок, хіромантів та послуг із передікання майбутнього (долі); законопроект №6276 — щодо пріоритетності в профілактиці поширення ВІЛ-інфекції інформаційної роботи та залучення до профілактики благодійних і релігійних організацій; законопроект №3271 — щодо протидії розповсюдженню дитячої порнографії, а також нова редакція Закону України «Про захист суспільної моралі» — законопроект №7132. Саме на останньому законопроекті та питаннях захисту суспільної моралі хотілося б зосередити вашу увагу в даній статті.

Корінь проблеми

Погодьтеся, кожен із нас останніми роками звертав увагу на зміст новин, статей та інших інформаційних повідомлень усіх видів ЗМІ. На фільми та відеокліпи, які демонструються на популярних телеканалах та інтернет-сайтах. Хвороблива фіксація на вбивствах, звалтуваннях, пограбуваннях, протиправних вчинках, військових діях та катастрофах не може не впадати в очі. І річ тут не в раптово збільшенні злочинності чи кількості стихійних лих.

Річ у впливі, який справляють такі повідомлення на свідомість глядачів чи слухачів. Особливо — на свідомість підлітків. Стан постійного напруження та нервового збудження, який формує безперервний потік негативу з медіапростору, робить із людей більш жвавого покупця, але руйнує особистість. Спонукає шукати засоби швидкого розслаблення у вигляді алкоголю, тютюну та наркотиків, давати вихід негативним емоціям через насильство.

Чинний Закон «Про захист суспільної моралі» сьогодні в зв'язку зі стрімким розвитком інформаційних технологій став малофективним інструментом захисту суспільної моралі. Тому в законопроекті №7132 ми, перш за все, запропонуємо якісну понятійну базу та прописали чіткі способи реагування. Насамперед у новій версії Закону «Про захист суспільної моралі» розширено перелік явищ, які можуть становити небезпеку для морального стану людини і, особливо, підлітка. Якщо нині чинний закон переважно зосереджений на порнографії, еротичі та продукції сексуального характеру, то наш законопроект не менш руйнівними визнає пропаганду шкідливих звичок, насильства та девіантної поведінки.

Ворог у телевизорі

Окрім заборони обігу порнографії, ми пропонуємо обмежити трансляцію телевізійних та радіопрограм, реклами, що містять елементи насильства та жорстокості, демонстрацію тіл померлих чи тяжко поранених людей, кривавих сцен та сцен, що викликають страх чи жах, заохочують каліцтво чи самогубство, акти вандалізму, позитивне оцінювання насильства (ст. 13 і 23). На каналах із необмеженим доступом (більшість українських теле- та радіоканалів) такі програми пропонуються транслювати з 23.00 до 06.00.

Важко заперечувати, що одним із першочергових джерел поширення шкідливих звичок є пряма та прихована реклама на телебаченні, пропаганда пияцтва, куріння та жорстокості в кіно. Рівень суспільної системи виховання сьогодні надзвичайно низький. Більшість підлітків за позичують моделі поведінки й цінності з низькопробної теле-, радіо-, відеопродукції, музичних та художніх творів.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, серед 40 країн світу в Україні діти вживають алкоголь більше, ніж у будь-якій іншій країні світу. Щотижня пиячать майже 22% 11-річних українців, близько 32% 13-річних та 52,7% 15-річних. Алкоголь є причиною передчасної смерті майже 30% українських чоловіків. Не краща ситуація і з тютюнокурінням.

Сьогодні цигарки курять понад 70% першокласників ПТУ, 55% першокласників вузів, 50% десятикласників, 40% восьмикласників. 31% юнаків та 14% дівчат уперше закурили в 11 років або раніше. Згідно з останніми дослідженнями, 58% учнів загальноосвітніх шкіл готові копіювати негативну поведінку телегероїв, а 37,3% — готові вчинити протиправні дії, наслідуючи вчинки телегероїв.

Щоб виправити цю ситуацію, з екранів телевизорів мають зникнути криваві фільми, брутальні шоу та демонстрація страхів у новинах, прихована реклама алкоголю і тютюну в той час, коли це можуть бачити наші діти. Для тих, хто порушуватиме ці норми, законопроект передбачає анулювання ліцензії на теле- чи радіомовлення, а також на ретрансляцію продуктів ефіру. Ще ми плануємо заборонити елементи насильства й жорстокості, лайки і пропаганду девіантної поведінки в мобільному контенті, спрямованому на підлітків, у комп'ютерних іграх та інших іграх для дітей, у видавничій продукції, розрахованій на дітей, а також у фільмах, що не мають вікового обмеження.

Злочини — віртуальні, покарання — реальні

Більше занепокоєння, ніж телевізор, спричиняє Інтернет. Ані держава, ані батьки не можуть контролювати, що побачать там їхні діти. Тексти, відео та фото, на які підліток може натрапити у всесвітній мережі, є більш руйнівними, ніж найбрутальніший ТВ-контент. У мережі немає заборон і табу. Немає обмежень. І якщо дорослий може обмежувати себе сам, то дитина навряд чи. В більшості цивілізованих країн уже давно працює кібер-поліція, яка має дуже широкі повноваження. Духовне здоров'я своїх дітей ці країни ставлять вище за інтереси окремих компаній. Можливо, частина законопроекту 7132, яка передбачає відповідальність провайдерів за надання контент, стане основою українського кіберзаконодавства. Починати треба з малого.

Згідно з нашим законопроектом, оператори та провайдери телекомунікацій зобов'язані обмежувати вільний доступ до ресурсів, які своїм змістом загрожують суспільній моралі. За наявності рішення суду провайдер має видалити шкідливий контент чи заблокувати доступ до нього, якщо цей контент перебуває поза межами національного інформаційного простору. На запит правоохоронних органів провайдер має надавати інформацію про користувача послуг та про те, що він переглядає чи розміщує в мережі. Хтось побачить у цій нормі перевищення повноважень. Хочу одразу відповісти: злочин є злочин незалежно від того, анонімний він чи ні. Якщо припустимо вважатимось прослуховувати телефонні переговори (за санкцією суду) для затримання злочинців, чому не можна передивлятися історію відвідання інтернет-сайтів, щоб спіймати такого ж самого злочинця?

Окрім прямих заборон, ми плануємо заохочувати операторів та провайдерів до співпраці. Зокрема, ми плануємо розмістити державне замовлення на розробку та поширення спеціалізованих комп'ютерних програм, які обме-

жать доступ дітей до шкідливої інформації, а також інформації еротичного характеру в телекомунікаційних мережах. Частину фінансування цих розробок мають взяти на себе оператори та провайдери телекомунікацій, оскільки саме вони отримують прибуток за надання послуг зв'язку. Може, саме тому ми зараз чуємо так багато заперечень стосовно законопроекту 7132 із боку цих компаній.

Хто і як має судити?

У законопроекті №7132 ми визначили, що таке «інформація в телекомунікаційних мережах», «місія масового відпочинку», «мобільний контент», «моніторинг у сфері захисту суспільної моралі», «насильство», «неповага до національних та релігійних святих», «ксенофобія», «расизм», «сімейні цінності» тощо. Уточнили визначення порнографії, еротики, їх похідних явищ і продукції. Перелік визначень не можна назвати досконалим, проте він набагато кращий за той, що міститься у чинному законі.

Це суттєво звужує можливість невідповідних трактувань і зловживань з боку Національної комісії України з питань захисту суспільної моралі та правоохоронних органів. Законопроект обмежує повноваження комісії експертними висновками щодо наявності шкідливого змісту в інформаційних джерелах. Крім того, ми вважаємо за необхідне створити окремий закон про Національну комісію України з питань захисту суспільної моралі, який ще більше зафіксує повноваження цього державного органу. Одночасно в законопроекті ми посилили значущість громадських організацій. Таким чином, у прийнятті рішень із регулювання галузі національної моралі буде задіяно якнайбільше інститутів суспільства.

На нашу думку, Нацкомісія з моралі має стати не тільки експертним, а й наглядовим органом. Зокрема, вона має здійснювати моніторинг українського інформаційного простору, особливо — телепередач, ігор, друкованої та іншої продукції, розрахованої на дитячу аудиторію. Нам важливо не тільки захистити дітей від дорослого «контенту», а й контролювати якість дитячих інформаційних продуктів.

Захист дітей від негативного впливу інформації є невід'ємною функцією для багатьох держав цивілізованого світу, які вважаються взірцем свободи слова та особистості. В Німеччині діє федеральне відомство з перевірки матеріалів, шкідливих для молоді. У Великобританії Ofcom — регулятор британської телекомунікаційної індустрії, контролює етичність змісту телеканалів щодо захисту інтересів дітей. Федеральна комісія зі зв'язку США проводить експертні дослідження інформаційної продукції, визначає випадки демонстрації «непристойностей», які підлягають судовому покаранню.

Можна ще довго перераховувати, що ми зробили в законопроекті №7132. Узгодили його з нормами міжнародного права, зокрема, Конвенції про захист прав людини, Конвенції про кіберзлочинність. Адаптували механізм захисту суспільної моралі до стану сучасного інформаційного суспільства. Врахували майже всі канали, які можуть становити загрозу суспільній моралі, й передбачили засоби їх контролю.

Декому цей законопроект може видатись занадто жорстким. Проте в усього є ціна. В даному разі обмеження прибутків деяких компаній та анонімності окремих осіб є ціною морального здоров'я наших дітей. До того ж ніхто не каже, що ця ціна має бути остаточною. Законопроект №7132 треба розглядати як проміжну ланку в поступі до вправного, досконалого законодавства із захисту суспільної моралі. Його прийняття як закону створить необхідне проблемне поле, котре сприятиме участі в законотворчому процесі всіх верств нашої суспільства.

Павло УНГУРЯН,
народний депутат України.

Донька болгарського комуніста — перша жінка-президент Бразилії

Ділма Руссефф, офіційна спадкоємиця діючого лідера Бразилії Луїса Інасіу Лула да Сілви і представниця правлячої партії трудящих, перемогла у вирішальному другому турі президентських виборів у неділю. Вона набрала 56,05 відсотка голосів і стала першою жінкою-президентом в історії цієї латиноамериканської країни.

Її головний суперник — экс-губернатор штату Сан-Паулу Жозе Серра від соціал-демократичної партії — отримав 43,95 відсотка голосів виборців.

Голосування у Бразилії здійснюється за допомогою так званих «електронних урн», без використання традиційних паперових бюлетенів. Виборець набирає на електронному табло номер кожного із кандидатів на певний пост. Підрахунок голосів також здійснюється за допомогою комп'ютерів. Отже, завдяки електронній системі голосування ім'я нового президента країни стало відомо вже через кілька годин після закриття виборчих дільниць.

Після того, як вищий суд з питань виборів Бразилії обробив 99,99 відсотка голосів, він оголосив Ділму Руссефф переможницею. Після оголошення результатів голосування Руссефф звернулася з першою промовою до нації по телебаченню — як обраний глава держави. Вона назвала майбутнє президентство найважливішою місією у своєму житті й підтвердила намір продовжити курс Лули на зменшення соціальної нерівності й

боротьбу з бідністю. Крім того, Руссефф висловилася на підтримку свободи преси та віросповідання, обіцяла докласти максимум зусиль на боротьбу із традиційними для Бразилії проблемами міської злочинності та наркотрафіка, реформувати системи охорони здоров'я і початкової освіти, а також підтвердила свою рішучість продовжити економічний курс президента Лули да Сілви, за якого Бразилія пережила раніше небачене економічне піднесення.

Цікаво, що Ділма Вана Руссефф народилася в сім'ї болгарського комуніста Петра Русева, що емігрував до Бразилії. У студентські роки брала активну участь у боротьбі з військовою диктатурою в Бразилії (1964—1988), була заарештована за участь у підпільному збройному опорі, з 1970-го по 1972 рік перебувала під вартою й зазнала катувань... Уважається, що Руссефф має вибуховий темперамент. Експерти адміністрації бразильського президента приписують фразу: «Я — сильна жінка в оточенні слабких міністрів», що щонайкраще відображає стиль її роботи.

Фото Сінхуа/Укрінформ.

Спроба звільнити заручників у Багдаді закінчилась провалом

Щонайменше 37 осіб загинули в результаті штурму католицької церкви в центрі іракської столиці. Його почали сили безпеки з метою звільнення заручників, яких захопили озброєні люди. **Як повідомив Бі-Бі-Сі представник влади, серед загиблих — 25 заручників, семеро іракських солдатів і поліцейських, а також п'ятеро нападників.**

Група бойовиків захопила парафіян, що зібралися на недільний вечірній месі в Церкві порятунку Діви Марії. Ті, хто

захопили заручників, нібито зажадали звільнити членів «Аль-Каїди», що перебувають в іракських в'язницях.

За словами представників телеканала «Аль-Багдадія», їм подзвонила людина, яка сказала, що вона — один з тих, хто напав на церкву. Журналісти повідомили, що особа представилася членом «Ісламської держави Ірак», воєнізованого сунітського угруповання, до якого відносять й іракський осередок «Аль-Каїди».

За повідомленнями, напад-

ники були не громадянами Іраку, а арабами з інших країн. Захоплення заручників відбулося через два дні після нападу на кафе в провінції Діяла, у результаті якого загинула 21 особа. Жителі багдадського району Карада, в якому й відбувся напад на храм, спочатку почули голосний вибух, після якого почалася стрілянина з автоматичної зброї.

Обама вимірює довіру

Сьогодні — день парламентських виборів у США. Американці переобирають весь склад Палати представників і 37 з 100 сенаторів. Паралельно також відбуваються вибори губернаторів штатів та місцевих органів влади. Демократи чи республіканці — хто з основних партій, що є суперниками, цього разу одержать кредит довіри від населення? Експерти пророкують демократам — партії влади — політичну поразку. Питання, кажуть, лише в тому, наскільки великою вона виявиться.

Напередодні виборів Барак Обама завершив турне країною на підтримку однопартійців-демократів. Він закликав прихильників не повертати республіканцям владу, відібрану два роки тому. Однак нічні опозиціонери почуваються впевне-

но, та й соціологи не обіцяють соратникам Обами нічого доброго. За дослідженням агентства Блумберг, дві третини виборців незадоволені економічною політикою демократів. І хоча економіка США поступово вибирається із кризи, виборці,

які серйозно постраждали від рецесії, не помітили істотного поліпшення свого життя.

Багато експертів пророкують, що на виборах демократи втратять контроль над Палатою представників, але, швидше за все, збережуть більшість місць у Сенаті. Це обіцяє серйозно ускладнити проходження законодавчих ініціатив адміністрації. Вплинуть результати виборів і на міжнародну політику США.

Нинішні вибори — своєрідний вимір рівня довіри американців до самого президента. Уже зараз рейтинг підтримки Барака Обами впав до 37 відсотків — найнижчий показник з моменту його вступу на посаду (на початку 2009 року його підтримка перевищувала 60%).

За повідомленнями міжнародних інформагентств.

Відомий японський дизайнер та модельєр, засновник бренду Кензо Кензо Такада фотографується на пам'ять з моделями в українських костюмах на Львівському фестивалі «Весна/Літо-2011».

Фото УНІАН.

Розпочався загальнонаціональний перепис населення

Учора в Китаї стартував шостий загальнонаціональний перепис населення, перший за останні 10 років. Про це повідомляє Бі-Бі-Сі Ньюс.

Збирати дані про населення країни будуть понад 6 мільйонів переписувачів. Як повідомляє АзіяВан, перепис триватиме 10 днів. За останніми приблизними оцінками, населення Китаю перевищує 1,3 мільярда осіб. Крім збору інформації про громадян, влада сподівається за допомогою перепису отримати дані про кількість робітників-мігрантів — за деякими оцінками, їх у країні може налічуватися 200 мільйонів.

Крім того, перепис має допомогти скласти точнішу картину про кількість дітей у країні. Через заходи щодо обмеження зростання населення в Китаї, які законодавчо забороняють багатьом сім'ям мати більш як одну дитину, часто громадяни просто не реєструють своїх дітей.

За даними АзіяВан, витрати на проведення перепису становитимуть 700 мільйонів юанів (понад 100 мільйонів доларів).

ПЛАНЕТА

У Росії дозволили збори й мітинги

Нарешті Кремль дозволив проводити акцію протесту в Москві. 31 жовтня, у неділю, опозиція провела мітинг на Триумфальній площі біля пам'ятника Маяковському на підтримку 31 статті Конституції, що гарантує громадянам свободу зборів і мітингів. Ніхто їх не бив кийками й не заарештовував, не відвозив до міліцейської дільниці.

Однак радість перемоги «незгодних» над сатрапами була затьмарена сваркою їхніх лідерів. Головні ідеологи «Стратегії-31» — голова партії «Інша Росія» Едуард Лимонов і глава Московської гелсінської групи Людмила Алексєєва — посперечались, посварились. До речі, через дрібниці.

Влада дозволила мітинг, де буде не більше 200 учасників. Лідерів опозиції такий варіант не влаштував. Міліцейські начальники пішли назустріч і вже 800 москвичів могли б поговорити, покричати в мікрофон про «іншу Росію».

Але тут втрутився Едуард Лимонов, який оголосив, що його прихильники проведуть альтернативний мітинг «на противагу опортуністам і помірковано настроєним захисникам конституційних свобод». У підсумку близько півтори тисячі учасників двох мітингів були змушені лавірувати між двома паралельними заходами.

Два мітинги, один — законний, другий — недозволений, змусили опозиційних обивателів бігати від готелю «Пекін» до пам'ятника пролетарському поетові. Лимонівці буянили й кричали «Геть Путіна!», жадали від нього «згадати про совість і подати у відставку». «Алексєєвці» раділи від того, що їм дозволили мітинг, закликали «не сидіти на диванах», «боротися за свої права», «конструктивно» критикували російську владу.

Незважаючи на спокій і законослухняність мітингу, у найближчих дворах і вулицях стояли численні автобуси й кількість омонівців у багато разів перевищувала кількість учасників двох мітингів.

Якщо дуже коротко, то доводиться констатувати, що в чергове влада перехитрила, переграла нечисленну столичну опозицію. Зовсім, як класики опортунізму: «Розділяй та пануй».

Тільки виникає питання, навіщо протягом довгих років начальники, включаючи особисто прем'єр-міністра Російської Федерації (усі пам'ятають його суперечку з культовим російським співаком і поетом Юрієм Шевчуком) забороняли проведення мирних зібрань на захист свободи зборів і мітингів?

Чого боялися? Навіщо надумували й вигадували приводи й причини того, щоб народ не поговорив про своє, наболіле? У Росії влада тряслася від страху про можливість власної російської кольорової революції. Для цього в бій було кинуто гігантські інформаційні й організаційні ресурси.

На мітинги сьогодні в Москві не ходять. Столичні обивателі, інтелігенція, чиновники й міністри-силовики вивчають «Маніфест» Микити Михалкова, в якому кінорежисер закликає любити владу й радіти нинішньому освіченому консерватизму в Росії.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Переможці всеукраїнських олімпіад та конкурсу–захисту Малої академії наук відтепер позбавлені права на першочерговий вступ до вузів згідно з новими Умовами вступу. Переможці, які посіли перше місце, отримають до своїх конкурсних балів додаткові 50, друге — 40, третє місце — 30 балів (*Укрінформ*)

Гран–прі цьогорічного кінофестивалю «Молодість» отримав фільм українського режисера Сергія ЛОЗНИЦІ «Щастя моє» (*УНІАН*)

У НОМЕР

► *ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ*

Створено новий єврорегіон — «Донбас»

У Луганську підписано статутні документи, що підтверджують створення єврорегіону «Донбас» на території Луганської й Ростовської областей. До цієї події Луганщина йшла майже три роки. Колишній уряд вважав, що сама ідея такого транскордонного співробітництва не відповідає зовнішньополітичним інтересам України, й радив Луганщині шукати інших партнерів. Ситуація змінилася з приходом нової влади. Підписуючи документи, голова Луганської облдержадміністрації Валерій Голенко та голова адміністрації Ростовської області Василь Голубев говорили про те, що відтепер у двох прикордонних регіонів з'явиться можливість здійснювати заходи, спрямовані на облаштування пунктів пропуску, створення або оптимізацію транспортно-складської і логістичної інфраструктури прикордонних територій, а також наповнити міжнародні транспортні коридори, що проходять через територію області, новими транзитними вантажами, розширити сферу прикордонних транспортних, інших послуг. Це, у свою чергу, дасть змогу збільшити кількість робочих місць і обсяг фінансових надходжень у державний і місцевий бюджети.

Сьогодні експорт товарів у Російську Федерацію здійснюють більше 220 луганських підприємств. Основними експортерами є ЗАТ «Лисичанська нафтова інвестиційна компанія», ВАТ «Алчевський металургійний комбінат», ВАТ «Холдингова компанія «Луганськтепловоз», ВАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат», ВАТ «Стахановський вагонобудівний завод».

Усього договором про співробітництво передбачено більше 20 напрямів розвитку областей. Зокрема, йдеться про розвиток дорожньої інфраструктури. Створення єврорегіону дасть можливість провести модернізацію транспортного сполучення між двома областями, що дуже важливо для жителів обох територій. За словами Валерія Голенка, нині заплановано будівництво дороги через територію України в Росію та Казахстан. Крім того, найближчим часом на рівні центральних органів влади планується вирішити питання про збільшення кількості пунктів пропуску на території Луганської області.

Василь Голубев розповів, що досить перспективне співробітництво між Луганською та Ростовською областями накреслюється в промисловій сфері. Для ростовчан, наприклад, інтерес становить переробна промисловість Луганщини, також перспективне співробітництво й в області транспортного машинобудування.

Один з основних розділів підписаного договору про створення єврорегіону «Донбас» передбачає низку заходів щодо взаємодії в сфері екології. Як зазначив Валерій Голенко, вкрай актуальною на сьогодні є проблема забруднення ріки Сіверський Донець. З цим абсолютно згодний і губернатор Ростовської області. Співробітництво в даній сфері передбачає розробку спільної програми збереження басейну ріки, «щоб Сіверський Донець був чистим». У майбутньому до єврорегіону планує приєднатися й Донецька область, яка має намір надавати всіляку допомогу в реалізації таких програм, як порятунок ріки Сіверський Донець. Учасники єврорегіону «Донбас» розраховують на підтримку Європейського Союзу й реалізацію європейських програм на територіях областей України й Росії.

Алла АНТИПОВА.

Тримайте артеріальний тиск під контролем, щоб не стати жертвою інсульту

Щороку в 110 тисяч українців діагностують інсульт, третина з них — молодші за 65 років. На жаль, Україна — європейський лідер зі смертності від серцево-судинних захворювань, зокрема від інсульту. Про це заявляє президент Всеукраїнської громадської організації «Українська асоціація боротьби з інсультом» Микола Поліщук.

Днями очолювана ним організація в рамках Міжнародного дня боротьби з інсультом провела акцію в центрі столиці, щоб звернути увагу співгромадян на цю проблему, а також на інші серцево-судинні захворювання. На Майдані Незалежності волонтери й активісти асоціації відкрили кабінет, де всім бажаючим вимірювали артеріальний тиск. Мета цього заходу — профілактика захворювання й інформування населення про причини, наслідки і заходи запобігання недуги.

За словами Миколи Поліщука, інсульт посідає друге місце у списку хвороб, від яких гинуть українці. У 80% випадків йому можна запобігти, якщо приділити увагу таким чинникам ризику розвитку недуги, як артеріальна гіпертензія, куріння, цукровий діабет, ожиріння, малорухомий спосіб життя. Половина хворих, котрі перенесли гострий інсульт і вижили, стають залежними від навколишніх інвалідами. На жаль, з року в рік в Україні збільшується кількість хворих, які перенесли цю хворобу у працездатному віці.

— Кожен з нас має знати ознаки інсульту і вміти надати першу допомогу тому, в кого раптово виникли прояви хвороби. Ворога потрібно знати в обличчя — це справді так. Свідоме ставлення до проблеми інсульту допоможе поступово її перебороти, — переконані в Українській асоціації боротьби з інсультом.

Симптоми недуги — не такі яскраві, як

фотограф Анастасії СИРОТКІНОЇ.

при серцевому нападі — інфаркті міокарда чи стенокардії. Однак її наслідки можуть не менше загрожувати життю. Інсульт — стан, що вимагає невідкладного втручання.

Частими симптомами інсульту є:

- порушення чутливості («оніміння», «повзання мурашок») або слабкості обличчя, руки чи ноги, особливо — з одного боку тіла;
- сплутаність свідомості, утруднення мови чи нерозуміння її;
- порушення зору;

— утруднення ходи, запаморочення, порушення рівноваги чи координації руху;

— сильний головний біль без певних причин і/або втрата свідомості.

Ці симптоми виникають раптово. І можуть зберігатися лише кілька хвилин. Але навіть у такому разі необхідно звернутися по медичну допомогу, наполягають лікарі. Надзвичайно важливо з появою цих симптомів не витрачати час. Варто одразу викликати «швидку допомогу», повідомивши диспетчерові ознаки прояву хвороби.

Ольга ВІТЕР.

Будують космодром

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Призначений він для відпрацювання агрегатів і систем стартового та технічного комплексів, створюваних ДП «КБ «Південне», ДП «ВО «Південний машинобудівний завод ім. А. М. Макарова», ВАТ «Дніпроважмаш» та іншими учасниками українсько-бразильського проекту для здійснення запусків космічних ракет «Циклон-4» з космодрому «Алкантара» (Бразилія). Варто зазначити, що в рамках цього проекту вперше весь космічний ракетний комплекс повністю розробляють і

виготовляють вітчизняні підприємства. Зокрема, спільними зусиллями «КБ «Південне» і «Дніпроважмашу» створюється наземне обладнання для стартового і технічного забезпечення.

На 3600 квадратних метрах площі випробувального полігону розмістяться космодромівські будівельні споруди, що імітують стартове спорудження, з технічними системами та технологічним устаткуванням. Зокрема, планується змонтувати пусковий стіл і підйомно-інсталяційний агрегат, під'їзну залізничну колію, все для імі-

тації навантажень на агрегати стартового комплексу, інженерні системи та комунікації. І, звичайно, саму ракету, точніше, її макет. Технологічне обладнання після випробування на «сухому космодромі» буде відправлено на «Алкантару».

Заводський випробувальний комплекс у подальшому може прислужити також для напрацювання модифікацій ракетноносія «Циклон-4», розгортання нового для України напрямку з комплексного проектування й виготовлення наземної інфраструктури космодромів, створен-

ня власних і спільних з іншими країнами пускових баз, а також для навчання персоналу та студентів. Голова спостережної ради ВАТ «Дніпроважмаш» Олексій Зінов'єв планує, що перші випробування почнуться вже в травні-червні наступного року. Завдяки підтримці міської ради, зазначив він, вдалося без зволікань оформити всю дозвільну документацію, необхідну для будівництва. Крім того, міськрада дала пільги в оплаті податку на землю, щоб підприємство змогло сконцентрувати стартовий капітал — не кредитний, а власний — для здійснення проекту.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.
Дніпропетровськ.

Продовжують ремонтувати дороги

В АРК відкрили ділянку дороги Харків—Сімферополь. У ході реконструкції ділянки автомобільної траси було покладено більше трьох кілометрів дорожнього покриття, побудовано два мости через річку Салгір довжиною майже 25 метрів кожний, обладнано тротуари, встановлено нові дорожні знаки. На ці роботи з державного бюджету було витрачено більш як 90 мільйонів гривень.

Дорогу, якою проїжджають близько 32

тисяч автомобілів на добу, було побудовано ще у 1950 роки й відтоді жодного разу не проводився капітальний ремонт. 2006 року було ухвалено рішення про її реконструкцію й переведення із другої категорії доріг у першу. До кінця того ж року будівельники здали перші три кілометри реконструйованої дороги на території Сімферопольського району, в 2007 році — ще 7 кілометрів, потім роботи були припинені до літа нинішнього року. «У 2011 році ми завершуватимемо мо-

дернізацію цієї дороги й продовжуватимемо роботу на трасах Сімферополь—Феодосія—Керч, Сімферополь—Євпаторія та інших напрямках. Уже незабаром — 1 грудня — ми зустрінемося на відкритті об'їзної дороги навколо Сімферополя. Будівництво йде за графіком, ми укладаємося в терміни», — сказав на церемонії відкриття ділянки голова Ради міністрів Криму Василь Джарти.

Георгій ВЕРБЕС.

Крим.

Перепоховали Лева й Дар'ю Ребетів

Фото Маріяна ЛИСЕЙКА (Укрінформ).

На Личаковському цвинтарі відбулася церемонія перепоховання діячів українського національного визвольного руху Лева й Дар'ї Ребетів, приурочена до 92-ої річниці створення Західноукраїнської Народної Республіки (на знімку).

Син Лева й Дар'ї Ребетів Андрій, що прибув з Мюнхена, де й були раніше поховані його батьки, відзначив, що він вдячний людям, котрі зібралися на церемонії перепоховання, адже для них історія України багато важить. Андрій Ребет нагадав, що його батько — публіцист і адвокат Лев Ребет був політичним діячем ОУН, заступником голови Українського державного правління у Львові, очолюваного Ярославом Стецьком, був в'язнем концтабору в Освенцимі, згодом став головним суддею Закордонної частини ОУН, головою політичної ради Закордонної частини ОУН. А мати, Дар'я Ребет — видатна політична й громадська діячка, публіцист, за фахом юрист. Вона була членом редколегії журналів «Сучасна Україна», «Сучасність» і «Український самостійник», видала збірник статей про Об'єднання українських жінок у Німеччині (1980), **передає Укрінформ.** Львів.

Черга до дитсадка зменшилася

Дві нові молодші групи урочисто відкрито в дитячому садку № 1 у Вугледарі. Таким чином, у місті створюються умови для того, щоб з п'ятирічного віку діти проходили програму дошкільної освіти.

Гості закладу — заступник голови обласної держадміністрації Кім Берестовий, міський голова Алім Ширінський, освітяни, мешканці міста — оглянули відремонтовані приміщення та стали учасниками дитячого свята. Незабаром у школі № 3 цього міста відкриються ще чотири групи, де дітей готуватимуть до першого класу.

Вл. інф.

Донецька область.

Фото прес-служби
Донецької обласної державної адміністрації.

Рятувальники втомилися виїжджати на виклики «людей-павуків»

Дівчі протягом чотирьох днів рятувальники виїжджали до покинутого кар'єра в Горлівці, щоб зняти з вертикальної стіни «екстремалів». Першого разу до кар'єру колишнього ртутного комбінату здерлися четверо осіб. Учасники події опинилися на висоті від 10 до 150 метрів. Для одного з них пригода завершилася падінням та поламаними ребрами, решту зняли рятувальники.

Здавалося б, одного такого випадку достатньо, щоб відбити охоту в інших мешканців міста відчувати себе в ролі «людини-павука». Та де там! За кілька днів на вертикальній стіні кар'єра повисли хлопець та дівчина. Як згодом пояснили потерпілі, на висоту 150 метрів вони вимерлися, щоб зробити чудові фотографії. Спускатися донизу виявилося страшно, тож «екстремали» заволали про допомогу. Із альпіністським спорядженням рятувальники дісталися переляканої пари і зняли їх із висоти.

«Висота спуску кар'єра становить близько 400 метрів — це більше, ніж висота десятиповерхового будинку, — пояснив начальник управління

цивільного захисту ГУ МНС України в Донецькій області Андрій Мохненко. — Рельєф поверхні складний навіть для альпіністів. Видертися із кар'єра без альпіністського спорядження неможливо, так само, як і передбачити поведінку шарів ґрунту, які схильні до осипання. Те, що знизу здається легко здоланим, насправді не є таким. Піднявшись на висоту, людина піддається паніці і втрачає здатність адекватно реагувати на ситуацію. Що обов'язково призведе до травми і навіть летального наслідку».

Рятувальники застерігають, що промислові об'єкти не призначені для розваг. Проводити вільний час у кар'єрі щонайменше нерозумно, а за великим рахунком — небезпечно для життя. Як писав «Голос України», цього літа на стихійному піщаному кар'єрі поблизу Краматорська загинули троє підлітків: їх наклав шар ґрунту, який обвалився.

Ліна КУШ.

Фото надане центром пропаганди ГУ МНС України в Донецькій області.

ВІСТІ З КАМ'ЯНЦЯ-ПОДІЛЬСЬКОГО

Майбутнє очима письменника

Відомий український письменник, кіносценарист Андрій Курков та сучасний російський письменник, сценарист, драматург Володимир Сорокін проводять авторський тур Україною за маршрутом: Харків—Київ—Кам'янець-Подільський—Чернівці. В подільській столиці студентства Курков та Сорокін виступили в Національному університеті імені Івана Огієнка, де презентували свої нові книги: Сорокін — два романи «Цукровий Кремль» та «День опричника», уперше перекладені українською мовою, Андрій Курков — роман «Садівник з Очакова» та нову редакцію книги «Гра у відрізаний палець».

Молодь виявила особливий інтерес до творів російського письменника. Його романи — відверта політична сатира, в якій митець подає бачення майбутньої політичної ситуації у Росії, змальовує Росію відгородженою від решти світу «Великою Стіною». Опричники їздять на «мерседесах» із відрубаними собачими головами, всі діти в школах вивчають китайську...

Корови стали жертвами сказу?

У селі Грушка Кам'янець-Подільського району минулої неділі одразу загинуло дві корови з громадських черід. За попередніми висновками районної ветеринарної лабораторії, у тварин може бути виявлено сказ. Тож трупи корів довелось спалити. «А остаточного результату доведеться чекати місяць», — сказав заступник начальника управління державної ветеринарної медицини району Олександр Решетник.

Селяни із жахом обговорюють подію і очікують нових жертв у своїх господарствах. За їх словами, навколо Грушки розвелось чимало лисиць, котрі, як відомо, часто є носіями сказу. Достатньо контакту зі слиною хворої лисиці, щоб захворіти. Те, що загинули тварини з двох різних черід, додає особливої тривоги. Ймовірно, кажуть ветеринари, вони паслися на траві, де лишилася слина хворої лисиці.

Віра ШПИЛЬОВА.

Прикарпатці шукають землі під спортивні споруди для зимової Олімпіади

Територія Карпат — найбільш перспективний регіон для проведення зимових Олімпійських ігор, впевнений голова Івано-Франківської ОДА Михайло Вишиванок. Він повідомив, що у державний бюджет на 2011 рік збираються закласти 4 млрд. грн. для підготовки до міжнародного спортивного змагання.

Більше того, головам Верховинської, Богородчанської, Надвірнянської, Рожнятівської та Долинської РДА рекомендовано надати пропозиції щодо використання земель

районного запасу для будівництва спортивних об'єктів, що відповідають вимогам проведення змагань із зимових видів спорту. Таким чином ОДА підтримала ініціативу Президента Віктора Януковича щодо підготовки проведення в Україні у 2022 році XXIV зимових Олімпійських ігор та Кабінету Міністрів щодо розробки державної концепції розвитку Українських Карпат.

Вл. інф.

Івано-Франківськ.

ФОТОФАКТ

У Житомирській області почав працювати Междуріченський гірничозбагачувальний комбінат, який випускатиме 200 тисяч тонн ільменітового концентрату на рік. Основні споживачі цієї продукції — виробники двоокису титану «Кримський Титан» і «Суміхімпром».

Фото

Павла БАГМУТА (Укрінформ).

У НОМЕР

► ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Чиновники «погоріли» на хабарах

Співробітники СБУ спільно з органами прокуратури на гарячому піймали начальника відділу архітектури та містобудування Царичанської райдержадміністрації. Чоловік за складання акта вибору та обстеження земельної ділянки з подальшим погодженням та відведенням під будівництво кафе вимагав з приватного підприємця 4 тисячі доларів.

«Погорів» і співробітник Інспекції державного архітектурного-будівельного контролю в області, відповідальний за видачу дозвільних документів для узаконення самовільно збудованих споруд. Той зажадав від місцевого жителя 6,4 тисячі гривень за надання сертифіката відповідності на житлову прибудову до домоволодіння та мансарду.

Порушено кримінальні справи, повідомили в прес-центрі СБУ. Триває слідство.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

► ВІННИЦЯ

«У нашій криниці вода з голубим відтінком. А в сусідів — аж зелена»

За даними лабораторних досліджень, концентрація хрому в десяти криницях Вінниці вища від нормативної у 14—156 (!) разів.

— Ми дослідили воду в криницях на Старому місті на прохання жителів вулиць Аграрна, Примакова, Тиха й Тихий тупик, — каже заступник головного санітарного лікаря Вінниці Олександр Мельник. — У деяких колодязях зафіксовано перевищення допустимих норм.

«Разом із сусідами давно звернули увагу на те, що в нас вода поганої якості, — каже житель Старого міста Василь Харченко. — У санстанцію зверталися неодноразово. Але це перший випадок, коли перевірили воду. Я живу тут уже десять років. У нашій криниці вода з голубим відтінком. Вона навіть на смак неприємна. А в сусідів — аж зелена. Ми не п'ємо її».

За словами співрозмовника, треба було б перевірити всі колодязі на цих вулицях, але людей не попередили завчасно. Тому для досліджень взяли зразки лише з тих криниць, власники яких були вдома.

Поруч із місцем, де виявили хром, розташовані п'ять підприємств. Їх нині перевіряють фахівці СЕС. А раніше неподалік знаходилося сміттєзвалище.

Це вже другий випадок отруєння криниць хромом у регіоні. Більше року тому такий само факт установлено в селищі Турбів Липовецького району. Фахівці стверджують, що очистити колодязь від хрому неможливо — таке джерело треба закривати. В Турбові нині прокладають водогін, а у Вінниці поки що власники отруєних криниць купують воду в магазинах.

Віктор СКРИПНИК.

► ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

Газ дібрався до Монастирка

До села Монастирок Городенківського району підведено газ. Це маленьке покутське село має всього 45 дворів, 88 мешканців. Свою назву воно отримало від православного монастиря, що знаходився тут у XVI ст. Монастирок — передостаннє село в Городенківському районі, яке не мало блакитного палива.

Вл. інф.

ЛИСТОПАД

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

пн	1	15	29
вт	2	16	30
ср	3	17	
чт	4	18	
пт	5	19	
сб	6	20	
нд	7	21	
пн	8	22	
вт	9	23	
ср	10	24	
чт	11	25	
пт	12	26	
сб	13	27	
нд	14	28	

25 жовтня. Зустріч Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з Прем'єр-міністром Канади Стівеном Гарпером.

27 жовтня. У столиці розпочалося VII засідання Комітету з питань економічного співробітництва Українсько-російської міждержавної комісії за участі Прем'єр-міністра України Миколи Азарова та Голови уряду Російської Федерації Володимира Путіна.

ПОЛІТИЧНИЙ ТИЖДЕНЬ

Демократія в енергетичному вимірі

Минулий тиждень на політичному фронті ознаменувався резонансними міжнародними візитами та підготовкою до місцевих виборів.

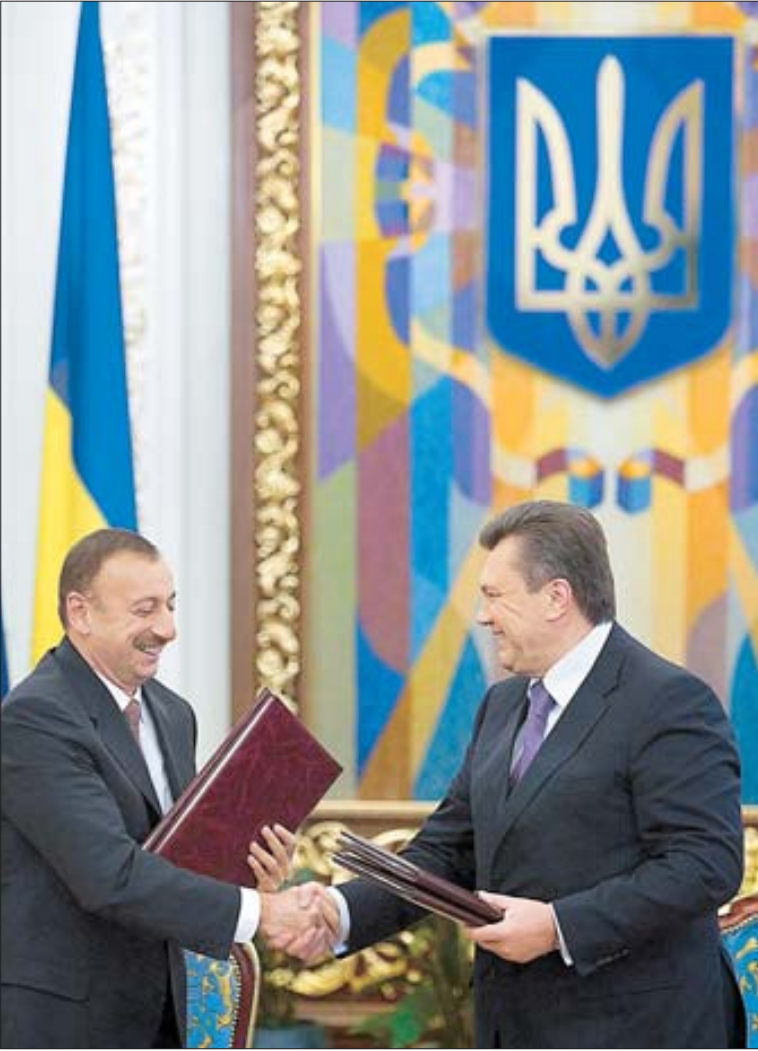
Під час візиту до Києва Прем'єр-міністра Російської Федерації Володимира Путіна підписано низку міждержавних документів, зокрема, пакет угод про кооперацію у сфері авіації та суднобудування. Домовилися також про спільне виробництво ядерного палива для атомних електростанцій, про ймовірне зниження ціни російського газу для України з наступного року, реалізацію потужних інфраструктурних проектів — мосту через Керченську протоку, будівництво сучасної автомагістралі Москва—Харків—Сімферополь, високошвидкісного пасажирського сполучення між Києвом і Москвою. Утім, піднесення, яке завжди демонструвалося під час україно-російських зустрічей новою владою, наразі не було. Аналітики, зокрема, звернули увагу на те, що рішення про авіаційну співпрацю не таке вже й рівноправне: хоча акції спільного підприємства ділитимуться 50 на 50, однак офіс цієї компанії розташований у Росії та й очолює її громадянин Росії. Викликає багато запитань і рішення щодо закупівлі Росією двох мільйонів тонн фуражного зерна в Україні, оскільки наша держава вводить квотування експорту зерна, а Росія потрапила в коло покупців, які можуть купувати його без будь-якого квотування. А очікувану угоду щодо транзиту нафти взагалі не підписано. Переговори, зі слів високопосадовців, тривають. Кажуть, що Росія начебто відмовилася зафіксувати гарантовані обсяги прокачки нафти по території України. Тож цей важіль впливу наш північний сусід ще залишає на майбутнє...

Енергоносії були основною темою перемовин і під час візиту до України Президента Азербайджану Ільхама Алієва. Азербайджан планує нарощувати обсяги поставок нафти в Україну, а в перспективі через територію Азербайджану на українські ринки може транспортуватися й нафта сусідів цієї країни, розташованих на східному узбережжі Каспійського моря. Україна, у свою чергу, планує активно працювати над заповненням нафтопроводу «Одеса—Броди» та запуском його в аверсному режимі. Азербайджан заявив про готовність долучитися до цього проекту.

Минулого тижня Україну відвідав і заокеанський політик — прем'єр-міністр Канади Стівен Гарпер, до речі, вперше за 11 років. За твердженнями канадської та американської преси, «приїхав подивитися на демократію в Україні». Напередодні візиту Конгрес українців Канади попросив прем'єра звернути увагу української влади на часті заяви про порушення прав людини в Україні. Канадський прем'єр (котрий є главою держави) зустрівся з українськими високопосадовцями. Під час спільної прес-конференції канадські ЗМІ поставили українському Президентові досить гострі запитання, зокрема, про його ставлення до голодомору, цензуру та демократичні свободи. Однак С. Гарпер переконався у демократичному розвитку України. «Я почув від Президента Януковича запевнення, що фундаментальні цінності, традиції свободи і демократії в Україні дотримуються», — сказав він. Україна і Канада підписали Меморандум щодо молодіжного обміну, який має сприяти легшому подорожуванню та праці молоді.

Тим часом українські регіони жили в очікуванні місцевих виборів, а всі, хто має хоча б якесь відношення до бізнесу та фінансів, — в очікуванні ухвалення нового Податкового кодексу. Однак не заверши, а активно відстоюючи свої позиції та незгоди з деякими новаціями. Адже саме Податковий кодекс має стати темою номер один уже на новому, парламентському тижні.

Юліана ШЕВЧУК.

28 жовтня. Під час офіційного візиту Президента Азербайджанської Республіки Ільхама Алієва в Україну Ільхам Алієв і Президент України Віктор Янукович підписали Спільну декларацію Президента України та Президента Азербайджанської Республіки.

29 жовтня. Харків. Робітник поліграфічного підприємства «Фоліо-Плюс» ріже на гільйотині браковані виборчі бюлетені. Цього дня на поліграфічному підприємстві було знищено 42 466 бюлетенів зі спецнакладу, 8 575 бракованих бюлетенів, а також 73 форми для друку бюлетенів, з яких 70 — фотоформи і 3 — металеві пластини.

26 жовтня. Вінниця. Мітинг підприємців проти можливого прийняття Верховною Радою України нового Податкового кодексу.

У країні посіяно 1 млн. 23 тис. гектарів озимого ріпаку, *повідомляє відділ зернових та технічних культур Мінагрополітики*. Це майже на 400 тисяч гектарів менше, ніж було відведено під урожай цієї олійної культури торік. Істотне скорочення ріпаківих площ пояснюється передусім браком вологи на початку посівної кампанії

За оперативними даними, вже намолочено 10,4 млн. тонн кукурудзи з 88 відсотків площ, середня врожайність — 44,1 ц/га (у 2009—му загалом було зібрано 10 млн. 468 тис. т зерна качанистої за врожайності 50,1 ц/га)

ВРОЖАЙ

Вчасно посіяні озимі процвітають

Культурам сприяє погода
Відносно тепла погода, що утримується на території країни, сприятлива для розвитку озимих. За словами начальника відділу агрометеорології Укргідрометцентру Тетяни Адаменко, близько 40 відсотків — це дуже пізні посіви, і такі температурні умови дають змогу рослинам краще підготуватися до зими. «Осінь триває, і повільна вегетація йде по всій території України. І сам характер погоди, переважно це сонячна, ясна погода з досить низькими нічними температурами й підвищенням удень, це дуже добре для рослин, які зійшли. Іде нормальний процес загартовування».

Тетяна Адаменко нагадала, що на початку посівної кампанії на більшій частині території країни була посуха, але сьогодні практично скрізь спостерігається оптимальне зволоження ґрунту: «Є навіть перезволожені поля, де надмірна кількість вологи заважає нормальному розвитку рослин — це Донецька область, деякі райони Запорізької та Дніпропетровської областей». Але якщо тепло збережеться, то, на думку експерта, ситуація й у тих регіонах зміниться на краще, **повідомляє «Про-Агро»**.

Тим часом, за даними департаменту ринків рослинництва Мінагрополітики, з посіяних 7,8 мільйона гектарів озимих на зерно зійшли на 7 мільйонах, з них у доброму стані перебувають 3,3 млн. га, задовільному — 2,8 млн., решта слабкі та зріджені. Як зазначається в оприлюдненій наприкінці жовтня інформації Мінагрополітики, господарства Криму, а також Дніпропетровської, Одеської, Запорізької, Миколаївської, Херсонської та інших областей продовжують сівбу. Хоча раніше в міністерстві заявляли, що сівбу озимих буде завершено в оптимальні строки — до 10 жовтня.

Іван ЛАЗНЮК.

Городенківський цукровий завод знову працює

На Прикарпатті відновив свою роботу єдиний в області Городенківський цукровий завод, збудований ще 1926 року. До цього він не працював два виробничі сезони.

Цього року тут планують отримати цукор з 60—70 тис. тонн солодких коренів, адже завод лише набирає сили. Підприємство дасть роботу 300 місцевим жителям, більшість з яких і раніше, до занепаду підприємства, працювали на цукроварні. А у період переробки буряку їх чисельність сягатиме півтисячі.

Нині у районі завершують збирання цукрових буряків. На перспективу планують посіяти 7 тис. га солодких корінців і продовжувати розширювати площі під цю культуру. Це дає надію, що Прикарпаття скоро буде зі своїм цукром. Потреба області в цьому продукті — 47 тис. тонн.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківськ.

М'ясний раціон схуд

Добре, хоч годують перспективами

РЕАЛІЇ

Структура харчування мешканців Донецької області погіршилася. За даними обласного управління агропромислового розвитку, торік порівняно з 2008—м в області скоротилося споживання м'яса та м'ясопродуктів на 3,3 відсотка (до 57,8 кілограма на душу населення), молока та молокопродуктів — на 4,6 відсотка (до 184 кілограмів), риби та рибопродуктів — на 12,4 відсотка (до 19 кілограмів). Натомість зросло споживання хлібних продуктів та круп — на 2,3 відсотка (до 110 кілограмів), картоплі — на 2,8 відсотка (до 112 кілограмів), яєць — на 3,2 відсотка (до 294 штук), овочів — на 7,7 відсотка (до 149 кілограмів).

В області підраховали: на продовольчі товари середньостатистична родина витрачає майже 54 відсотки доходів. Тоді як європейська практика — не більш як 30 відсотків, до того ж європейці харчуються «якісніше». «Підвищення цінності раціону потребує економічних заходів з боку держави зі стимулювання виробництва продукції — із підвищеною харчовою та біологічною цінністю, збагаченої білком, вітамінами та мінеральними речовинами, зі стимулювання виробництва екологічно чистої продукції», — вважає начальник головного управління агропромислового розвитку обласної держадміністрації Іван Пашенко. Та головне — потрібне підвищення реальних доходів населення.

Донецчина завжди була регіоном, який завозив продукти ззовні, особливо — м'ясо та овочі. Розвиток овочівництва стримує низька частка зрошуваних земель, зазначають в управлінні агропромислового розвитку. І пропонують відновити внутрішньогосподарські меліоративні системи на площі понад 26 тисяч гектарів. Це стане майже у 48 мільйонів гривень, причому половину планується отримати за рахунок місцевого бюджету. Невідомо, чи здатні будуть райони зробити такі капіталовкладення.

Щодо м'яса та м'ясопродуктів, то цього року їх споживання в області, за прогнозами, зросте до 62,5 кілограма на душу населення, або до 78 відсотків раціональної норми. Половину цієї кількості планується

ДОВІДКА

На Донеччині у всіх категоріях господарств утримується: великої рогатої худоби — 167,5 тисячі голів (95 відсотків від рівня попереднього року), зокрема, корів — 73,4 тисячі (95 відсотків), свиней — 516,4 тисячі (112 відсотків), овець та кіз — 117,3 тисячі (108 відсотків), птиці всіх видів — 17,6 мільйона голів (106 відсотків). Середньодобовий надій молока від корови становить 12,2 кілограми — на рівні минулого року.

забезпечити силами підприємств регіону. Адже останніми роками спостерігається сплеск зацікавленості приватних інвесторів до вирощування свиней. А от виробництво яловичини залишається збитковим — мінус 47 відсотків у 2009-му. Очікується, що цього року збитки за цим видом продукції становитимуть 32 відсотки. «Протягом останніх років у Донецькій області спостерігається постійне зменшення реалізації худоби на забій, — зазначив Іван Пашенко. — Через посушливий клімат, відсутність пасовищ та недостатню кількість зелених кормів у літній період м'ясне скотарство нерентабельне. Нині розводять і вирощують велику рогату худобу м'ясних порід лише

чотири господарства — імені Шевченка Добропільського району, філія «Україна» агрофірми «Шахтар» у Слов'янському районі та підрозділи ТОВ «Фота» у Шахтарському і Амвросіївському районах. Виробництво основних видів тваринницької продукції залишається економічно невіддільним. Без подальшої державної підтримки господарства змушені скорочувати поголів'я. Це обумовлено також ціновою нестабільністю, низькою купівельною спроможністю населення, а також диспаритетом цін на сільгосппродукцію та матеріально-технічні ресурси».

Майбутнє галузі — за вертикально інтегрованими підприємствами, вважає начальник головного управління агропромислового розвитку. Крім того, потрібно вдосконалювати селекційно-племінну роботу, технічно переосначувати ферми та молочні комплекси і поліпшувати кормову базу.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

На знімку: власники корів в селі Сидоровому Слов'янського району запасуються сіном на зиму.

Фото автора.

ТЕНДЕНЦІЇ

Цієї осені на ринках Луцька солодкого перцю було більше, як картоплі. Ціни на бульбу теж побили всі рекорди. То що ж треба зробити, аби Україна не відчувала дефіциту «другого хліба»? Про це розмова з директором Волинського інституту агропромислового розвитку Віталієм Пахольчуком.

Кожне наступне подорожчання буде жорсткіше

— Віталію Дмитровичу, ще недовга Волинська область шороку вирощувала по мільйону і більше тонн картоплі. У 2010-му чиновники теж декларують приблизно такий само валовий збір «другого хліба». Однак ціни на нього зашкалюють. Чому так сталося? — А хто обліковував вирощену селянами продукцію? Цього року мали 65,7 тисячі гектарів картоплі за врожайності 130—140 центнерів. Це та, що подає статистика, по факту вона менша. Тож виходить 855—920 тисяч тонн. Мільйона нема. Друге питання. Хто підтвердить, що площа 65,7 гектара існувала де-факто?

Знаю, статистики за своїми хитромудрими формулами виводять усі ці речі. Але ж фактично їм ніхто не звітуєсть, окрім великотоварних господарств. Ось у мене дома є город. Хто мене запитував, скільки я посадив картоплі? Двадцять соток, тридцять? Так само і врожайність визначають. Телефонують із селищної ради: «Ми здаємо статистику. Чи можна ставити врожай по 200 центнерів з гектара?». Кажу: «Ви що подуріли? Немає такої врожайності!». Хоча це загалом невисокий врожай. Але його в загальній масі виробників досягає

Директор інституту Віталій Пахольчук демонструє картоплю «синьоглазку», яка зберігається в колекції місцевих і давніх сортів установи.

може відсотків десять. А більшість накопсе з гектара від 95 до 115 центнерів. Ми ж пишемо 135—140. Несприятливі погодні умови на півдні і сході склалися. Волині це не торкнулося. Але і на нашому ринку картопля не дешева: 3,5—4 гривні за кілограм. Ціна свідчить: великого обсягу картоплі в області немає.

Цьогоріч Україна не лише через екстремальні умови залишилася без бараболі. Така ситуація, бо державної програми в галузі

картоплярства немає. За останнє десятиріччя фіксуємо вже третій спалах ціни. А кожен наступний буде жорсткіший.

На 600-му «Мерседесі» зі швидкістю підводи

— Сучасні технології вимагають відповідних матеріальних ресурсів. У картоплярів немає тракторів, саджалок, комбайнів...

— Кінна тяга, це також технологія. Але, вибачте, використовуючи її, селянин навіть наполовину не реалізовує потенційні можливості того сорту, який він купив. Якщо сорт здатен давати по 600—700 і навіть тисячу центнерів з гектара, господар бере лише 150. Це те саме, що придбати 600-й «Мерседес» і їздити ним із швидкістю підводи. Багато ж наших сільгоспвиробників цього навіть не розуміють.

— Або ще такий парадокс: в Україні 1,3—1,5 мільйона гектарів картоплі. Оперують даними, що 97,5 відсотка її площ — у господарствах населення. Але для цього населення, певне, жоден завод в Україні нічого не виготовляє.

— У Польщі зовсім інша ситуація. Там все є: міні-трактори, міні-копачки, міні-культиватори. Хоча у наших сусідів білорусів великотоварні господарства зберглися, але вони відчули ринок і теж почали випускати малогабаритну техніку. Україна ж лише робить вигляд, що у нас все є, нам, мовляв, цього не треба.

Картопля

Ринкова аритмія — серцевий біль аграріїв

— За Союзу чітко працювала система сортозаміни і сортооновлення. Система розвалилася, все пішло спонтанно. Як за таких умов прогнозувати потребу в тому ж елітному насінні?

— В області майже 66 тисяч гектарів картоплі. На ті всі 66 тисяч гектарів не потрібно лише насіння еліти, треба першу і другу репродукцію. Тоді, як було 40 тисяч гектарів в колективних господарствах, знали: потрібно 1,5—2 тисячі тонн еліти, 40 тисяч тонн першої репродукції.

Колгоспів не стало, картопля залишилися на невеликих площах. Як тепер спланувати, скільки наступного року буде посаджено бараболі? Цього року ціна на картоплю була високою і як спеціаліст можу спрогнозувати, що в 2011 році в області її буде 75—78 тисяч гектарів. Є попит — всі починають займатися картоплею. Наступного року 75 тисяч гектарів і хороший врожай — але кому його збувати? І знову площі скоротяться. Вже були подібні скачки. Тому важко спрогнозувати, яка система забезпечення насінням повинна бути.

Єгипет нас годує, або Не соромтесь прикріплювати етикетки

— Якщо дати людям насіння, навчити технологій, треба їм і сказати, куди вони реалізовуватимуть свою продукцію.

Безкоштовний документ за власні гроші

Фінансування безоплатних земельних актів відновлено. Але чи отримають їх власники?

НАМІРИ

Масштабна кампанія з тотальної приватизації присадибних ділянок і масового виготовлення безкоштовних земельних актів на них, оголошена торік минулим урядом, зазнала повного краху. Після надто бурхливого початку вже за кілька місяців фінансування і реалізація цієї програми були призупинені. Тепер дія урядової постанови формально, начебто, відновлена, але сподіватись на те, що невдовзі всі охочі будуть із власними земельними актами, поки що не доводиться.

Провальна акція

Сьогодні інакше як передвиборною кампанією цю акцію на місяць ніхто із чиновників не оцінює. З перших днів дії постанови Кабміну було очевидно, що в такі короткі терміни та за такого скупого фінансування зрушити з місця справу не вдасться. Але, як і будь-який інший наказ згори, на місяць кинулись виконувати все обіцяне урядовцями. Про те, на яке пекло перетворились будні чиновників із управління Держкомзему в області, сьогодні навіть згадувати не хочуть. Це ж тільки уявити, що із більш як 1400 населених пунктів краю одночасно посипались заяви. Чого тільки варті були гарячі телефонні лінії, які повинні були обов'язково запрацювати. Щодня на них приходило понад сотню дзвінків, і кожен потрібно було не просто опрацювати, а дати офіційну відповідь. Юристи управління захилялись у паперовій писанині.

Але й це було не найважчим. Як ви-магала постанова, лише дві державні установи в області, замість кількох десятків приватних, отримали право виконувати всі роботи. Мета такого суворого обмеження була, начебто, благо-родна — не розпорощувати, а головне — контролювати державні кошти, які спрямовувались на виготовлення актів. Та обидві структури просто захлину-лись від фізичного навантаження. Так звані «польові» виїзди, коли на місці потрібно провести обмірювальні робо-ти, потім виготовлення технічної доку-ментації, далі реєстрація — ось що за-бирало найбільше часу і зусиль.

Однак варто зауважити, що за пос-тійного контролю та нагадувань згори, тоді за кілька місяців вдалось зробити стільки, скільки не виконувалось рока-

ми. Сьогодні область звітує про більш як тридцять тисяч виготовлених, заре-єстрованих і виданих документів.

Однак в цілому проблему видачі зе-мельних актів це так і не вирішило. Нині кількість документів, які необхід-но зареєструвати і видати, перевищує 269 тисяч. Навіть за вже згаданих ша-лених темпів роботи такий обсяг не здолати і за п'ятирічку. Але не тільки нестача достатньої кількості фахівців, транспорту, технічних засобів гальмує справу. Нездоланною перешкодою бу-ло і залишається фінансування.

Ціна питання

Якщо власникам земельних ділянок і був обіцяний безплатний документ, то хтось все-таки мусив за нього запла-тити. Як пригадують в обласному Держкомземі, початкова вартість дер-жакта була визначена трохи більше як у півсотні гривень. Дуже швидко стало очевидним, що такий кошто-рис надто малий. Тому й збільши-ли його майже вдвічі.

Звідки взяли саме такі цифри? Важко сказати, але складається враження, що підрахунків собівар-тості цієї роботи ніхто так і не про-водив, просто сума, котру на той час можна було витягнути із стабі-лізаційного фонду, механічно була поділена на загальну кількість не-обхідних для виготовлення актів.

Та поки чиновники на місяць в один голос доводили, що собівар-тість значно вища, фінансування взагалі було призупинено. Про без-платні документи землевласникам довелося забути на довгі місяці. При цьому вже було укладено по-над 66 тисяч договорів на виготов-лення технічної документації та дер-жавних актів. Ще майже у дванадцять тисяч випадків власники ділянок за свій рахунок зробили технічну доку-ментацію і уклали безкоштовні догово-ри на виготовлення лише актів. Ім залишався лише один крок до отриман-ня омріяного документа, але не суди-лося...

Тільки наприкінці жовтня рахунок в казначействі розблокували, і дія відпо-відної постанови відновлена. Але втіхи від цього мало, бо коштів, необхідних для виконання всього обсягу робіт, як не було, так і немає. Проте фінансу-вання дасть змогу завершити лише розпочате минулого року. А коли і в якій кількості надійде наступний гро-шовий транш, на місяць ніхто не знає. Тому скласти навіть приблизний гра-фік виконання робіт неможливо.

Втім, із будь-якої ситуації вихід є, і, як це часто буває, він — платний. Все

те, що було наказано робити безплат-но державним підприємствам, залюб-ки беруться виконати приватні. При цьому вартість державного акта обій-деться замовнику у шістсот — вісімсот гривень. Все залежить від того, як свої послуги оцінює фірма.

Що й казати, різниця між цифрою, яку держава визнала достатньою для виготовлення акта, і тією, що назива-ють приватники, разюча. То яка з них правильна?

З одного боку, державні виконавці робіт переконані, що бюджетні кошти за-надто скромні, і вкластись у виз-

начені рамки неможливо. Справді, чо-го, скажімо, варті транспортні витрати, пов'язані з виїздом на місце. Тільки вони можуть з'їсти левову частку виді-лених грошей. А ще ж є маса техніч-ної роботи, котра також коштує неде-шево.

Все це ретельно враховують приват-ні фірми. Але чи тільки це? Склада-ється враження, що на цій справі їм вдається мати чималий прибуток. Причому за рахунок тих, кому взагалі все обіцяно безплатно.

Кола пекла для господарів соток

Хто, кому і скільки повинен плати-ти, за яку роботу, і чи справді потріб-ні всі папери, копії, довідки та дозво-ли, кожен із яких теж коштує чимало — всі ці запитання буквально з пер-шого дня мучать тих, хто починає

оформлювати земельні документи. Чого тільки варта катавасія із заміною старих зразків державних земельних актів на нові. А тих — на ще новіші? А постійні зйомки і заміри одних і тих самих земельних ділянок? А довгі чер-ги? А ще довші терміни виконання ро-біт? А всі пекельні муки бюрократич-ної тяганини?

Формально весь цей шлях є значно коротший і легший: пиши заяву на ви-дачу акта, додавай рішення місцевої ради щодо приватизації і ще копію паспорта та ідентифікаційного коду — і через місяць забирай готові акти. Але не варто забувати, що, як пра-вило, заяви і всі документи пода-ються тільки у чітко визначені дні й навіть години. Що рі-шення сільради можна очіку-вати пару місяців. Що поки сам не привезеш землеміра на своє подвір'я, там його не дочекаєшся. Якщо ще й додати перебоїв з фінансу-ванням, то про місяць очікування нічого й мрі-яти.

У результаті офор-млення земельної доку-ментації стає одним з найважчих випробувань для землевласника. А пройти його змушені сотні тисяч подола-ти. При цьому кожен ставить одне і те саме запитання: невже процедуру не можна зробити простішою і доступною для кож-ного?

Як показало жит-тя, запропонований торік варіант — всім і в найкоротші терміни безплатний зе-мельний акт — виявився нереальним. Принаймні за теперішнього бюджету. Та чи потрібна така щедрість за дер-жавний рахунок? Можливо, її й справ-ді варто проявити для пільгових кате-горій. Але говорити про подарунки, котрі, врешті-решт, обертаються міль-ярдними бюджетними витратами, бу-ло ранувано.

Чи не краще чесно визнати, що будь-яка послуга має свою ціну, го-ловне — гарантувати, аби вона була справді реальною і доступною. Дума-ється, такі гарантії з боку держави коштували б значно дорожче, ніж ба-гаторічні бюджетні витрати на безплатні акти.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Мал.

Олексія КУСТОВСЬКОГО.

на папері й на столі

— Враховуючи родючість зем-лі, вміння людей, Україна здатна забезпечити картоплею ще кіль-ка таких держав, як наша. Один лише Рожищенський район що-року відвантажував в південні та східні області країни 35—40 ти-сяч тонн насіння першої репро-дукції, в основному ранніх і се-редньоранніх сортів.

Наше дослідне господарство «Рокині» з року в рік реалізову-вало 1300—1500 тонн еліти. Жителі ж селища Роки-ні мали по 15—20 соток городу, здавали до 1500 тонн товарної бульби. Тоді були заготпункти в кожному селі, збирали картоплю, вантажили у вагони. Де зараз загот-контори райспоживспі-лок, де зараз держава? Ніхто не займається, а це ж валюта, яка Украї-ні потрібна.

Скільки населення на землі голодує. То ми можемо з Єгипту і Ту-реччини возити сюди картоплю, бо не виста-чає. Це як намішка над нами. А в Єгипет не можемо? Там Афри-ка голодує. Тому, щоб галузь картоплярства могла повноцінно фун-кціонувати, без під-тримки держави, без урядової програми, без створення структури, яка займалася б ек-спортом цієї культури не обійтись. Я розумію,

це складні речі, цей продукт швидко псується, але ж з Єгип-ту можна везти! Ринки Росії втратили, Середню Азію, Ка-захстан. Там мільйони тонн картоплі потрібно.

А скільки голодуючих країн у світі, і навіть ООН гроші виді-ляє на всі ці речі.

Завдання науки — підібрати сорти, які підходять регіону за врожайністю і споживчими якостями. Досить вирощувати

просто картоплю! Нам потрібно отримувати її з відповідними якісними й споживчими показ-никами. Щоб приходила госпо-дина в супермаркет і бачила на етикеточці: такий сорт картоплі придатний для чіпсів, цей — для салатів, той — для пюре. Хто про це пише, хто про це розкаже? Бере господарина карто-плю, готує її для салату, а вона розварилася. Культуру спо-живання потрібно відпрацюву-вати. І треба вирощувати картоплю тільки по сортах і по сортах реалізо-вувати. Тоді ми цивілізовано змо-жемо входити в ринок.

Навіщо нам імпортний крохмаль

— Переробка має бути місцевою. Не кажу вже, що на чіпси, фрі, ка-жуть, вони шкідли-ві для здоров'я. Можна і на крох-маль.

— У нас в Ста-рій Вижівці недо-будований картоп-лепереробний за-вод був. Знищили. У Ковелі крох-мальний завод працював. Скільки крохмалю вироб-ляв. Тепер сидимо на польському.

Працівники інституту реалізують картоплю на осінньому ярмарку в Луцьку.

Те, що було наказано робити безплатно державним підприємствам, залюбки беруться виконати приватні

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Україною і Республікою Молдова про співробітництво у забезпеченні прав осіб, які належать до національних меншин

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Україною і Республікою Молдова про співробітництво у забезпеченні прав осіб, які належать до національних меншин, учинену 17 грудня 2009 року у м. Кишиневі, яка набирає чинності на тридцятий день після отримання останнього письмового повідомлення про виконання Україною і Республікою Молдова внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання Угодою чинності, ратифікувати.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ

м. Київ,
5 жовтня 2010 року.
№ 2577-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Протоколу між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Молдова про вилучення з режиму вільної торгівлі до Угоди про вільну торгівлю між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Молдова від 13 листопада 2003 року

Верховна Рада України **постановляє:**

Протокол між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Молдова про вилучення з режиму вільної торгівлі до Угоди про вільну торгівлю між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Молдова від 13 листопада 2003 року, підписаний 21 квітня 2009 року у м. Кишиневі, ратифікувати.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ

м. Київ,
5 жовтня 2010 року
№ 2578-VI

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Ісламської Республіки Пакистан про торговельно-економічне співробітництво

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Урядом України та Урядом Ісламської Республіки Пакистан про торговельно-економічне співробітництво, підписану 9 жовтня 2009 року в м. Києві, ратифікувати.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ

м. Київ,
5 жовтня 2010 року
№ 2579-VI

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Протоколу між Урядом України та Урядом Грузії про внесення змін до Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Грузія про вільну торгівлю від 9 січня 1995 року

Верховна Рада України **постановляє:**

Протокол між Урядом України та Урядом Грузії про внесення змін до Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Грузія про вільну торгівлю від 9 січня 1995 року, підписаний 17 червня 2009 року в м. Києві, ратифікувати.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ

м. Київ,
5 жовтня 2010 року
№ 2580-VI

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським поліцейським офісом про стратегічне співробітництво

Верховна Рада України **постановляє:**

Ратифікувати Угоду між Україною та Європейським поліцейським офісом про стратегічне співробітництво, вчинену 4 грудня 2009 року в м. Києві, яка набирає чинності для України у день, коли Україна повідомить Європол про виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання Угодою чинності.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ

м. Київ,
5 жовтня 2010 року
№ 2576-VI

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення єдиної системи державної реєстрації юридичних осіб

рядку, встановленому законом для державної реєстрації юридичних осіб»;

2) пункт 3 статті 31 викласти в такій редакції:

«3. Підприємство вважається таким, що припинилося, з дати внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців запису про державну реєстрацію його припинення. Державна реєстрація припинення підприємства проводиться у порядку, встановленому законом».

5. У статті 14 Закону України «Про об'єднання громадян» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 34, ст. 504; 1993 р., № 46, ст. 427):

частину другу доповнити реченням такого змісту: «Дані реєстрації включаються до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців шляхом внесення відповідного запису в порядку, встановленому законом для державної реєстрації юридичних осіб»;

6. У статті 4 Закону України «Про адвокатуру» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 9, ст. 62; 2002 р., № 16, ст. 114):

частину третю викласти в такій редакції:

«Адвокатські об'єднання діють на засадах добровільності, самоврядування, колегіальності та гласності. Реєстрація адвокатських об'єднань проводиться у порядку, визначеному законом. Адвокатські об'єднання набувають статусу юридичної особи з моменту їх державної реєстрації відповідно до закону. Дані державної реєстрації включаються до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців шляхом внесення відповідного запису в порядку, встановленому законом для державної реєстрації юридичних осіб»;

7. У Законі України «Про інформаційні агентства» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 13, ст. 83):

1) частину третю статті 12 викласти в такій редакції:

«Державна реєстрація інформаційних агентств в Україні як суб'єктів господарювання проводиться в порядку, встановленому законом для державної реєстрації юридичних осіб»;

2) перше речення частини другої статті 13 викласти в такій редакції:

«До заяви про державну реєстрацію інформаційного агентства додається виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців про таку юридичну особу».

8. Частину першу статті 18 Закону України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 21, ст. 84) доповнити реченням такого змісту: «Навчальний заклад набуває статусу юридичної особи з дня його державної реєстрації у порядку, встановленому законом для державної реєстрації юридичних осіб».

9. У статті 38 Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію» (Відомості Вер-

ховної Ради України, 1997 р., № 39, ст. 261; 2003р., № 30, ст. 247):

друге речення абзацу другого частини другої виключити; частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Кооператив (об'єднання) вважається таким, що припинився, з дати внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців запису про державну реєстрацію його припинення. Державна реєстрація припинення кооперативу (об'єднання) проводиться у порядку, встановленому законом».

10. Частину сьому статті 9 Закону України «Про аварійно-рятувальні служби» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 4, ст. 25) викласти в такій редакції:

«Державні, комунальні та аварійно-рятувальні служби громадських організацій набувають статусу юридичної особи з дня їх державної реєстрації у порядку, встановленому законом для державної реєстрації юридичних осіб. Статуси державних, комунальних та аварійно-рятувальних служб громадських організацій, які подаються державному реєстратору, мають бути погоджені з центральним органом виконавчої влади, до компетенції якого належать питання захисту населення і території від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру».

11. Абзац перший частини першої статті 13 Закону України «Про позашкільну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 46, ст. 393) викласти в такій редакції:

«1. Позашкільний навчальний заклад є юридичною особою і діє на підставі статуту».

12. Абзац перший частини першої статті 13 Закону України «Про дошкільну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 49, ст. 259) викласти в такій редакції:

«1. Дошкільний навчальний заклад є юридичною особою і діє на підставі статуту».

13. У Законі України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 1, ст. 1):

1) частину першу статті 7 викласти в такій редакції:

«1. Юридика особа, яка має намір надавати фінансові послуги, зобов'язана звернутися до відповідного органу державного регулювання ринків фінансових послуг протягом тридцяти календарних днів з дати державної реєстрації для включення її до державного реєстру фінансових установ»;

2) статтю 13 доповнити частиною другою такого змісту:

«2. Внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців запису про державну реєстрацію припинення юридичної особи, яка є фінансовою установою, здійснюється на підставі витягу про її виключення з державного реєстру фінансових установ за формою, встановленою відповідним органом державного регулювання ринків фінансових послуг, та інших документів,

перелік яких встановлений законом для державної реєстрації юридичних осіб»;

3) частину першу статті 16 доповнити абзацом другим такого змісту:

«Об'єднання фінансових установ набуває статусу юридичної особи з дня його державної реєстрації у порядку, встановленому законом для державної реєстрації юридичних осіб».

14. У Законі України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 10, ст. 78; 2006 р., № 4, ст. 60):

1) у статті 6: частину чотирнадцяту викласти в такій редакції:

«Державна реєстрація об'єднання (асоціації) проводиться у порядку, встановленому законом для державної реєстрації юридичних осіб. Об'єднання (асоціація) вважається утвореним з дня його державної реєстрації»;

доповнити частиною п'ятнадцятою такого змісту:

«Державна реєстрація змін до статуту об'єднання проводиться у порядку, встановленому законом для державної реєстрації юридичних осіб»;

2) частину першу статті 28 замінити двома частинами такого змісту:

«Об'єднання (асоціація) вважається припиненим з дня внесення про це відповідного запису до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців.

Об'єднання ліквідується у разі:

фізичного знищення або руйнування житлового комплексу, яке унеможливило його відновлення або ремонт; відчуження житлового комплексу за рішенням суду; придбання однією особою всіх приміщень у житловому комплексі;

прийняття членами об'єднання рішення про його ліквідацію;

прийняття судом рішення про ліквідацію об'єднання».

У зв'язку з цим частини другу і третю вважати відповідно для державної реєстрації третньою і четвертою.

15. У статті 8 Закону України «Про фермерське господарство» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 45, ст. 363):

частину першу після слова «одержання» доповнити словом «засновником», а після слів «підлягає державній реєстрації» доповнити словами «у порядку, встановленому законом для державної реєстрації юридичних осіб»;

частини другу - п'яту виключити.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування.

2. Органам, що здійснювали державну реєстрацію фермерських господарств до прийняття цього Закону, передати матеріали щодо їх державної реєстрації до органів державної реєстрації юридичних осіб.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ

м. Київ,
23 вересня 2010 року.
№ 2555-VI.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ

м. Київ,
5 жовтня 2010 року
№ 2584-VI

Можливо,
не всі документи...

Все-таки хочу уточнити. Цього року суму разової допомоги інвалідам війни до 9 Травня було подвоєно: І групи — по 1000 грн., ІІ — по 900 грн., ІІІ — по 800 грн., а учасникам бойових дій — по 630 грн. Окрім мене, на нашій вулиці проживають три інваліди війни. Всі вони отримали належні суми. А мені, інваліду ІІ групи, чомусь дали тільки 480 гривень... Що це за вибірковість така? Прошу відповісти.

Микола БУДКО.

Сумська область.

Відповідь на запитання Миколи Будка надійшла з головного управління праці та соціального захисту населення Сумської облдержадміністрації:

«Шановний Миколо Семеновичу! Ви перебуваєте на обліку в управлінні праці та соціального захисту населення Сумської райдержадміністрації, як інвалід війни ІІ групи, пенсіонер за віком і ветеран праці.

Постановою Кабміну «Про розміри разової грошової допомоги, яка виплачується у 2010 році відповідно до законів України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» та «Про жертви нацистських переслідувань» (від 07.04.2010 № 299) встановлено, що виплата разової грошової допомоги інвалідам війни ІІ групи здійснюється за двома підпунктами:

1) з числа осіб, які брали участь у бойових діях під час Великої Вітчизняної війни, — у розмірі 900 гривень;

2) іншим особам, не зазначеним у підпункті 1, на яких поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», — у розмірі 480 гривень.

За даними управління Пенсійного фонду в Сумському районі, у вашій пенсійній особовій справі відсутні документи, які б підтверджували участь у бойових діях або зв'язок поранень та ушкоджень здоров'я в період Великої Вітчизняної війни. Отже, одноразова допомога була нарахована відповідно до списків, наданих управлінням Пенсійного фонду в Сумському районі.

З повагою, в. о. начальника головного управління А. Боярко».

Висланий чи
несправедливо засуджений?

Я 1939 року народження. Був репресований, згодом — реабілітований. А от посвідчення (отже, й належних мені пільг та доплат) досі не маю. В яких інстанціях тільки не питав — ніхто не може відповісти на моє запитання: хто повинен видати мені посвідчення реабілітованого? Допоможіть, будь ласка!

Семен МИЧКО.

Грузьке
Макарівського району
Київської області.

Відповідає директор Департаменту у справах людей похилого віку та соціальних послуг Міністерства праці та соціальної політики Світлана УСТИМЕНКО:

— Пільги, передбачені статтею 6 Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні», надаються тільки громадянам, реабілітованим відповідно до статті 1 цього закону. До них належать

особи, які з політичних мотивів були необґрунтовано засуджені судами чи піддані репресіям позасудовими органами (в тому числі «двійками», «трійками», особливими нарадами і в будь-якому іншому позасудовому порядку) за вчинення на території України діянь, кваліфікованих як контрреволюційні злочини за кримінальним законодавством України до набрання чинності Законом СРСР «Про кримінальну відповідальність за державні злочини» від 25 грудня 1958 року.

Зазначеним особам видається посвідчення єдиного зразка згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 24 червня 1991 року № 48 «Про заходи щодо реалізації Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні».

Видача цього посвідчення проводиться за місцем проживання виконавчими комітетами відповідних місцевих рад народних депутатів.

Особи, які були незаконно вислані чи заслані і згодом реабілітовані, поновлюються в усіх громадянських правах, але зазначені пільги на них не поширюються.

Відсотки поки що не враховуються

Чи враховуються отримані людиною відсотки по вкладах у спільний дохід родини? А саме — при призначенні субсидій на комунальні послуги, при обчисленні аліментів тощо?

В'ячеслав ЗІНЧЕНКО.

Слов'янськ Донецької області.

Відповідають фахівці Департаменту державного соціального захисту населення:

— Для обчислення сукупного сімейного доходу застосовується Методика обчислення сукупного доходу сім'ї для всіх видів соціальної допомоги, яка зареєстрована в Міністерстві юстиції України 7 лютого 2002 р. за № 112/6400. Перелік видів доходів, які включаються до сукупного доходу сімей, не містить такий вид доходу, як відсотки по вкладах фізичних осіб.

Водночас, відповідно до

пункту 5.18 зазначеної методики, до сукупного доходу сімей входять інші доходи, які підлягають оподаткуванню відповідно до законодавства.

Згідно з частиною 22.1.4 статті 22 Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» підпункт 9.2.2 цього закону у час-

тині включення до загального місячного оподаткованого доходу доходів у вигляді процентів на поточний або депозитний (вкладний) банківський рахунок (у тому числі картковий рахунок), вклад до небанківських фінансових установ згідно із законом або процентів (дисконтних доходів) на депозитний (ощадний) сертифікат набирає чинності з 1 січня 2013 року.

Враховуючи зазначене, на даний час відсотки по вкладах фізичних осіб не враховуються при визначенні сукупного доходу громадян для призначення житлових субсидій.

Заборгував аліменти —
плати пеню

Шановна редакції газети «Голос України», читаю постійно ваше видання від першої до останньої сторінки вже 4 роки й не перестаю дивуватися, яку ж потрібну справу ви робите. Низький уклін за вашу працю! Особливо дякую за статтю «Аліменти не чекають» (№ 172 за 16.09.2010). Однак мені б хотілося, щоб ви продовжили цю тему, бо впевнена, що вона цікава багатьом читачам.

Ми з чоловіком розлучилися 4 роки тому, нашій дочці вже 8 років. За моєю позовною заявою Керченським міським судом (ми з дочкою проживаємо в Керчі) були стягнені аліменти, а виконавчий лист направили у відділ державної виконавчої служби в Київ (за місцем проживання колишнього чоловіка). На сьогодні він аліменти виплачує нерегулярно, до того ж платить, скільки вважає за потрібне, а не ту

суму, яку повинен. Виконавча служба Києва нарахувала колишньому чоловікові заборгованість у розмірі 14000 грн., бо він приховує місце роботи, а в такому разі заборгованість вираховується виходячи із середньостатистичної зарплати за місцем проживання боржника. Мені сказали, і це підтверджується ст. 196 Сімейного кодексу, що я маю право подати на колишнього чоловіка в суд на стягнення пені по аліментам. Будь ласка, підкажіть, у який суд я повинна звернутися для цього: за місцем проживання боржника чи за місцем винесення рішення про стягнення аліментів? Я своїм позовом представляю інтереси дитини. Чи маю я платити судовий збір і оплачувати витрати на інформаційно-технічне забезпечення?

Ірина ТКАЧЕНКО.

Керч АР Крим.

ФОТОЕТЮД

Дитина — нелегкий тягар.
І краще його нести вдвох.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

КОМЕНТАР ЮРИСТА

Відповідно до статті 196 Сімейного кодексу, у разі якщо особа, яка зобов'язана сплачувати аліменти за рішенням суду, їх не платить, одержувач аліментів має право на стягнення пені (неустойки). При цьому розмір пені становить один відсоток від суми заборгованості за кожен день прострочення.

Для витребування пені вам потрібно звернутися з позовною заявою до районного суду. В даній ситуації ви будете представляти не дитину, а себе, оскільки дитина живе з вами і перебуває на вашому утриманні. До якого саме суду

звертатися — вирішуйте на власний розсуд. Ви можете подати заяву як до суду за місцем проживання вашого колишнього чоловіка, так і до суду того району, де ви зареєстровані (прописані). В заяві необхідно зазначити назву суду та найменування сторін — «Позивач» і «Відповідач». У графі «Позивач» потрібно вказати своє прізвище, ім'я, по батькові та місце проживання. У графі «Відповідач» — прізвище, ім'я, по батькові та місце проживання колишнього чоловіка. Окремим рядком зазначте суму ваших позовних вимог. Детально опишіть обставини

справи: на підставі якого документа сплачуються аліменти (рішення суду), скільки часу відповідач не платить, загальна сума заборгованості тощо. Заяву потрібно підписати, поставивши дату її написання.

До позову необхідно додати копії усіх документів, що можуть бути доказами у справі. В тому числі: копію судового рішення про призначення аліментів, довідку виконавчої служби про наявність заборгованості зі сплати аліментів тощо. Сформувавши таким чином позовну заяву, зробіть з неї копію (разом з доданими документами). Другий екземпляр позовної заяви потрібен буде суду для направлення відпові-

дачу. Подати позовну заяву (разом з другим екземпляр) можна поштою (листом з повідомленням про отримання) або ж особисто через канцелярію суду. Пізніше ви отримаєте повістку до суду, де зможете відстояти свої права. Примусовим виконанням судового рішення займатиметься, знову ж таки, державна виконавча служба.

При подачі позовів про стягнення аліментів (а витребування пені по аліментам належить до цієї категорії справ) позивач звільняється від сплати судового збору та оплати витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду судової справи.

Ярослав ГРУЩИНСЬКИЙ.

Щоб отримати
компенсацію
на бензин
та ремонт авто

Раніше я отримував компенсацію на пальне та техобслуговування мого автомобіля. Тепер вимагають висновок медико-соціальної експертної комісії. Чи правомірно це?

Василь СУДЕЙКО.

Улянівка
Білопільського району
Сумської області.

Директор Департаменту у справах інвалідів Оксана ПОЛЯКОВА відповіла:

— У Міністерстві праці та соціальної політики розглянуто ваше звернення, яке надійшло з редакції газети «Голос України», щодо одержання компенсаційних виплат на бензин, ремонт і технічне обслуговування автомобіля.

Виплата вищезазначеної компенсації здійснювалася на підставі Положення про виплату інвалідам компенсації на бензин, ремонт і технічне обслуговування автомобілів та на транспортне обслуговування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.03.1998 р. № 296 (нині втратило чинність).

Відповідно до пункту 9.3 положення було передбачено, що вищевказана компенсація виплачувалася інвалідам Великої Вітчизняної війни І та ІІ групи (незалежно від наявності у них медичних показань для забезпечення їх автомобілями безплатно чи на пільгових умовах) у разі, якщо вони користуються автомобілями, придбаними власним коштом.

Відповідно до статті 28 Закону України «Про реабілітацію інвалідів в Україні» та Порядку про виплату інвалідам компенсації на бензин, ремонт і технічне обслуговування автомобілів та на транспортне обслуговування (затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 14.02.2007 р. № 228) передбачено, що згідно з пунктом 9.4 порядку підставою для виплати компенсації інвалідам є висновок медико-соціальної експертної комісії про наявність у інвалідів медичних показань на забезпечення спецавтотранспортом.

За повідомленням Головного управління праці та соціального захисту населення Сумської облдержадміністрації, вам неодноразово надавалися роз'яснення з цього питання та пропонували видати направлення для проходження обліку МСЕК з метою встановлення медичних показань на забезпечення спецавтотранспортом. Однак ви, Василю Григоровичу, категорично відмовляєтесь проходити медико-соціальну експертну комісію. З огляду на викладене, законодавчих підстав щодо виплати вам грошової компенсації на бензин, ремонт і технічне обслуговування автомобіля в даний час немає. Інше чинним законодавством не передбачено.

На ММК ім. Ілліча в січні—вересні 2010 р. виробництво чавуну і сталі збільшилося в середньому на 30%, *повідомив гендиректор ММК ім. Ілліча Володимир БОЙКО в інтерв'ю газеті комбінату «Іллічівець»*

З термінала «F» аеропорту «Бориспіль» почали здійснюватися міжнародні рейси (Укрінформ)

Громадськість вкотре б'є на сполох

Цьогорічний жовтень увійшов в історію держави як місяць наймасштабніших трагедій на автошляхах. Скажімо, одна тільки резонансна дорожньо-транспортна пригода у Марганці на Дніпропетровщині забрала життя 44 людей. Тривожними повідомленнями про криваві наслідки воїїнської безпечності в інших регіонах країни рясніли шпальти практично всіх ЗМІ. Складається враження, що порушення правил дорожнього руху, встановлених вимог безпечної експлуатації транспортних засобів стає якоюсь страшною нормою. ДАІ, інші зацікавлені міністерства і відомства в терміновому режимі проводять низку всіляких рейдів, операцій, місячників. Але чи зарадять такі заходи, щоб уникнути смертей на автошляхах та вулицях України?

Викласти своє бачення розв'язання цієї проблеми редакція попросила відомого автоексперта, члена Громадської колегії з безпеки дорожнього руху при Департаменті ДАІ МВС України Олександра ФОМЕНКА.

— Скажу відверто, такими наскоками, особливо репресивними методами, цю проблему розв'язати неможливо. І ми про це вже не раз вели мову на шпальтах «Голосу України».

Виходячи з досвіду багатьох країн Європи і світу, де є вражаючі результати у зменшенні кількості загиблих у ДТП (Німеччина, Японія, Франція, Швейцарія і багато інших), а також керуючись рекомендаціями Генеральної Асамблеї ООН, Першої Всесвітньої конференції з безпеки дорожнього руху (Москва, 19—20 листопада 2009 року), насамперед слід удосконалювати державну систему забезпечення безпеки дорожнього руху. В Україні шонайперше слід створити орган, який узав би на себе координацію роботи міністерств, відомств, інших центральних органів державної виконавчої влади, органів місцевого са-

моврядування, громадських організацій, об'єднань у розв'язанні цієї багатопланової національної соціальної проблеми. Для цього не потрібні додаткові кошти, адже до складу цього органу мають увійти представники зазначених установ. Інша річ, що він не може працювати без відповідного документального забезпечення — проектів законодавчих, урядових актів, державних програм, які мають базуватися на науковому аналізі стану і причин високої аварійності, тобто бути науково обгрунтованими. У торішньому грудневому номері «Голосу України» я акцентував увагу читачів на зверненні до Прем'єр-міністра України з цього приводу, яке підписали відомі вчені, заслужені діячі різних галузей, представники ЗМІ та громадських організацій. Пропонувалося створити Державний науково-дослідний інститут з

проблем безпеки дорожнього руху. Його найперше завдання — досконало вивчати причини великої кількості ДТП і високої тяжкості їхніх наслідків, довгочасних заторів у русі транспортних засобів, низької ефективності каральних і профілактичних заходів, інших чинників цієї проблеми, опрацьовувати результати, готувати обгрунтовані рекомендації щодо шляхів їх вирішення і вносити на розгляд координаційного органу чи у відповідні урядові інстанції.

— Олександр Яковичу, чи сталися якісь зміни після згаданого звернення до уряду?

— Хоч як прикро, але очікуваних змін не сталося. Ще 29 березня 2006 року було прийнято Постанову Кабінету Міністрів України №388 «Про утворення Координаційної ради з питань безпеки дорожнього руху». І тільки через чотири з половиною роки, тобто 29 вересня 2010-го, відбулося перше її засідання, на якому прийняли рішення про створення робочої групи, що має готувати плани роботи і відповідні матеріали для розгляду. Серед її членів — представники установ, які входять до складу Координаційної ради. Постає запитання: чи зможе група цих людей без належного науково-аналітичного дослідження виокремити найактуальніші проблеми й підготувати обгрунтовані пропозиції? Моя відповідь: ні. Тому що кожна установа буде «тягнути

ковдру» на себе. А компроміси в цій справі неприпустимі, адже це не політика. Такий висновок повністю підтвердило, наприклад, вивчення 900 пропозицій щодо змін і доповнень до Правил дорожнього руху, де домінував принцип «своя сорочка ближче до тіла». Отож і вийде, як у байці Крилова про Лебедя, Рака і Шуку. А тим часом кількість трагедій на вітчизняних автошляхах щоденно зростає.

— Як досвідчений експерт і аналітик чи можете стверджувати про зміни на краще за цей час у дорожньому русі у світовому масштабі?

— Так, зокрема, Генеральна Асамблея ООН в черговий раз розглянула питання «Глобальна криза в галузі безпеки дорожнього руху» і прийняла запропоновану Російською Федерацією резолюцію, якою 2011—2020 роки оголошено десятиріччям дій за поліпшення безпеки дорожнього руху. Активізували свою діяльність із попередження дорожньо-транспортного травматизму ВООЗ, Всесвітній банк, Міжнародна федерація товариств Червоного Хреста та Червоного Півмісяця, низка інших міжнародних організацій. Провідні вітчизняні вчені, представники громадських організацій у черговий раз звернулися вже до Президента з пропозиціями стосовно підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні.

Увагу керівництва держави сконцентровано на тому, щоб розглядати цю проблему як реальну загрозу безпеці України. У США, Російській Федерації саме президенти особисто переймаються цими питаннями. Тому і внесено пропозицію підпорядкувати Координаційну раду з питань безпеки дорожнього руху безпосередньо Президенту України та надати їй статусу національної. А для забезпечення ефективної діяльності створити Державний науководослідний інститут проблем безпеки дорожнього руху. Звісно, для цього необхідні деякі кошти з державного бюджету. Але хіба можна порівняти ці витрати з ціною людських життів, а Україна, як відомо, втрачає щорічно в ДТП 5—9 тисяч працездатного населення.

Кардинальні зрушення у розв'язанні цієї проблеми є особливо нагальними, оскільки згідно із соціологічними дослідженнями 79 відсотків водіїв і 74 відсотки пішоходів украї незадоволені станом справ з аварійністю та безпекою на вулицях і шляхах держави. Звідси можна зробити висновок, що 46 мільйонів мешканців України — водіїв, пішоходів і пасажирів — чекають від влади країни ефективних кроків із підвищення безпеки дорожнього руху.

Розмову вела
Тетяна КОРН.

Від прямолінійності — до прямодушності

БАЛАНС МІСЯЦЯ

* Прем'єр-міністр Микола Азаров вважає за можливе створити СП між «Нафтогазом» і «Газпромом» на базі запропонованих російських родовищ і української газотранспортної системи (ГТС) — про стратегічну цноту.

* Підписано угоду про членство у спільному підприємстві «ОАК-Антонов» — про межі неможливого.

* Законопроект Податкового кодексу спричинив хвилю протестів — про непомітного малого.

Міраж транзитної вигоди

Прямо скажу, очі наших очільників ледь не зволожуються, шойно надходить час чергового засідання Комітету з питань економічного співробітництва україно-російської міждержавної комісії, а погляд на реалії той само, що був навесні. Тому в рішеннях — прямодушність (приміром, будувати міст через Керченську протоку до проведення делімітації кордонів), а в очах — прямодушність (і збудувати до 2012 року!).

Тоді нас запевняли, що ГТС не є предметом перемовин про створення СП із «Газпромом». Тепер усе змінилося, навіть за того, що запропоновані росіянами ямальські та астраханські родовища через складність їхньої розробки й надмірну місткість сірки в газі економічно не вигідні. Головне, на думку Прем'єр-міністра України, інше: аби ринкові частки в СП були рівні, а участь сторін — рівноправна. Не знаю, що й кому це нав'яло, а мені здавався квітень, харківські домовленості президентів щодо «взаємної» вигоди від угоди про подовження оренди Чорноморського флоту до 2042 року в обмін на 30-відсоткову знижку на природний газ. Вигода пройшла повз нас, як транзитна. Одержавши європейські ціни на газ, ми здали свою територію за орендну плату, яка в рази менша за європейську. 30-відсоткова знижка не виправила ані критичного фінансового стану НАК «Нафтогаз України», ані справила бодай мізерного позитивного впливу на вартість газу для населення.

Облишмо це, під час переговорів із російським прем'єром Володимиром Путіним газової теми уникали. На сторожі стратегічної цнотливості української ГТС ще стоїть чинне законодавство. До того ж Володимир Путін не гірше за українського прем'єра розуміє, що умови, які на разі регулюють створення україно-російського СП, загрожують Україні втра-

тою частини доходів від транзиту й контролю над ГТС. А нашу вигоду від перегляду цінової формули перекриває збільшення обсягів закупівлі газу в «Газпрому», про що вже нібито домовилися. Вигода від газового СП пройде повз українського споживача транзитом. Бо вартість енергоносіїв в обох країнах тільки теоретично кореспондується із сімейними статками та інфляцією через зловживання та корупцію, прокрустовою залежністю виробників і переробників продукції від монополічних постачальників газу. Й так далі. Судячи з того, що в парламент уже «зайшов» законопроект про зміни до Закону України «Про трубопровідний транспорт», ГТС може втратити свою стратегічну цноту, але на разі Володимир Путін говорив про більш приємне. Протоварообіг між країнами, який зріс від початку року на 77 відсотків, дякуючи політичним змінам в Україні. Але це фоновий висновок дипломата, бо з контексту випадає і зона вільної торгівлі, й компенсаторні набутки від втрат у торгівлі з країнами ЄС, і законодавчі особливості підтримки національного експортера в обох країнах тощо.

План-схема для монополіста

Транзитна вигода в торговельно-економічних взаєминах із Росією — явище поширене, майже інфекційне, недосяжне й летюче, як слід від реактивного літака. Через це, наприклад, не вдалося підписати, обмежившись парафуванням, міждержавну угоду про транзит нафти. З літаками завжди простіше, їх можна промацати.

Перший віце-прем'єр-міністр Андрій Клюєв вітає створення СП між Об'єднаною авіабудівною корпорацією (ОАК) і українським державним авіабудівним концерном «Антонов» з огляду на маркетингові перспективи. Й навіть бачить

майбутню лінійку лайнерів, з якою можна буде вийти на зовнішній ринок. Чому б ні? Але тільки, якщо: а) закрити очі на те, що державні холдинги на кшталт концерну «Антонов» не мають права створювати спільні підприємства, їх ще треба корпоратизувати; б) якщо українські конструктори вдосконалять технічні характеристики низки літаків; в) якщо авіабудівні гіганти, з якими доводиться конкурувати, залякнуться у своєму розвитку бодай на десять років; г) якщо пасажирський дивізіон ОАК виборсається з чорної смуги колосальних збитків і боргів. Нагадаю, торік ОАК здала в експлуатацію лише 14 пасажирських літаків, при тому що її кредитна заборгованість сягала 119 мільярдів рублів. Прем'єр-міністр РФ Володимир Путін дорікав, що більша її частина не забезпечена майбутньою виробничою або прибутком. ДАК «Антонов» викуповує 50-відсоткову частку керуючої компанії «ОАК — Цивільні літаки», а відтак перебирає частину відповідальності за зобов'язання свого партнера. Не мала баба клопоту й купила пороса.

Зрештою, судячи з підписаних угод у ході жовтневого засідання Комітету з економічного співробітництва україно-російської міждержавної комісії, одним поросам не обійшлося. Підписано угоду про створення ще одного СП у сфері збагачення урану. Добра річ. І глава держкорпорації «Росатом» Сергій Кириєнко має рацію: у такого потужного експлуатанта АЕС, як Україна, має бути гарантований доступ до послуг із збагачення урану. До російських послуг, чи то пак технологій, палива і реакторних установок, які вже давно не мають попиту на світовому ринку. Й потім, одна річ допомогти збудувати високотехнологічне виробництво, інша — створити спільне підприємство за схемою, яку росіяни використали з казахськими партнерами 2006 року. Вона, як відомо, принесла Астані замість власних потужностей й збагачення власного урану російські — Уральського електромеханічного комбінату (Свердловська область). Схеми «Росатома», а компанія ТВЕЛ, яка скріпила своїм підписом домовленість про створення україно-російського СП, є його сателітом, адекватні планам, окресленим на попередньому засіданні Комітету з питань економічного співробітництва у Сочі. Серед іншого йшлося про підписання довгострокового контракту на постачання палива після 2010 року. Але вже через кілька місяців Сергій Кириєнко одержав від Володимира Путіна подяку за... безстроковий контракт, привезений з Києва. Пригадується, тоді, поцікавившись у

одного науковця-атомника звично: «Як справи?», я несподівано почув у відповідь: «Наш ринок закріпачили».

Нелінійна арифметика

Прямо кажучи, ми прожили надміру заполітизований жовтень. І не тільки через вибори до місцевих органів влади. А й тому, що малий і середній бізнес таки спромігся здійняти неабияку хвилю протесту проти запровадження в країні нових правил гри в чи не найрезонанснішому законопроекті Податкового кодексу. Малий непомітний бізнес за місяць ніби подорослішав. Під орудою віцепрем'єр-міністра Сергія Тігіпка вже «спекли» законопроект Митного кодексу, тому скажу коротко про те, що спричинило, на мій погляд, невдоволення пікетників. Розробники законопроекту спробували прибрати спрощену систему оподаткування завдяки фіскальному тиску. Зважаючи на соціальну природу малого та середнього бізнесу, це означало рубати з плеча. Збільшувати податкове навантаження і скорочувати коло платників за спрощеною системою оподаткування за наявності корупційного податку за послуги всілякого роду перевіряльників і регулювальників — означало штовхати підприємців у тінь або записувати їх у безробітні, просто кажучи, — різати поживому. Зрештою, численних протестів підприємців, які акомпанували доопрацюванню законопроекту, можна було й уникнути, якби представники уряду виконали доручення прем'єра обговорити нову редакцію кодексу віч-на-віч із підприємцями, але цього не сталося. Тому, на думку експертів ради підприємців при уряді, якщо прийняти в цілому законопроект у тому вигляді, який він мав на останню декаду місяця, дві третини «спрощенців» просто зникне.

Неабиякі прикри сюрпризи очікують і аграріїв. Я маю на увазі навіть не нульову ставку з поверненого ПДВ, на чому аграрії втратять щонайменше кілька мільярдів гривень. А честь розподіляти пільги у вигляді ПДВ виробникам продукції тваринництва, яку відтепер надають чиновникам. Корупційний податок — адміністративно не скасуєш.

Податкова реформа не терпить прямолінійності. На прямолінійне протиставлення інтересів бізнесу різних калібрів підприємці реагуватимуть також прямодушно — пікетами. Бо за рахунок своєї арифметики вони годують сім'ї і не бажать втрачати робочі місця завдяки прямолінійній арифметиці уряду.

Сергій ВЛАД.

Доки буде видно світло в кінці підземки

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

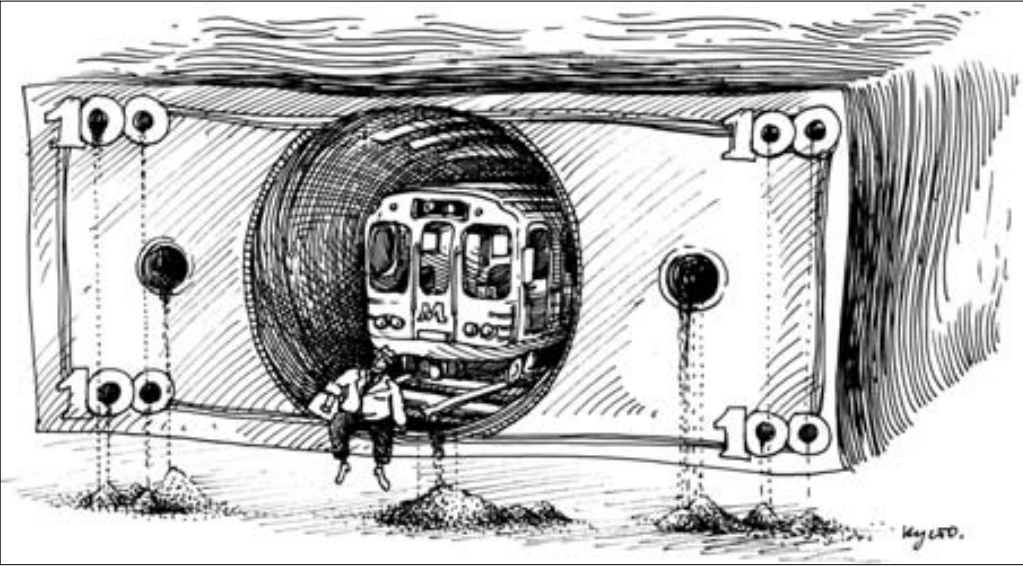
Незабаром столичне метро святкуватиме своє 50-річчя. Саме цього дня, шостого листопада, має вирушити пробний потяг трьома новими станціями «Деміївська», «Голосіївська» та «Васильківська» Куренівсько-Червоноармійської лінії київського метрополітену.

Начебто не така вже й визначна подія, адже місто розвивається швидкими темпами, тож і транспорт має нарощувати свої потужності. Однак запуску саме цих трьох станцій мешканці мегаполісу терпляче очікують... ось уже декілька десятиріч. Запланували це будівництво ще в далекому 1984-му. Тоді оптимістичні прогнози давали мешканцям Голосіївського району сподівання, що вже за три роки вони діставатимуться із районів новобудов до роботи підземкою. Та не склалося — завалила природа. Через складні гідрогеологічні умови будівництво довелося зупинити. Маленька підземна річка стала на заваді надто вартісному проекту.

На перший погляд здавалося: за таких умов варто було визнати помилку і забути про незавершений проект. Однак три роки тому киянам знову подарували надію на те, що горезвісну лінію продовжать. Для цього звернулися до сучасних технологій із заморожування ґрунтів. У пресі також ішлося, що «Київметробуду» довелося закупити спеціальні прохідницькі машини, щоб підземні роботи знову ожили. Таку впертість легко пояснити не тільки турботою про спів-

вітчизників, а й тим, що саме на цій лінії розташовані важливі об'єкти, як, приміром, Національний виставковий центр, іподром тощо. Нині ці велети практично простоють. Звести подібні комплекси в центрі міста — нереально, а заманити людей на околицю, куди можна дістатися тільки маршрутною, — непросте завдання. Тож у цьому випадку корисне співпало з приємним — місцева влада зможе опановувати нові майданчики для проведення велелюдних заходів, а кияни отримають змогу діставатися до роботи, уникаючи пробок.

Так чи інакше, але й тут вочевидь склалося не все гладко. Уже наприкінці минулого року у Верховній Раді оголошено депутатський запит двох тоді ще коаліціантів — Романа Зварича та Володимира Бондаренка — до Кабінету Міністрів, який на той час очолювала Юлія Тимошенко, з приводу фінансування першої черги будівництва Куренівсько-Червоноармійської лінії київського метрополітену. Звісно, без чималих фінансових вливань будівництво підземки може залишатися тільки в планах.

За інформацією, розміщеною на офіційному сайті «Київського метрополітену», загалом проект коштує понад два мільярди гривень. Левова частка цих витрат лягає саме на державний бюджет та на рахунок місцевої скарбниці. Улітку цього року для завершення будівництва бракувало ще 700 мільйонів гривень.

Однак у вересні в муніципальних виданнях з'явилася інформація про те, що роботи на трьох нових станціях вже майже завершено і в тестовому режимі їх готові запустити на початку листопада. Працівники метрополітену сподіваються, що завдяки належному фінансуванню наступного року зможуть розпочати зводити ще три станції — «Виставковий центр», «Одеська», «Теремки». У їхніх планах — завершення цього будівництва у 2014 році.

Чи допомогли зрушити з мертвої точки будівництво підземки оголошені депутатські запити? Ми попросили прокоментувати це народного депутата Романа Зварича:

— Я ще не втратив всі ознаки скромності, щоб думати, що саме мій запит спричинив таке фінансування, яке дасть змогу завершити будівництво цієї лінії метро. Можливо, він дав додатковий стимул. Однак це був би, швидше, винятковий запит безпосередньо вплинув на ухвалення якогось рішення.

Можу бути менш скромним і зауважити: запити, які, зокрема, я направляю, мають конкретні результати завдяки то-

му, що вони, в кожному без винятку випадку, носять строго юридичну форму. Хоча варто зазначити, що я охочіше користуюся таким інструментом, як депутатське звернення, бо він значно оперативніший. Є певні нюанси: при депутатському зверненні парламентарій має право наполягати на тому, щоб йому надали можливість бути особисто присутнім під час розгляду його звернення. Запит цього не передбачає. Хочу наголосити, що, спілкуючись із різними представни-

ками органів виконавчої влади і Генеральної прокуратури, я часто чую: коли отримують мої звернення, там відбувається такий собі делікатний переполюх, бо знають, що доведеться все ж давати кваліфіковану відповідь.

Надія СМІЯН.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Співпраця виходить на новий якісний рівень

На етапі відновлення взаємної довіри і створення умов стратегічного партнерства українсько-російська співпраця виходить на новий якісний рівень. У двосторонніх відносинах між Україною та Росією розпочинається нова ера співробітництва, коли політична воля керівництва обох держав доповнюється конкретними проектами як в економічній, так і в інвестиційній площині.

Поштовхом для активізації співробітництва стали Уральський форум російсько-українського співробітництва та Російсько-український міжрегіональний економічний форум (м. Геленджик). Зокрема, підписання системних угод, що заклали міцне підґрунтя для подальшого стратегічного партнерства та підтвердили наміри обох країн перейти від декларацій до конкретних проектів і результатів.

Одним із стратегічних напрямів поглиблення партнерства між Україною та Росією визначено міжрегіональну співпрацю, інвестиційні проекти, що стосуються розбудови транспортної інфраструктури, сфери авіабудування, суднобудування, атомної енергетики, енергетичного машинобудування, нафтогазового комплексу тощо.

Значний внесок у підсилення міжрегіональної співпраці зробили Український і Російський союзи промисловців і підприємців, які створили координаційну раду двостороннього міжрегіонального співробітництва при представникові Президента РФ в Уральському федеральному окрузі та підписали угоду про наміри ініціювати спільні проекти між регіонами та господарськими суб'єктами Росії і України щодо виробничо-технічної кооперації, підвищення конкурентоспроможності продукції, впровадження інноваційних технологій у промисловість, сільське господарство, будівництво, транспортну інфраструктуру, створення вертикально-інтегрованих компаній, розвитку механізмів державно-приватного партнерства.

УСПП та РСПП прагнуть стати своєрідним містком між владними структурами та реальним сектором економіки, працювати над зміцненням контактів між малим та середнім бізнесом регіонів, з метою обміну інформацією й досвідом сприяти проведенню ярмарково-виставкової діяльності, бізнес-форумів, конференцій тощо.

Уже в короткостроковій перспективі два ділові союзи планують надати всебічне сприяння підприємцям, які прагнуть взяти участь у будівництві моста через Керченську протоку, розбудові транспортних коридорів та завершенні дорожнього кільця навколо Чорного моря, що підвищить інвестиційну привабливість Криму та півдня Росії.

Президент УСПП Анатолій Кінах переконаний, що наявна динаміка українсько-російської торговельно-економічної співпраці не відображає потенційних можливостей економік обох держав. «Україні та Росії, які історично є взаємозалежними з ресурсної й технологічної точки зору, необхідно максимально використовувати внутрішні ринки один одного. За перше півріччя цього року спостерігається збільшення товарообігу між країнами майже на 70% і становить близько 17,3 млрд. до-

ларів. Цей показник не відповідає економічним та інвестиційним можливостям обох держав. У нас є всі шанси до кінця цього року вийти на докризовий рівень торговельно-економічних відносин й наростити обсяги торгівлі до 40 млрд. доларів», — вважає Анатолій Кінах.

На його думку, поглиблення співпраці з Росією має важливе значення і з огляду на ті глобалізаційні процеси, котрі відбуваються у світовому економічному просторі. «Спроба створювати паралельні виробництва, відмовлятися від потужних коопераційних зв'язків, які формувалися десятиліттями, — це марна трата часу і ресурсів. Ми повинні максимально використати виробничі потужності, не втратити потужні ринки збуту. Там, де це економічно, доцільно на основі рівноправного партнерства відновлювати і створювати коопераційні зв'язки», — вважає президент УСПП.

На його переконання, встановлення прямих торговельно-економічних зв'язків між територіальними структурами Росії та України і підтримка регіональних взаємин на державному рівні стане одним із суттєвих напрямів підвищення ефективності економічного співробітництва обох держав.

Василь ТВЕРДОХЛІБ.

СПІВЧУТТЯ

З глибоким сумом сповіщаємо, що на 83-му році життя перестало битися серце відомого українського журналіста і письменника, учасника Великої Вітчизняної війни, постійного автора нашої газети

Остолопова (Югов) Володимира Трохимовича і висловлюємо співчуття рідним і близьким покійного. Земля тобі пухом, колего! Колектив редакції газети «Голос України».

Національна спілка журналістів України глибоко сумує з приводу непоправної втрати — смерті відомого українського письменника і журналіста, активного автора газети «Голос України»

ЮГОВА Володимира Трохимовича і висловлюємо щире співчуття рідним і близьким покійного.

ОФІЦІЙНО

У зв'язку з виключенням із списків вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:

народного депутата України Баранова В. О.:

Малька Валерія Анатолійовича (номер посвідчення 436/06); Сусаніна Юрія Леонідовича (номер посвідчення 436/25); Танковського Андрія Олеговича (номер посвідчення 436/26); Горовецької Юлії Сергіївни (номер посвідчення 436/30);

народного депутата України Геймана О. А.:

Лук'янова В'ячеслава Борисовича (номер посвідчення 303/14); **народного депутата України Личука В. І.:**

Блашак Роман Петровича (номер посвідчення 499/16); **народного депутата України Сидельника І. І.:**

Мирошніченка Віктора Олексійовича (номер посвідчення 229/21); **народного депутата України Сінченка В. М.:**

Карпенка Аркадія Олексійовича (номер посвідчення 477/14); **народного депутата України Фельдмана О. Б.:**

Мальованої Поліни Володимирівни (номер посвідчення 218/28); **народного депутата України Харовського С. Ю.:**

Шумейка Кирила Олександровича (номер посвідчення 400/22). **народного депутата України Барвіненка В. Д.:**

Горбачова Геннадія Володимировича (номер посвідчення 327/18); **народного депутата України Злочевського М. В.:**

Горюдинського Андрія Вікторовича (номер посвідчення 109/14); Чучмінова В'ячеслава Миколайовича (номер посвідчення 109/12); **народного депутата України Шенцева Д. О.:**

Губаня Сергія Петровича (номер посвідчення 140/32); **народного депутата України Шаго Є. П.:**

Бурноса Володимира Анатолійовича (номер посвідчення 255/07); Герасименка Григорія Андрійовича (номер посвідчення 255/12); Сисолятина Андрія Юрійовича (номер посвідчення 255/21); **народного депутата України Олійника В. М.:**

Антонова Євгена Валерійовича (номер посвідчення 489/23); Бакуліна Олега Юрійовича (номер посвідчення 489/09); Дзюби Юрія Антоновича (номер посвідчення 489/08); Цибульського Андрія Костянтиновича (номер посвідчення 489/11); **народного депутата України Савченка І. В.:**

Бойка Сергія Євгенійовича (номер посвідчення 310/43); Кабанчука Павла Петровича (номер посвідчення 310/52); Карія Віктора Миколайовича (номер посвідчення 310/40); Полюганіча Віктора Михайловича (номер посвідчення 310/04); Попова Володимира Володимировича (номер посвідчення 310/37); Рябіщука Андрія Леонідовича (номер посвідчення 310/31); Савіна Артура Олександровича (номер посвідчення 310/24); Філоненка Вячеслава Івановича (номер посвідчення 310/46).

Управління кадрів.

«Поле чудес» під Львовом

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

Невелике курортне селище Брюховичі під Львовом забудували так, що ніде покійників хоронити. Селищна рада зверталася до Кабміну з безпрецедентною пропозицією: дозволити вирубати три гектари лісу під кладовище. На кращих ділянках виросли сучасні вілли та палаци львівських багатіїв. Жити в Брюховичах — престижно. Особливий клімат. Навколо хвойні та букові ліси. Поряд, не гребуючи своєрідним сусідством, збудували свої будинки митники, міліціонери, чиновники, бізнесмени, декани, а також представники кримінального світу. У народі новий мікрорайон охрестили «полем чудес». Будинки виростали швидко, як на дріжджах. Простий народ приходить сюди на екскурсії подивитися, що витворює заможна еліта. Нинішня депутатська команда селищної ради самотужки не може розв'язати проблеми, які спровокували попередники, бездумно забудовуючи Брюховичі.

Селищна рада, немов бідний родич

Ідемо в курортне селище, де ще досі діє санаторій «Львів», а про десятки піонерських таборів та баз відпочинку залишилися лише спогади. Дорога пролягає через мальовничий лісовий масив. Тринадцята маршрутка зупиняється біля самого кладовища. Одразу через дорогу, за дві сотні метрів, розкинулися сотні модерних будинків, майже, як в околицях німецького Баден-Бадена. Ідемо центральною вулицю. Навколо тиша і спокій. Тільки собаки, почувши чужих, голосно гавкають. Окремі вулиці перекриті спеціальними шлагбаумами, які відкриваються з допомогою пультів дистанційного управління.

Все навколо ошатно, красиво. Правда, частина будівель стоять пустою — роками ніхто не живе. Збудували, щоб вигідно вкласти гроші. І чекають кращих часів, коли особняки зможуть вигідно продати за високими цінами.

Трохи праворуч, біля самого лісу, розкинувся комплекс модерних будівель адміністративного центру свідків Єгови в Україні. Там у старі часи відпочивали діти працівників «Електрону».

Стареньке двоповерхове приміщення селищної ради Брюховичів після побаченого на «полі чудес», немов бідний родич. Селищний голова Олексій Процик, випускник хімічного факультету Львівського університету імені Івана Франка, особливо таким сусідством не переймається і дивиться на все по-філософськи. Мав нагоду залишитися за кордоном, але повернувся у рідні Брюховичі.

— Як сталося, що скоро в Брюховичах не буде де покійників хоронити?

— На селищному кладовищі знайшли спокій багато жителів Львова. Попередня влада старалася усім йти назустріч. У 1990 році до кладовища долучили три гектари, які дуже швидко заповнили, — продовжує Олексій Процик. — Ми на початку каденції в 2006 році звернулися в обласне управління земельних ресурсів, аби долучили ще три гектари лісу. Зібрали дозволи десятків різних служб, починаючи від санепідемстанції та екологічної інспекції. Цей процес затягнувся до 2008 року. Кабмін не виніс постанову — з'ясувалося, що таку кількість землі може виділити тільки Верховна Рада України.

Жителі «поля чудес» не прописані й не платять податків. Але користуються усіма благами селища.

Тоді ми пішли іншим шляхом: попросили виділити 0,99 гектара, що може зро-

бити місцева влада. У нас були розпорядження, які підписали колишній прем'єр та перший віце-прем'єр, аби для Брюховичів виділили землю.

Ми зібрали чималий том різних рішень, але питання досі не вирішене. Нині документи перебувають в облдержадміністрації. Я побував на прийомі в керівника області Василя Горбала, який відгукнувся на нашу проблему. У найближчі дні буде підписане розпорядження про виділення 0,99 га.

— А скільки

необхідно під кладовище землі?

— Значно більше. Неофіційно населення Брюховичів — 10 тисяч осіб, за статистикою — трохи більше 8 тисяч. Але дуже багато живе на «полі чудес», де майже нема прописаних людей. Це колишні колгоспні поля, на яких за СРСР садили картоплю, кукурудзу. У роки незалежності України там почалася інтенсивна забудова. Заможні українці вкладали кошти у

будівництво нерухомості. Вони, як правило, мали у Львові квартири, дехто не одну. Більшість не прописані, хоч будинків виросло дуже багато.

— Ви, селищний голова, можете сказати, скільки людей там проживає?

— Можемо лише довідатись, хто зареєстрований власником земельних ділянок. Населення «поля чудес» — до півтори тисячі. Споруджено понад 300 особняків. У деяких, крім сторожів, ніхто роками не живе.

— Як користь зі ще одного селища?

— Жодної. Жителі «поля чудес» не прописані й не платять податків. Але користуються усіма благами селища. Ми ремонтуємо дороги, проводимо каналізацію, займаємось освітленням. Щойно почали будівництво нового водогону з Рясне-2 до Брюховичів. У нас дуже велика проблема з питною водою. Санстанція постійно попереджує, що місцева вода низької якості.

— Повинна бути державна програма. Я переконаний, що Брюховичі, навіть продаючи ці клаптики землі, не дадуть собі ради. Орієнтовна ціна нової школи близько 50 мільйонів гривень. Ми готові знайти 50 відсотків фінансування для вкрай потрібної будови.

Одна сотка землі в курортному селищі дотягує до 10 тисяч доларів.

— Три найбільші проблеми Брюховичів?

— Перша — будівництво школи, друга — будівництво водогону, третя — спорудження каналізації. Ще одна — це сміття, у тому числі сміття в душах людей. Частину наших жителів екологічні проблеми зовсім не хвилюють.

— Як на «полі чудес» ці проблеми розв'язують?

— Підприємливі люди зібрали кошти і створили свою гілку каналізації, яка врізана в міські мережі Львова.

— Звідки воду беруть?

— У кожного своя свердловина або криниця. Ми маємо право давати дозвіл на буріння свердловини до 20 метрів. У рішенні пишемо: контроль покласти на власників свердловин.

Нашу розмову час від часу переривають телефонні дзвінки. Селищний голова вибачається і піднімає слухавку. У приймальні сидять ще кілька відвідувачів. Кожен зі своєю проблемою.

— Щодо каналізації, то влітку трапилося НП, — продовжує Олексій Процик. — Прорвало трубу і кілька днів фекалії текли на поля. Відремонтували, але жодної гарантії, що старі труби не дадуть тріщини. Вчора я був на апаратній нараді у міськвиконкомі. Зустрічався з керівником «Львівводоканалу» Мирославом Заплотинським. Ми ці питання постійно обговорюємо, але не вистачає коштів. Отож звернулися до сусідньої сільської ради, аби нам виділили півгектара землі під очисні споруди. Селище так забудоване, що ніде втиснути колектори. Сусіди зразу не погодилися, але я попередив: ці нечистоти все одно до вас потечуть. І будуть засмічувати ваші поля, озера. А збудуємо очисні — потече чиста вода.

— Ваш попередник Іван Сало, який працював селищним головою у Брюховичах аж чотири терміни, чомусь не подумався залишити землю під кладовище.

— Відчував, що не виграє останні вибори, хмари над ним згущувалися. На народному віче відчув агресію людей, які стихійно проти Сала об'єдналися. Тому пустив справу на самоплив.

— Куди поділися 160 гектарів землі ліквідованих військових частин?

— Досі залишаються у віданні Міністерства оборони України. Ми не можемо туди втручатися, поки нам не передадуть цю землю.

Наша розмова добігала кінця. Селищний голова поспішав до Львова. Ми навіть не встигли запитати Олексія Процика, чи вірить він сам, що землі розформованих військових частин передадуть селищній раді.

У Брюховичах у диво ніхто не вірить. Одна сотка землі в курортному селищі дотягує до 10 тисяч доларів. Хто подарує Брюховичам кілька мільйонів доларів? Простіше вирубати ліс під нове кладовище.

Богдан КУШНІР.

Львівська область.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) постановою від 14.10.2010 р. по справі № 42/ББ визнав банкрутом Відкрите акціонерне товариство «Макиївський стрілочний завод» Дочірнє підприємство ДХК «Укрвуглепромтранс» (86104, Донецька область, м. Макиївка, вул. Успенська, буд. 1, ЄДРПОУ 05428151).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Нестеренка Олега Анатолійовича, ліцензія АВ № 158361, тел. (0623) 22-59-98, факс (0622) 334-97-08).

Ухвалою Господарського суду Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, Майдан Незалежності, 1) від 11.05.2010 р. порушено провадження по справі № 5/72-Б-10) про визнання банкрутом Товариства з обмеженою відповідальністю «Кам'янець-Подільський птахокмбінат» (ЄДРПОУ 30311457, адреса: 32301, Хмельницька обл., м. Кам'янець-Подільський, вул. Привокзальна, 8, р/р 2600539841 в ВАТ АБ «Укргазбанк», м. Кам'янець-Подільський, МФО 320478).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Ігнатченка Ю. В. (03035, м. Київ, а/с № 119, ліцензія серія АВ № 158305 від 24.10.2006 р., тел. (050) 216-47-61). Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від дати публікації оголошення.

Господарським судом Автономної Республіки Крим (95003, м. Сімферополь, вул. Р. Люксембург, 29/Річна, 11) Постановою від 20.10.2010 р. по справі № 2-12/5591-2009 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «ЛукСел», яке знаходиться за адресою: 97412, м. Євпаторія, вул. Фрунзе, 6.20, ЄДРПОУ 32518936, р/р № 26001013006444 в ПАТ «ВТБ банк», м. Київ, МФО 321767, та відкрито ліквідаційну процедуру відповідно до ст. 22 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Ліквідатором призначено Борисенко Олександра Миколайовича, ліцензія арбітражного керуючого від 29.06.2006 р. серія АВ № 081116 (95034, м. Сімферополь, вул. Куйбишева, б. 15, кв. 165).

Заяви кредиторів приймаються за адресою: 95034, м. Сімферополь, вул. Куйбишева, б.15, кв. 165.

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, буд.157) від 26.10.2010р. у справі № 27/85Б визнано банкрутом боржника Приватне підприємство "С-М-С" (код ЄДРПОУ 33371503; юридична адреса: 83054, м. Донецьк, вул. Економічна, буд. 13; п/р 26001112276000 в ДОД АТ "Райффайзен Банк Аваль" Донецької обласної Дирекції м. Донецька, МФО 335076) та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Тарасенко Наталію Григорівну, ліцензія: серія АБ № 271713 від 20.02.2006р. (адреса: 83048, м. Донецьк, вул. Артема, буд. 149, кв. 14; ідентифікаційний номер 2059400582).

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, буд.157) від 26.10.2010р. у справі № 27/84Б визнано банкрутом боржника Приватне підприємство "Сола-Битхім" (код ЄДРПОУ 34456967; зареєстровано за адресою: 83009, м. Донецьк, вул. Благовіщенська, буд. 19; п/р 26001130076000 в ДОД АТ "Райффайзен Банк Аваль" Донецької обласної Дирекції м. Донецька, МФО 335076) та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Тарасенко Наталію Григорівну, ліцензія: серія АБ № 271713 від 20.02.2006р. (адреса: 83048, м. Донецьк, вул. Артема, буд. 149, кв. 14; ідентифікаційний номер 2059400582).

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, буд.157) від 26.10.2010р. у справі № 27/86Б визнано банкрутом боржника Приватне підприємство "Явис" (код ЄДРПОУ 33454254; юридична адреса: 83054, м. Донецьк, вул. Економічна, буд. 13; п/р 26009037676000 в ДОД АТ "Райффайзен Банк Аваль" Донецької обласної Дирекції м. Донецька, МФО 335076) та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Тарасенко Наталію Григорівну, ліцензія: серія АБ № 271713 від 20.02.2006р. (адреса: 83048, м. Донецьк, вул. Артема, буд. 149, кв. 14; ідентифікаційний номер 2059400582).

Ухвалою господарського суду Чернівецької області № 10/50/6 від 14.10.2010 року (58000, м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 14) порушено провадження у справі про банкрутство сільськогосподарського виробничого кооперативу «Росія» (60340, с. Котелево, Новоселицький район, Чернівецька область, р/р 260020171576, Укрсоцбанк, МФО 356011, код ЄДРПОУ 03801870). Розпорядником майна призначено Дутчак Тетяну Іванівну, ліцензія серії АВ № 081097 від 03.07.2006 року (58000, м. Чернівці, вул. Червоноармійська, буд. 52, кв. 2).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва від 15.10.2010 р. у справі № 46/458-6 ТОВ «Брікбуд-інвест» (04112, м. Київ, вул. Лагерна, 42, нежиле приміщення № 29; код ЄДРПОУ 36798876) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Плешка Сергія Вікторовича. Адреса ліквідаційної комісії: 04112, м. Київ, вул. Лагерна, 42, нежиле приміщення № 29.

Ухвалою господарського суду Рівненської області (вул. Яворницького, 59, м. Рівне, 33000) від 01.10.2010 року порушено провадження у справі № 8/32 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «УкрТехноФос» (вул. Соборна, буд. 370 в, м. Рівне, 33324, п/р 26004003653 в Рівненській філії ВАТ «Кредобанк», МФО 333670, код ЄДРПОУ 30946915), розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Драгун Ірину Іванівну (ліцензія серії АВ № 307265 від 19.02.2007 року, вул. Соборна, 34/14, м. Рівне, 33000).

Заяви кредиторів та осіб, які бажають взяти участь у санації боржника, приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

У Брюховичах у диво ніхто не вірить

У вас є тітонька-емігрантка? Якщо ні, не вірте, що отримали палац у спадок

«Ви виграли 100 тисяч гривень у лотерею. Для отримання виграшу зателефонуйте за номером...», — таке текстове повідомлення киянка Лариса Іванівна отримала втретє за місяць. Звичайно, телефонувати за вказаним номером вона не збиралася — жодних лотерейних квитків жінка не купує. То звідки виграш? А ось про платні телефонні лінії, де за хвилину беруть десять гривень, чула. Проте, коли надокучливе смс прийшло втретє, не витримала і зателефонувала операторові мобільного зв'язку — там записали номер, на який рекомендували подзвонити, і попередили: «Це шахраї».

Не таємниця, що сотні українців щомісяця стають жертвами зловмисників. Від романтичних знайомств та фальшивих лотерей до продажу цінних паперів та неочікуваного спаду — подібні шахрайства є частиною масштабної організованої злочинності. Мільйони людей та тисячі компаній стають об'єктом для організованих злочинних угруповань, які користуються останніми методиками масового маркетингу.

Нещодавно Посольство Великої Британії в Україні систематизувало запити від українських громадян, у яких ті скаржилися, що стали жертвами злодіїв, і випустило серію порад, як не стати жертвою чергового «махінатора», що працює з міжнародним розмахом.

Пропонуємо роботу, візьмемо недорого

Тому, хто не живе у Великій Британії, важко відрізнити шахрайську пропозицію від справжньої вакансії. Як правило, пропонується робота, яка потребує низької або середньої професійної кваліфікації: наприклад, робота офіціантом, посудомийницею, покоївкою. Фальшива пропозиція працевлаштування — простий, однак досить ефективний спосіб витягнути гроші у вразливих груп населення, які вже зневірилися в пошуках роботи і дуже зацікавлені отримати роботу за кордоном. Як тільки жертва «клонула на гачок», їй запропонують виконати цілу серію кроків. Зрештою, жертву просять переслати гроші або навіть зробити кілька платежів. Процес триває, поки жертва не зрозуміє, що її ошукали.

Фальшивий спадок

Шахраї часто представляються адвокатами, представниками юридичних компаній, банків. Вони запропонують свої послуги для отримання спадку від далекого родича та вимагатимуть гроші за різні пов'язані з цим «обов'язкові платежі». До отримання спадку завжди залишається ще один крок та ще один платіж. Йдеться про настільки велику суму, що сплата кількох тисяч фунтів (1 фунт коштує 12 гривень) може видатися доцільною. Зрештою, обманщики

попросять надати деталі банківського рахунку, щоб перевести спадок. Після цього вони спустошують ваш рахунок і зникають.

Вітаємо, ви виграли мільйон!

У таких шахрайствах часто використовують назви справжніх великих лотерей (наприклад, Національна лотерея Великої Британії), іноді — імена відомих публічних осіб. Ви отримуете електронний лист або телефонний дзвінок з повідомленням, що ви потрапили у фінал призового розіграшу. Згодом вам надходить вітання з виграшем значної суми в національну лотерею. Однак до того, як ви можете отримати виграш, вас просять сплатити адміністративні витрати та податки. Звісно, призу немає. Жодна справжня лотерея не просить зробити «обов'язкові платежі» і не повідомляє переможців електронною поштою.

Авансова пропозиція

Ця схема зазвичай спрямована на українські компанії. Компанія отримує пропозицію (поштою, електронкою або факсом) розділити істотну суму коштів у винагороду за використання банківського рахунку фірми для виведення коштів за межі країни. Часто злодії використовують дані банківського рахунку компанії та крадуть з нього кошти. Іноді вони переконують жертву терміново надати їм гроші для сплати якихось платежів чи підкупу чиновників.

Торгівці акціями неіснуючих компаній

Такі шахрайські пропозиції націлені на потенційних інвесторів. З вами зненацька контактує продавець цінних паперів, який пропонує зробити неймовірно вигідні інвестиції. «Махінатори» часто надмірно нав'язують вам свій товар, змушують приймати швидкі рішення. Вони надають переконливі документи, консультуються професійною термінологією, щоб надати правдоподібності своїй пропозиції.

Також злодії намагаються переконати вас, що утримання інвестиції в таємниці максимізує її вартість. Однак насправді вони просто намагаються приховати злочин. Зловмисники зникають після того, як отримають усі гроші в інвесторів.

Несправжні помічники

Шахраї представляються юристами чи працівниками правоохоронних органів та обіцяють допомогти повернути втрачені вами гроші. Пам'ятайте, що британські правоохоронні органи та їх партнери ніколи зненацька не надсилають громадянам електронні листи із проханням надати інформацію про їхні банківські рахунки чи сплатити готівкові кошти.

Як себе захистити

Знайте, що зловмисники щодня вигадують нові види шахрайств. Ось прості поради, які дозволять захистити себе. Якщо ви не брали участі у конкурсі, ви не отримаєте виграш. Якщо досі ви не мали родичів у Великій Британії, то навряд чи отримаєте в спадок замок та мільйон фунтів. Дуже обережно ставтеся до неочікуваних листів, телефонних дзвінків та електронних листів з бізнес-пропозиціями. Якщо пропозиція видається неправдиво вигід-

ною, вона, мабуть, і є несправжньою. Ставте запитання. Якщо особа чи компанія працює на законних підставах, вони не будуть тиснути на вас і не уникатимуть запитань.

Не сплачуйте грошей одразу. Британські роботодавці та агентства не мають права брати гроші за влаштування на роботу, хоча така практика й існує у багатьох країнах, звідки набирається персонал для роботи у Великій Британії. Прохання внести гроші (з будь-якої причини) — перша ознака шахрайства.

Обережно ставтеся до надання особистої інформації (копій посвідчень особи, інформації про банківський рахунок) незнайомцям.

Придивляйтеся до орфографічних і граматичних помилок. Часто вони є ознакою шахрайської організації. Перевіряйте контактні адреси електронної пошти, вказані у пропозиції — більшість шахраїв використовує безкоштовні поштові сервіси, а не адреси з назвами компаній у доменах '. com' or '. co. uk'.

Не мовчіть. Це допомагає зловмисникам приховати свій бізнес. Якщо ви стали жертвою шахраїв та втратили гроші, зверніться до українських правоохоронних органів.

Підготувала Тетяна ПАСОВА.
Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Підвал не виручить, бездомним потрібні нічліжки

Керівник благодійного фонду вважає, що холодна зима буде погребельною для луганських бездомних

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

З настанням холодів люди без певного місця проживання потягнулися до міста. Тут більше місць, де можна зігрітися й сховатися від людських очей. От тільки підвали багатоповерхівок останніми роками стали для них здебільшого недоступними, але й без них знаходяться кутки, де бомж почуватиметься у своїй тарілці. Майбутні морози, які за прогнозами синоптиків нинішньою зимою обіцяють бути особливо лютими, завдають клопоту в основному бездомним, хто ще не пропив своє, людське, і сподівається повернутися до старого життя. Вважається, що серед цієї категорії громадян таких свідомих мало, але це вже проблема не бомжів, а влади, яка своєю байдужістю та бездіяльністю посилює й без того складну ситуацію.

Мало хто з луганчан знає, що щорічно в області вмирає близько 20% бездомних людей. Зазвичай ослаблений організм не витримує суворих зимових умов. Позаминулою зимою Луганська область лідирувала за кількістю загиблих від переохолодження бомжів. Уже у перші морози грудня тоді загинуло близько 40 чоловік. Однак, незважаючи на високі показники смертності, кількість бездомних на території області не зменшується, а, навпаки, зростає. За інформацією обласної держадміністрації, тільки в Луганську за дев'ять місяців зареєстровано більше 120 осіб. Але реальна кількість бездомних набагато більша.

Причиною збільшення чисельності бомжів заступник голови Луганської облдержадміністрації Олександр Ткаченко пояснює «соціально-економічними умовами, що склалися», і вважає, що «суспільство має стати на захист бездомних громадян». У цьому зв'язку в області створили оперативний штаб з питань координації дій, пов'язаних із соціальним захистом бездомних громадян і безпритульних дітей в осінньо-зимовий період, намітили низку заходів. На папері турбота зафіксована, а у реальності виникли нові ситуації.

У перші шіть морози минулого грудня Луганське відділення Міжнародного фонду ім. Св.

Ксенії Петербурзької ініціювало створення служби порятунку під назвою «Ноїв ковчег». Головним його завданням було нагодувати, одягти та обігріти бездомних, а також надати їм соціальну, медичну та юридичну допомогу.

Як стверджує голова правління цього фонду Геннадій Мельников, завдяки «Ноїву ковчегу», смертність бездомних минулої зими звели майже до нуля. Ще тоді керівники фонду наполягали на створенні у Луганську пунктів тимчасового перебування бомжів, іншими словами, нічліжок. Миська влада обіцяла допомогти, погодившись із тією логікою, що найефективніший спосіб «боротьби» з бездомними — це мінімізація шкоди від них. Але проблемі тоді так і не було розв'язано, хоча перспективу у загальному плані закладено. На сесії міськради у травні 2010 року депутати ухвалили рішення про створення центру реінтеграції бездомних громадян і будинку нічного перебування, визначили джерела фінансування й виділили будинок, де нові структури можуть розташовуватись, — колишню дитячу лікарню. Але буквально через два місяці на підставі рішення міськвиконкому депутати «переграли свою думку» і

вирішили передати це приміщення Управлінню виконання покарань для створення там виправного центру. Іншими словами, в'язниці пом'якшеного режиму для «хіміків».

— Зрештою, мережа в'язниць у Луганську розширюється й змінюється, а найнещасніших і найнезахищених співгромадян, бездомних людей залишають помирати під заборами, — обурюється Геннадій Мельников. — У Луганську не 120 бездомних, як стверджує влада, а 10—12 тисяч! До цієї категорію потрапляють не тільки бомжі у звичному значенні слова, а й люди, які живуть в аварійних будинках. За не бажаних обставин вони в одну мить можуть опинитися без даху над головою.

Необхідність створення центру для реінтеграції бездомних настільки очевидна, що не зрозуміти її може хіба що дитина. За грамотного підходу до справи такі нічліжки можуть допомогти у вирішенні епідеміологічної ситуації обласного центру. Не будемо приховувати, що бездомні — це потенційні рознощики туберкульозу, інших вірусних та інфекційних захворювань. Їх потрібно виявляти, лікувати й за потреби госпіталізувати. Керівники фонду ім. Ксенії

Петербурзької і хочуть створити такий центр, який би допоміг людям повернутися в соціум. Зокрема, сприяти їм в оформленні необхідних документів, знайти роботу, свій куток. Зрештою, примирити з родичами. Але, по суті, фонд позбавляють можливості працювати, про що свідчить такий простий приклад. У складі оперативного штабу з питань координації дій, пов'язаних із соціальним захистом бездомних громадян і безпритульних дітей в осінньо-зимовий період, немає жодного представника громадських організацій, які конкретно, протягом кількох років працюють із бездомними. Тобто ні благодійного фонду, ні громадської організації «Каскад», які краще за чиновників знають проблеми безхатьків, у складі штабу немає.

А зима не за горами. Нещодавно стало відомо, що на базі лікарні міста Олександрівська, що входить до структури Луганська, створено спеціальне відділення, в якому лікуватимуть бездомних. Новина хороша, але є один нюанс. У цьому відділенні трохи більше десяти ліжок, а бездомних у Луганську... (читайте спочатку).

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

РЕГІОНИ

► ДОНЕЦЬК

Метри тепла
зігріють сиріт

Благодійну акцію, під час якої волонтери сплели шарф загальною довжиною 619 метрів, провели в Донецьку. «Рекордсмен» складався із маленьких шарфиків, які буде відправлено до дитячих будинків. Ці теплі вироби донецькі майстрині плели протягом кількох місяців. Під час акції продавали сувеніри та збирали добродієв внески. Виручені 5710 гривень активісти інтернет-спільноти «Кроха» збираються витратити на купівлю солодощів для сиріт.

Ліна КУЩ.

► ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Візьміть
із собою книжку

Що читають у дорозі українці? Те, що зазвичай є на вокзалах у ятках: романи-одноденки російських авторів, їхні дешеві детективи чи оповіді жахів. Не питаєте, де українські книжки, краще допомагайте їх видати.

Видавництво «Медобори-2006» підготувало чудову «дорожню» серію українською мовою «Людина-легенда». Видавці вирішили створити бібліотечку книг, які виконають одразу кілька місій: «розважать» подорожуючого, розкриють невідомі сторінки української історії, будуть уроком рідної мови. Оскільки видавництво знаходиться в Кам'янці-Подільському, то перші видання серії присвячені відомим особистостям, долі яких тісно пов'язані з Поділлям. Так, перша книга оповідає про Софію Потоцьку, котра, як відомо, свій небачений злет почала саме в Кам'янці. Нині світ побачила наступна книга — про Роксолану. Згодом читач отримає захоплюючі розповіді про козацького полковника Івана Богуна, архітектора й коменданта фортеці Яна де Вітте, розбійника й народного месника Устима Кармалюка. Про кожного з них уже доволі написано, однак упорядники знаходять досі маловідомі сучасникам такі цікаві сторінки з біографій людей-легенд, що, гортаючи невелику книжечку, відірватися від неї вже не зможеш і точно не засумуєш у дорозі.

...1880 року в «Подольских епархиальных ведомостях» було надруковано твір подільського священика, історика, етнографа, краєзнавця Михайла Орловського «Роксолана, або Анастасія Лісовська». Оскільки Поділля на той час було частиною Російської імперії, мовою повісті була російська. Автор усе своє свідоме життя проводив титанічну дослідницьку діяльність. Його повість про Роксолану теж написана на основі документів. Вона дала поштовх письменникам, які захоплюватимуться образом султанши-українки: Осипу Назаруку, Павлу Загребельному, саме «за Орловським» знято 26-серійний фільм про Роксолану. Твір М. Орловського, якого пересічні українці практично не знають, покладено в основу випуску «Людини-легенди». Навіть школярі, котрі завчили, що Настя Лісовська походить із Рогатина, будуть здивовані, адже їм відкриється історія зовсім іншого походження Роксолани. Михайло Орловський розповідає про дівчину-подільянку, яка жила при батькові-священникові в містечку Чемерівці неподалік Кам'янця. Зачувши про прихід ординців, батько намагався врятувати доньку в монастирі укріпленого Тернополя, та згинув сам, а його Настя потрапила в полон. Повість Орловського подає в літературному перекладі Галини Юркової, мова якої — легка і дохідлива.

Віра ШПИЛЬОВА.

Гуцульське село в покутському місті
Таке можна побачити лише в Коломиї

Щоб побачити на власні очі, як колись жили гуцули, ознайомитися з їхньою архітектурою, побутом, господарством, не обов'язково їхати далеко в гори. Варто побувати у Коломиї, на околиці якої виростає справжнє архітектурне диво — гуцульське міні-село зразка XVII століття. Зводять його працівники місцевого кооперативу «Зодчий», яким керує лауреат Державної премії України в галузі архітектури та будівництва Іван Озарук (на знімку праворуч). Причому зводять не на чиєсь замовлення, а з власного бажання, на власній території і за власні гроші! «Робимо це для душі, — пояснив Іван Озарук. — Не маємо з того ані копійки. Може, колись цим скористаються наші діти».

У граждах нема
жодного цвяха

Про цей унікальний мистецький проект поки що мало знають. Та й дороба до музею — вибоїна на вибоїні — не надто вабить туристів. Але ініціаторів проекту, що з легкої руки львівських студентів-керамістів дістав назву «Арт-гражда», це не розчарує. Голова кооперативу та його заступник Олена Наговіцина (на знімку ліворуч), про фаховий рівень якої свідчить висока відзнака — орден «За заслуги» 3-го ступеня, одержимі бажанням довести проект, над яким «Зодчий» працює уже вісім років, до завершення. На території цього умовного села площею три гектари вже є дерев'яна капличка, три криниці, простора гуцульська гражда, де розміщено музей гуцульських старожитностей, ставок із рибою, пасіка. А довершити комплекс має гуцульська церква. Для «зодчих» збудувати її — справа честі, бо, як каже пан Іван, «майстром на Гуцульщині вважають того, хто звів церкву».

Музеї архітектури і побуту просто неба — не рідкість. Унікальність коломийського проекту в тому, що майстри ХХІ століття звели споруди за всіма правилами гуцульської дерев'яної архітектури XVII. Можна сказати, маємо автентичну гуцульську гражду, збудовану нашими сучасниками.

— Чи важко було досягнути мистецтва предків і в чому його особливості?

— Гуцульське оселі раніше будували тільки з деревини, адже підручним матеріалом горян був ліс. Але щоб знайти потрібне — треба було добре знаходитися, бо не всяке дерево годиться для хати, — розповідає Іван Орестович. — Характерною особливістю гражд є те, що у них не використовується жодного цвяха, лише дерев'яні кілки — тиблі. Дах покривають гонтою — маленькими фігурними дощечками, які мають бути тільки смерекові. Будь-яка смерека для цього не придатна, лише «колото» — яку можна колоти сокирою. Щоб визначити, чи годиться дерево, з нього вирізують сучок. Якщо він колется за волокнами, то з нього можна робити гонту.

Знаряддя праці —
лише сокира

Усю роботу виконують вручну. Знаряддя праці — лише сокира, адже деревину не можна розпилювати, щоб не пошкодити її структуру, бо це зменшить її термін вжитку. У дощечках роблять пази, щоб вони заходили одна в одну, а кінці зазубрюють, щоб легше стікала вода. При укладанні даху гонту настеляють у три шари, щоб досягти максимальної герметичності. Тож дощечок треба наробити тисячі. Як літо простоять, їх просочують сировою нафтою, яку збирають у джерелі поблизу Космача. Після цього гонті уже не страшні ні черва, ні дощ, ні сонце.

Майстрів, які вкривають дах гонтою, називають гонтарями. Знайти таких нині непросте. Але кооператив, який уже понад 20 років спеціалізується на реставрації і спорудженні церков, монастирів і капличок, чудово оволодів цим ремеслом. Та й уся гражда — витвір високого мистецтва. Півкругляки зрубу зовні з'єднані так, що нема ані шпарини. А стіни зсередини такі гладенькі й рівні, ніби зроблені з однієї дошки. З такою само старанністю і точністю виготовлена кожна деталь цього обійстя. Навіть сволоки оздоблені, як у давнину, — різними знаками. «Сволоки символізує в гуцульській оселі міцність, а щоб мав силу — його ось так розписували», — показує пан Іван на орнаменті.

Гражда складається з двох кімнат, а між ними — сіни. «Це — хата багатого гуцула, — зауважує пан Іван, — бо далеко не в кожного були дві кімнати. У обох стоять кахляні печі з Косова. Вони діючі — можна топити дровами і варити страву. «У музеї Гуцульщини і Покуття, що в Коломиї, бачили фрагменти такої печі. І вирішили відтворити її повністю».

На столі — давні образи, на стінах — розмальовані гуцульські тарелі, під сволоками висить святкове вбрання горян. Ше тут є бамбетлі, на яких гуцули спали, лавки, підсвічники, бесаги, верети, керамічний посуд, шафа, різний господарський реманент. Усі речі, запевняє пані Олена, автентичні. Їх збирали на фестивалях, ярмарках, виставках, купували у людей, випрошували у знайомих. «Ці тарелі я купив за гроші, які мені подарували на ювілей»,

— показує пан Іван на стіні. А пані Олена не натішиться недавньою знахідкою — старовинною дубовою шафою, якій бозна скільки літ. «То нічого, що її хтось полакував, — заспокоює себе жінка. — Ми цей лак знімемо — і стане така, як раніше».

Гуцульське обійстя за просторовим вирішенням нагадує дим-фортецю. Дерев'яний паркан ніби замикає всі будівлі — житлову і господарську — в єдине ціле. Перед хатою — мощене каменем подвір'я, а до дверей веде стежка з мореного дуба. У центрі огорожі — велика брама, що зсередини замикається на великий засув. З боків — багато воріт: для худоби, для воза з сіном тощо.

— Оце галерейка-ганок, — проводить екскурсію пані Олена. — Вона знаходиться під дахом хати і захищає стіни від опадів. Тут гуцули сушили кукурудзу, цибулю, часник. Галерейка з'єднує хату з допоміжними приміщеннями. А з сіней двері ведуть до хлівців, які примикають до записної стіни кімнат. Так і людям, і худобі було тепліше, адже зими в горах суворі. Та й у горян особливе ставлення до маржини, бо від неї залежав їхній добробут. Недарма ж серед побажань, які гуцули кажуть один одному, є й таке: «Щоб ваша маржина була здоровою».

Музей чи не музей?

Гражда наразі використовується як суто музей. Щоправда, тут уже поселилася жива істота — під сволоком звила собі гніздо ластівка. А ось дерев'яна капличка з експонату давно перетворилася на чинну споруду. Тут щонеділі і у свята проводять служби Божі. Капличка дуже гарна. Образи на дереві виконав відомий коломийський художник Василь Андрушко, а чудовий світільник вирізали працівники кооперативу. Дерев'яна церква, що зводиться поруч за всіма канонами давньої гуцульської архітектури, теж скоро функціонуватиме. Тож фахівці розводять руками і не знають, до якої категорії віднести це штучне село, що починає набувати обрисів живої істоти, оскільки тут ще є і велике господарство. На території пасуться кози, корови, походжають індики, кури, качки, гуси і навіть фазани, набирають ваги свині. «Кожної тварі по парі», — сміється пан Іван. Для чого вони? «Щоб дитина, яка приїде сюди, побачила, звідки береться молоко, яйця чи м'ясо, а не вважала, що воно «росте» у супермаркетах». Взагалі, прикидає пан Іван, якби сюди завезти кілограмів із 300 борошна, то працівники могли б рік жити, не виходячи за межі обійстя.

Щоб спорудити таке село, «зодчим» довелося не лише багато працювати, а й багато читати і вчитися. Основним підручником для них стала книга професора Івана Могитича про давню дерев'яну гуцульську архітектуру. Незабаром на базі гражди планують відкрити Школу народного мистецтва. Тут працюватимуть майстер-класи з традиційних гуцульських ремесел: кераміки, килимарства, ковальства, різьбярства. Тож попереду ще — планів і планів. Але ні Іван Озарук, ні Олена Наговіцина не люблять тихе життя. «Тихо буде, як заб'ють четвертий цвях», — сміється пан Іван. І показує символічний керамічний годинник, час на якому йде у зворотному напрямку. «Це подарунок від молодих керамістів, які проводили у нас пленер. Це на нього крутяться назад. Це для того, щоб ми встигли все зробити».

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Сволоки символізує в гуцульській оселі міцність

**ВАТ "НВП "ІТЕК",
Код ЄДРПОУ 14225079 (надалі Боржник),**
справа № 9/122Б, в особі ліквідатора повідомляє про проведення відкритих торгів(аукціону) з продажу майна Боржника, яке знаходиться у м.Чернігові, вул..Одинцова,17-А:
Лот 1. Чотирьохповерхова адміністративна будівля, загальною площею 3359,8 кв.м. за ціною 9 963 050,00(дев'ять мільйонів дев'ястсот шістьдесят три тисячі п'ятдесят)грн. без урахування ПДВ.
Ознайомитися з майном можна у будь-який зручний час з 10.00 до 17.00 (крім вихідних) за його місцезнаходженням.
Гарантійний внесок у розмірі 10% від початкової ціни продажу та реєстраційний збір для реєстрації учасників відкритих торгів (аукціону) в розмірі 17 грн. перераховуються на рахунок ВАТ "НВП "ІТЕК", Код ЄДРПОУ 14225079: р/р 26001303832792 у Філії ЧЦВ ПАТ ПІБ в м.Чернігів, МФО 353456. Заяви на участь в відкритих торгах (аукціоні) приймаються не пізніше, ніж за три дні до дати проведення відкритих торгів (аукціону) за адресою: 14000, м.Чернігів, вул.Мстиславська, 9 з 10.00 до 18.00 (крім вихідних).
Відкриті торги (аукціон) відбудуться 03.12.2010 року об 11-00 за адресою: 14000, м.Чернігів, вул.Мстиславська, 9.
Додаткову інформацію про об'єкти продажу можна отримати за телефоном: (050) 977-40-90

**До уваги акціонерів!
ЗАТ «Акціонерне товариство «УкрМедПостач»
(код ЄДРПОУ — 23495760)**
повідомляє про проведення позачергових загальних зборів акціонерів 20 грудня 2010 року о 14:00 за адресою: м. Київ, вул. Довженко, буд. 18. Реєстрація акціонерів відбуватиметься з 13:00 до 13:30 у день та за місцем проведення зборів.
Порядок денний:
1. Про припинення Товариства шляхом його перетворення (зміни організаційно-правової форми) на Товариство з обмеженою відповідальністю «Укрмедснаб».
2. Про створення Комісії з припинення (перетворення) Товариства для проведення процедури державної реєстрації припинення Товариства шляхом перетворення та інших необхідних дій.
Для реєстрації акціонерам необхідно мати при собі паспорт, предстванникам акціонерів — довіреність, оформлену відповідно до вимог чинного законодавства.
Повідомляю, що будь-хто з акціонерів має право вносити свої пропозиції щодо порядку денного зборів не пізніше ніж за 30 днів до їх скликання.
З пропозиціями щодо порядку денного звертатися за адресою: м. Київ, вул. Довженко, буд. 18.
**Директор ЗАТ «Акціонерне товариство «УкрМедПостач»
Клепечь Марина Вікторівна.**

Товарна біржа "Подільська" (29000 м. Хмельницький вул. Театральна, 10 т. 65-05-13, 70-20-73, 70-22-10, 70-22-11 т./факс 795-801, код 32452151 р/р 2600701009716 МФО 315654 ХФ ВАТ "Кредо банк ", оголошує про проведення аукціону по реалізації
Майна, що належить Хмельницькій митниці, м.Хмельницький, вул. Пілотська,2. Дата аукціону 03.12.2010р.
- Автомобіль ВА3-21061, номер кузова ХТА210610Х4164043, 1999р.в., номерний знак 012-31 ХІ. Стартова вартість 15200,24 грн.
- Мікроавтобус Мазда Е 2200, номер кузова JMZSR1L3200735564, 1995 р.в., номерний знак 055-51 ХМ. Стартова вартість 27662,22 грн.
Аукціон проводиться за адресою м. Хмельницький , вул. Театральна 10 (у приміщенні товарної біржі) об 11.00. Час ознайомлення з майном кожного робочого дня за місцем знаходження об'єкту. Гарантійний внесок - 10% від стартової вартості. Реєстраційний внесок для фізичних осіб 25 грн. , для юридичних - 50 грн. Останній термін подачі заявок за три дні до дати проведення аукціону.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:
25 жовтня 2010 року внесено зміни до реєстру учасників (тимчасових учасників) Фонду:
Із категорії учасників до категорії тимчасових учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб переведено Товариство з обмеженою відповідальністю "Діалогбанк" - довідка № 053Т від 25 жовтня 2010 року.
Відновлення членства тимчасового учасника ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ІННОВАЦІЙНО-ПРОМИСЛОВИЙ БАНК" - свідоцтво учасника Фонду № 037 від 25 жовтня 2010 року.
Учасник Фонду АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ" змінив назву на ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ" (свідоцтво учасника Фонду №002 від 25.10.2010).
Учасник Фонду Відкрите акціонерне товариство "Український Професійний Банк" змінив назву на Публічне акціонерне товариство "Український Професійний Банк" (свідоцтво учасника Фонду №122 від 25.10.2010). 0-800 308108; www.fg.org.ua

Постановами Господарського суду Київської області визнано банкрутами та відкрито ліквідаційні процедури стосовно:
ПП «Будтехпромснаб» (07400, м. Бровари, бул. Незалежності, 24; код ЄДРПОУ 34702328) по справі № Б3/187-10 від 05.10.10 р.
ПП «Профсистема» (07400, м. Бровари, бул. Незалежності, 24; код ЄДРПОУ 34702490) по справі № Б3/188-10 від 05.10.10 р.
Ліквідатором банкрутів призначено арбітражного керуючого Нестеренка С. С. (07400, м. Бровари, вул. Гагаріна, б. 27, кв. 193).
Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня виходу оголошення.

**Згідно рішення Спостережної ради
ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЗЛАТОБАНК»**
(протокол № 36 від 26.10.2010) відбулися зміни складу посадових осіб емітента, а саме:
— звільнена з посади Члена Правління АТ «ЗЛАТОБАНК», начальника Департаменту по супроводженню корпоративного бізнесу АТ «ЗЛАТОБАНК» Василевська Ніна Іванівна, паспорт АЕ 571571 виданий 07.06.1997 р., Бабушкінським РВ ДМУ УМВС України в Дніпропетровській області.
Частиною в статутному капіталі АТ «ЗЛАТОБАНК» не володіє. Непогашеної судимості за корисливі та посадові злочини не має. Перебувала на посаді члена Правління з 09 грудня 2008 р. На посаду члена Правління нікого не призначено.

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) ухвалою від 08.09.2010 р. порушив справу № Б-39/112-10 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю "Оргтехбуд" (код ЄДРПОУ 32031600; адреса: 61177, м. Харків, вул. Праці, 54; п/р 26004819338711 у відділенні ПАТ "БАНК "ГРАНТ", МФО 351607). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Панаріна Михайла Михайловича (ліц. серії АВ № 158244 від 20.09.2006 р.; адреса: 63450, Харківська обл., Зміївський р-н, с. Таранівка, в'їзд Зміївський, 3). Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від публікації цього оголошення.

Господарським судом Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) ухвалою від 04.10.2010 р. порушено провадження по справі № Б-19/206-10 про банкрутство закритого акціонерного товариства "Техноімпекс" (код ЄДРПОУ 31799372; поштова адреса: 61145, м. Харків, вул. Космічна, буд. 21, к. 914; п/р 260003223 у ПАТ "Мегабанк", МФО 351629). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Оніщенко Костянтина Сергійовича (ліц. АВ № 498994 від 17.11.2009 р.; адреса: Харківська обл., Харківський р-н, с. Васищево, вул. Орешкова, 150). Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від публікації цього оголошення.

УКРСИББАНК
BNP PARIBAS GROUP
АКІБ "УкрСиббанк"
оголошує про проведення відкритого конкурсу з вибору потенційних партнерів для надання послуг **мерчан-дайзингу інформаційних матеріалів** у відділеннях Банку. Пропозиції приймаються до **5 листопада 2010 року включно**. За довідками звертатися за телефоном (044)537-49-06. www.ukrsibbank.com

Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 18.05.2010 р. у справі № Б26/27-10 Чумаківське підприємство «Наірі» (код ЄДРПОУ 30419971), Дніпропетровська область, Томаківський район, смт. Томаківка, вул. Леніна, 19, п/р 26005050217067 в ПАТ КБ «ПриватБанк», МФО 305299) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Селевка Дмитра Олексійовича, ліцензія АВ № 271538, поштова адреса: 50027, м. Кривий Ріг, а/с 1230, тел. (056) 401-40-72, (067) 955-48-35.

Ухвалою господарського суду Херсонської області(адреса: 73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) від 16 вересня 2010 року по справі № 17/140-Б-10 порушено провадження у справі про банкрутство щодо Суб'єкта підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця Кожем'якіна Володимира Леонідовича (ідентифікаційний номер 2561513178, вул. Піонерська, 33, м. Херсон, 73000). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Терещук Наталію Вікторівну (ліцензія серія АВ № 547756 від 07.09.2010 р., поштова адреса: 73000, м. Херсон, вул. Гоголя, 11, кв. 4).

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 20.10.2010 р. по справі № Б-24/105-10 товариство з обмеженою відповідальністю "Стартінвест" (м. Харків, пров. Лопанський, 4, к. 10, код ЄДРПОУ 32440371, р/р 26004003895001 у ВАТ Банк "Траст", МФО 321024) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Кокорева Едуарда Олександровича (код 2595900910, м. Харків, пров. Лопанський, 4, к. 10, тел. 057-751-00-94).

Постановою господарського суду Херсонської області (73003, м. Херсон, вул. Горького, 18) від 21.10.2010 року у справі № 5/97-Б-10 визнано банкрутом Приватне підприємство "Агроспецтехнологія" (код ЄДРПОУ 31488920, 73028, м. Херсон, вул. Миру, 22, кв. 33, п/рах п/р № 2600210245 в ХФ ПАТ "Мегабанк", МФО 351629) та введено ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено голову ліквідаційної комісії Крижановського Миколу Михайловича (адреса: 73008, м. Херсон, вул. Калініна, 125-А, кв. 18, тел.: (0552) 31-13-17, (050) 318-62-65). У відповідності з правилами ст. 51 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" кредитори мають право заявити свої претензії до боржника, який ліквідується, в місячний строк з дня публікації оголошення про визнання боржника, який ліквідується, банкрутом.

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, буд. 157) постановою по справі № 45/153Б від 20.10.2010 р. визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «РУТ-ЕКСІМ», м. Краматорськ (84333, Донецька область, м. Краматорськ, вул. Маяковського, 20, ЄДРПОУ 32442049, п/р 26005053600153 в Краматорській філії ПАТ ПриватБанк, МФО 335548), та відкрито щодо банкрута ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Карпенко Андрія Анатолійовича (85400, Донецька обл., м. Селидове, вул. Дубініна, буд. 6, ліцензія серія АВ № 307267 видана 24.02.2007 р.)

Комісія з припинення (перетворення) ПрАТ "КУА "КІП", код ЄДРПОУ 32000923, в особі Голови Комісії з припинення (перетворення) В.В. Толока, повідомляє про наступне:
25 жовтня 2010 року Загальними зборами акціонерів товариства було прийнято рішення про припинення Приватного акціонерного товариства "КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ "КИЇВСЬКІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЕКТИ" шляхом перетворення у товариство з обмеженою відповідальністю "КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ "КИЇВСЬКІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЕКТИ", у зв'язку із бажанням акціонерів змінити організаційно-правову форму товариства.
Строк заяви вимог кредиторів до ПрАТ "КУА "КІП" встановлено у 2 місяці з моменту опублікування інформації про припинення у спеціалізованому друкованому засобі масової інформації.
Претензії кредиторів до ПрАТ "КУА "КІП" приймаються у письмовій формі шляхом надсилання на юридичну адресу Товариства: м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, 29/2, на ім'я Голови Комісії з припинення (перетворення) В.В. Толока.
Голова Комісії з припинення (перетворення) ПрАТ "КУА "КІП"
В.В. Толока.

Ліквідатор ВАТ Банк «БІГ Енергія» повідомляє про продаж на аукціоні майна (активів) банку, розташованого за адресою:
Сумська область, м. Суми, вул. Кооперативна, будинок 19.
Лот №1 Незавершена будівництвом будівля банку (готовністю 85%) загальною площею — 3146,6 кв. м. із земельною ділянкою загальною площею — 0,1550 га, що знаходяться за адресою: Сумська область, м. Суми, вул. Кооперативна, будинок 19.
Початкова ціна — 12 362 080,00 грн. з урахуванням ПДВ, в тому числі:
незавершена будівництвом будівля банку — 12 053 880,00 грн. (з ПДВ);
земельна ділянка — 308 200,00 грн. (без ПДВ).
Аукціон відбудеться 18.11.10 об 11:00 за адресою: м. Київ, пр-т А. Глушкова, 1, УУТБ (павільйон № 6). Кінцевий термін прийняття заяв для участі у аукціоні — за 3 дні до початку аукціону, організатор аукціону УУТБ та БК № 12 ПП «МАРВА».
Гарантійні внески складають 10% від початкової ціни лоту і вносяться на р/р 260083010794 в ТОВ КБ «Актив-Банк» м. Київ, МФО 300852, код ЗКПО 33778197, ПП «МАРВА».
Реєстраційний внесок складає 51,00 грн. з ПДВ і вноситься на рахунок УУТБ р/р 2600700004058 в ПАТКБ «ПРАВЕКС-БАНК» в м. Києві, МФО 321983, код ЗКПО 16470831.
З питань ознайомлення з майном та за більш докладною інформацією звертатись за тел.: 8 (044) 596-93-24.

Господарським судом Львівської області (79014, м. Львів, вул. Личаківська, 128) Ухвалою від 20.09.2010 року порушено справу № 31/155-2010 про банкрутство Фермерського господарства «Гроно ММФ» (місцезнаходження: 80512, Львівська обл., Буський район, с. Яблунівка; р/р 26009324131001 у Філії ВАТ КБ «Надра» Львівське РУ, МФО 325978, код ЄДРПОУ 33465287). Розпорядником майна по справі призначено арбітражного керуючого Іванюка Ігора Миколайовича (ліцензія серії АВ № 482111 від 07.10.2009 року; прож.: 81632, с. Дроговиж Миколаївського р-ну Львівської обл., вул. Шкільна, буд. 8, ідентифікаційний код 2163403271). Заяви кредиторів та інвесторів приймаються протягом місяця з дня публікації даного оголошення.

Ухвалою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, буд. 157) від 27.09.2010 р. порушено провадження по справі № 5/155Б про банкрутство Закритого акціонерного товариства «Ремонтно-механічний завод «Спешшахтобуріння», м. Донецьк (83010, м. Донецьк, вул. Магдебурзька 1, ЄДРПОУ 32831825, п/р 26005169283900 в ПАТ КБ «УкрСиббанк», м. Донецьк, МФО 351005), одночасно введено мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Карпенко Андрія Анатолійовича (ліцензія серія АВ № 307267 видана 24.02.2007 р.). Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення за адресою: 85400, Донецька обл., м. Селидове, вул. Дубініна, буд. 6.

Постановою Господарського суду Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) від 21 жовтня 2010 р. справа № 18/93/10 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру відносно Сільськогосподарського виробничого кооперативу «Тепличний» (код ЄДРПОУ 30456201, юридична адреса: 56664, Миколаївська область, Новоодеський район, с. Баловне, Тепличний комбінат, вул. Кірова, 46, р/р 26003640933161 в АКБ «Укрсоцбанк, МФО 326018. Ліквідатором банкрута призначено Черепенко Вікторію Григорівну (ліцензія серії АВ № 521510 від 06.07.2010 р., поштова адреса: 54017, м. Миколаїв, вул. Московська, 54-а).

Повідомлення про нові правила тарифікації послуги «Міжнародні дзвінки» для абонентів тарифного плану «DJUICE Друг» передплатеного зв'язку DJUICE.
ЗАТ "Київстар Дж.Єс.Ем." інформує, що починаючи з 10.11.2010 року, тарифікація послуги «Міжнародні дзвінки» (через префікс ++ або код 00) є посекундною та здійснюється починаючи з першої секунди розмови. При цьому, плата за першу секунду кожної хвилини розмови справляється відповідно до діючих тарифів послуги «Міжнародні дзвінки» (через префікс ++ або код 00), а секунди з другої по шістдесяті не тарифікуються.
Більш детальну інформацію про нові правила тарифікації послуги «Міжнародні дзвінки» абоненти зможуть отримати за телефонами 466 (дзвінки з телефонних номерів мережі рухомого (мобільного) зв'язку «Київстар» не тарифікуються) (044) 466 24 66 (дзвінки з телефонних номерів мереж фіксованого зв'язку чи номерів мереж інших операторів рухомого (мобільного) зв'язку тарифікуються згідно з діючими тарифами), та на Інтернет-сайті: www.djuice.ua
ЗАТ «Київстар Дж.Єс.Ем.» Адреса: просп. Червонозориний, 51, м. Київ, 03110

Постановою Господарського суду Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) від 21 жовтня 2010 р. по справі № 18/109/10 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру відносно Товариства з обмеженою відповідальністю «Ундімакс ЛТД» (код ЄДРПОУ 36622281, юридична адреса: 54025, м. Миколаїв, проспект Героїв Сталінграду, 13-В, кв. 48, п/р 26007003462001, МФО 388335, у філії «Одеська дирекція» «Індеск -Банк» м. Миколаїв). Ліквідатором призначено Черепенко Вікторію Григорівну (ліцензія серії АВ № 521510 від 06.07.2010 р., поштова адреса: 54017, м. Миколаїв, вул. Московська, 54-а).

Постановою Господарського суду Чернігівської області (14000, м. Чернігів, пр-т Миру, 20) від 14.10.2010 року по справі № 9/1396 Дочірнє підприємство № 1 Приватного підприємства «Рембудмонтаж», код ЄДРПОУ 32512435, (вул. Земська, 68/3, м. Прилуки, Чернігівська обл., 17500) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором банкрута призначений арбітражний керуючий Черевяк Віктор Васильович, ліцензія серії АВ № 499146 від 20.01.2010 року, (вул. Молодіжна, 1а, с. Лісові Сороченці Прилуцького р-ну, Чернігівська обл., тел./факс 04637 3-13-99).

Сьогодні в Україні переважно сухо, тумани. Температура вночі 2—7 градусів тепла, у східних областях місцями 1—3 градуса морозу. Удень стовпчики термометра піднімуться до 11–16° тепла, у Криму, в Одеській області й у прикарпатських областях — до +19. Вітер південний, у Криму й Приазов'ї — східний, 5—10 м/с, на високогір'ї Карпат пориви 15—20м/с.

Турнірна хроніка

Легка атлетика. Афіни (Греція). Міжнародний марафон. Жінки. 1. Раса Драздаукайте (Литва) — 2.31,06; 2. Ольга Глок (Росія) — 2.33,51; 3. **Світлана Станько (Україна) — 2.38,59.**

Шахи. Кап д'Агд (Франція). Український гросмейстер Василь Іванчук став переможцем турніру зі швидких шахів. У фіналі львів'янин із рахунком 1,5:0,5 переміг Гікару Накамуру (США). У півфіналі Іванчук «всуху» переграв Бу Сянчжи (КНР) — 2:0. Участь у змаганнях брали 16 шахістів, які спочатку боролися у двох підгрупах, а четвірка найкращих вийшла до нокаут-стадії змагань.

***

Юлія Осьмак стала чемпіонкою світу із шахів серед дівчат у віковій категорії до 12 років. На турнірі в Греції українка набрала 9 очок з 11 можливих і за додатковими показниками випередила Марію Фуртадо Івану з Індії. Бронзовим призером серед 8-річних юнаків став наш **Кирило Шевченко.**

Бокс. За версією WBO Володимир Кличко є найбільш домінуючим боксером у своїй ваговій категорії. Про таке рішення щорічної конвенції WBO повідомляє boxingscene.com. Варто згадати, що українець 2010 року провів два поєдинки, в яких переміг Едді Чемберса та Семюела Пітера. Всього на рахунку Кличка-молодшого 55 перемог (49 нокаут-ом) у 58 зустрічах на професіональному ринзі.

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. «Київ» — «Донецьк». 64:73 (19:22, 10:19, 19:16, 16:16). «Говерла» — «Кривбасбаскет». 68:75 (14:15, 23:18, 16:15, 15:27). «Одеса» — «Миколаїв». 62:70 (17:19, 15:18, 22:21, 8:12). «Галичина» — «Феро-ЗНТУ». 82:94 (22:26, 20:32, 18:18, 22:18). «Хімік» - «Дніпро-Азот» 92:85 (13:24, 30:23, 21:10, 28:28).

***

Україна планує подати заявку на проведення чемпіонату Європи 2015 року. Про це розповів президент Федерації баскетболу України Олександр Волков.

«Україна збирається прийняти в себе чоловічий чемпіонат континенту 2015 року. Звичайно, ми обов'язково використаємо досвід наших футбольних колег, які 2012 року організовують футбольний чемпіонат Європи. Відповідна інфраструктура — аеропорти, готелі, дороги — не сумніваюся, буде підготовлена вчасно. Так що нам буде простіше».

Теніс. Доха (Катар). Підсумковий турнір WTA. Призовий фонд — 4 550 000 доларів США. Фінал. Кім Клійстерс (Бельгія) — Каролін Возняцкі (Данія). 6:3, 5:7, 6:3.

***

Киянин Олександр Долгополов став першою ракеткою України. У новому рейтингу АТР він посідає 48-е місце. А лідує Рафаель Надаль (Іспанія).

Сторінку підготував **Віктор БРАНИЦЬКИЙ.**

Ще один рекорд динамівців

30 жовтня. «Ворскла» — «Карпати». 1:1. 2 000 глядачів. **Рефері** — Деревинський (Київ). **Голи:** Янузі, 23 — Кузнецов, 53.

«Дніпро» — «Шахтар». 0:1. 31 003 глядачі. **Рефері** — Бойко (Київська область). **Гол:** Адріано, 27. **Вилучено** Срну («Шахтар», 90+2, друге попередження).

«Металург» Зп — «Зоря». 1:0. 3 000 глядачів. **Рефері** — Даньковський (Київ). **Гол:** Аржанов, 21.

«Металіст» — «Оболонь». 2:1. 22 500 глядачів. **Рефері** — Вакс (Сімферополь). **Голи:** Олійник, 57, Едмар, 80 — Мірошниченко, 90.

31 жовтня. «Таврія» — «Севастополь». 2:1. 11 500 глядачів. **Рефері** — Іщенко (Київ). **Голи:** Корнєв, 4, Шандрук, 75 (автогол) — Левандовський, 41.

«Кривбас» — «Арсенал». 1:1. 1 800 глядачів. **Рефері** — Сіренко (Сімферополь). **Голи:** Боровик, 90+1 — Закарлюка, 49 (п).

«Металург» Д — «Волинь». 0:2. 2 500 глядачів. **Рефері** — Головка (Дніпропетровськ). **Голи:** Піщур, 62 (п), Парасків, 89.

«Динамо» — «Іллічівець». 9:0. 4 530 глядачів. **Рефері** — Абдула (Харків). **Голи:** Ярмоленко, 11, Гусєв, 25, Мілевський, 28, 30, 45+1, 60, Савін, 42 (автогол), Гільєрме, 73, Сілва, 77.

	В	Н	П	М	О
1. «Шахтар»	13	1	1	27—5	40
2. «Динамо»	11	2	2	31—13	35
3. «Металіст»	10	1	4	28—14	31
4. «Дніпро»	8	3	4	23—10	27
5. «Карпати»	7	3	5	18—15	24
6. «Арсенал»	6	3	6	18—17	21
7. «Ворскла»	5	4	6	16—16	19
8. «Таврія»	5	3	7	23—24	18
9. «Металург» Д	5	3	7	17—21	18
10. «Волинь»	5	3	7	13—18	18
11. «Кривбас»	3	8	4	14—18	17
12. «Зоря»	3	6	6	15—20	15
13. «Оболонь»	4	3	8	12—22	15
14. «Севастополь»	3	5	7	12—23	14
15. «Іллічівець»	3	5	7	20—36	14
16. «Металург» Зп	1	3	11	5—20	6

Бомбардири: Селезньов («Дніпро»), Ідахор («Таврія») — по 9 м'ячів, Девич («Металіст»), Ярмоленко («Динамо») — по 7.

Як відомо, київському «Динамо» — найзнаменитішому українському клубові — належить багато різних рекордів. Згадаємо лише те, що цей колектив виборов найбільшу кількість чемпіонських титулів (і за радянських часів, і в незалежній Україні). І це досягнення, найімовірніше, ще довго залишиться неперевершеним. А позавчора біло-сині здобули ще й найбільшу перемогу у чемпіонатах України, здолавши «Іллічівець» — 9:0! Попередній рекорд належав донецькому «Шахтареві», котрий взяв гору над «Торпедо» (Запоріжжя) — 9:1 у сезоні 1996/97. На жаль, запорізький клуб зник з футбольної карти країни.

Після зустрічі в Києві «доброзичливці» «Динамо», мабуть, казатимуть, мовляв, кияни позбиткувалися над слабкою командою. І перемога ця — нічого особливого не варта. Але дозвольте не погодитися з такими «естетами». Звичайно, у «Динамо» є ще чимало проблем у плані ведення гри. Однак важко не побачити і певних

зміни на краще, котрі сталися в діях футболістів «Динамо» протягом останнього часу — з'явилося трохи більше організованості і впевненості.

Ну а сам рахунок у матчі з маріупольцями, велика самовідача і чотири м'ячі Мілевського, либонь, також чогось варті. Так само, як і влучення Гільєрме, котрий, сподіватимемося, після цього, нарешті, отримає психологічну рівновагу.

Але, звичайно, центральним поєдинком туру і одним із визначніших у чемпіонаті, був матч у Дніпропетровську. Боротьби, напруження, нервів було скільки завгодно. Господарі не змогли здолати лідера, хоч кинули в горнило боротьби все своє вміння і бажання.

«Дніпро» не заслужив на поразку у поєдинку проти донецького «Шахтаря». Так вважає тренер дніпропетровців **Гуанде Рамос.**

— Я дуже задоволений тим, як працювала сьогодні команда. Жодного докору не можу зробити підопічним. Вони грали проти сильної команди, але, вважаю, ми не заслужили поразки. Щонайменше мали забити бодай гол і зіграти внічию, — сказав він на прес-конференції. — Ми доклали чимало зусиль, багато пресингували, і, вважаю, сьогоднішній результат не зовсім справедливий. Можу сказати, що, граючи проти сильної команди, мали гідний вигляд. Та й моментів гострих створили більше, ніж суперник...

І якщо в Гуанде Рамоса попередю ще багато роботи, творчих пошуків, щоб вивести гру «Дніпара» на значно вищий рівень, то у Ніколая Костова все навпаки. Його команда вдома поступилася «Волині», і болгарський фахівець вирішив залишити донецький «Металург».

ЦЬОГО ДНЯ, 2 ЛИСТОПАДА

■ **1708.** Російське військо захопило гетьманську столицю Батурин.

■ **1895.** Помер Жорж Дантес, убивця Пушкіна.

■ **1907.** У Севастополі страчено Опанаса Матюшенка, одного з керівників повстання на броненосці «Потьомкін».

■ **1935.** Народився поет Володимир Коломієць.

■ **1938.** Звання Героя Радянського Союзу уперше присвоєно жінкам — льотчицям Валентині Гризодубовій, Поліні Осипенко та Марині Расковій за безпосадовочний переліт Москва—Далекий Схід.

■ **1950.** Помер англійський драматург Джордж Бернард Шоу («Професія місис Уоррен», «Пігмаліон», «Візок з яблуками» та ін.).

■ **1985.** У Франції помер Володимир Кубійович, головний редактор «Енциклопедії українознавства», виданої за кордоном у 1955—84 роках.

Про це заявив сам тренер після зустрічі з лучанами. «Гадаю, що настав такий момент, коли треба говорити відкрито й офіційно. Дякую своїм керівникам, які створили чудові умови для тренувального процесу, всім моїм співробітникам, асистентам, гравцям. Думаю, що буде краще, якщо я піду з команди. Так всі роблять — так зроблю і я».

Але варто похвалити «Волинь» і її наставника Віталія Кварцяного, котрі за будь-яких обставин виявляють неабияку бойовистість, завзяття і мужність, намагаються застосувати все своє вміння. За що й заслужили шану вболівальників.

До помітних подій туру, мабуть, варто віднести першу перемогу в поточному чемпіонаті запорізького «Металурга».

На знімках: чотирма влученнями у ворота «Іллічівця» відзначився динамівець **Артем Мілевський**; першу перемогу запоріжцям приніс удар **Володимира Аржанова** (ліворуч).

Фото ФК «Динамо» і ФК «Металург» (Запоріжжя).

Останні перевірки

Футбол. Завтра «Шахтар» у черговому матчі Ліги чемпіонів у Донецьку приймає лондонський «Арсенал», котрий ділить 2-3-є місце в англійській Прем'єр-лізі з «МЮ». В останньому турі «каноніри» грали на своєму стадіоні «Емірейтс».

«Арсенал» — «Вест Гем». 1:0. **Гол:** Сонг, 88. **«Арсенал»:** Фабіанський, Санья, Косельні, Скілаччі, Кліши, Сонг, Денісон (Волкотт, 67), Насрі, Фабрегас, Аршавін (Беннтнер, 79), Шамаг (Ебеу, 90).

Пропонуємо також результати в національних чемпіонатах за участю наступних суперників українських клубів

у груповому раунді Ліги Європи.

Іспанія. «Барселона» — «Севілья». 5:0 (Мессі, 5, 64, Вілья, 24, 89, Дані Алвес, 53). **«Севілья»:** Варас, Конко, Алексіс, М. Касерес, Родрігес Луна, Ренато, Ромарік, Перотті (Зокора, 46), Капель, Кануте (А. Негредо, 69), Фабіано (Дабо, 46). Вилучено Конко, 45.

Італія. «Чезена» — «Сампдорія» (Генуя). 0:1 (Паціні, 90). **«Сампдорія»:** Курчі, Дзаурі, Гастальделло, Луккіні, Аккарді, Коман, Паломбо, Тіссоне, Губерті (Манніні, 65), Паціні, Поцці (Маріунго, 74).

Нідерланди. АЗ (Алкмар) — «Феєноорд» (Роттердам). 2:1 (Голман, 45, Пелле, 60 — Кастаїос, 68).

Скарги і позови УЄФА

Європейський футбольний союз підтверджує, що у п'ятницю, 29 жовтня, він офіційно подав юридичну скаргу до Швейцарського кримінального суду на пана Спіроса Марангоса, який зробив необгрунтовані заяви, що ставлять під сумнів прозорість голосування в 2007 році під час обрання країн-господарів Євро-2012.

Паралельно УЄФА також почав судовий розгляд на Кіпрі — на найвищому рівні, разом із міністром юстиції цієї країни. Європейський футбольний союз був змушений звернутися до суду, по-перше,

щоб встановити, чи мають заяви пана Марангоса будь-які докази та обгрунтування. По-друге, для захисту честі та доброго імені УЄФА і європейського футболу загалом, на які кинули тінь вищезгадані звинувачення.

***

Першість країни. Перша ліга. 18-й тур. «Закарпаття» (Ужгород) — «Олександрія». 2:1. «Дністер» (Овідіополь) — «Буковина» (Чернівці). 2:1. «Геліос» (Харків) — «Нива» (Вінниця). 0:0. «Титан» (Армянськ) — «Арсенал» (Біла Церква). 2:1. «Зірка» (Кіровоград) — «Прикарпаття» (Івано-Франківськ). 3:2. «Львів» — «Фенікс» (Калініно). 4:1. «Сталь» (Алчевськ) — «Чорноморець» (Одеса). 1:1.

Редактор номера **Леонід БРОВЧЕНКО.**

Редакція: **Леонід БРОВЧЕНКО**, **Анатолій ГОРЛОВ**, **Сергій ДЕМСЬКИЙ**, **Віталій ЖЕЖЕРА**, **Іван ІЛЛЯШ**, **Світлана ПИСАРЕНКО**, **Віталій СУДДА**.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)

українською і російською мовами.

Передплатні індекси:

для фізичних осіб — 40224, 08775,

для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2010 рік:

для фізичних осіб — 10,00 грн.

та 6,00 грн.,

для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк:

ТОВ «Мега-Поліграф»,

04073 м. Київ,

вул. Марка Вовчка, 12/14,

тел. (044) 581-68-15

Зам. 18303

Макет, верстка —

редакція газети

«Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Газета виходить

з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;

телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;

телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

реклама@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

